

GROOT ROTTERDAM PANORAMA

10 OCTOBER 1935 - No. 40

LOSSE NUMMERS 15 CENT

„MAG IK DAT SIGAREN BANDJE VAN U HEBBEN, MENEER?“

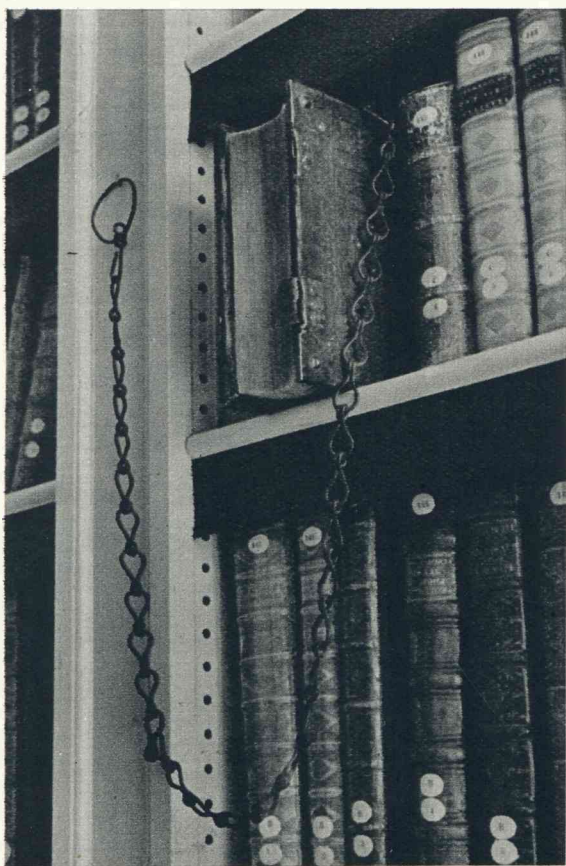

De prachtige leeszaal van boven gezien.

DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK TE 'S-GRAVENHAGE

door C. Nypels

Kostbare boeken zijn aan kettingen vastgelegd.

IN een der schoonste woningen van Nederland, den fraaisten gevel aan het imposante Lange Voorhout te Den Haag, is gevestigd de wereld-vermaarde *Koninklijke Bibliotheek*. Grootte verzamelingen van boeken zijn er meerdere in de wereld, maar onder de allergrootste, zooals die van het Britsch Museum, het Vaticaan, de Bibliothèque Nationale te Parijs en nog enkele andere, neemt onze nationale verzameling met ongeveer één miljoen boeken een zeer eervolle plaats in. Is het aantal boeken in de Haagsche bibliotheek eerbiedwekkend, al zijn er elders nog wel meer op één plaats bijeengebracht, de kwaliteit van deze verzamelingen is van een uitzonderlijken rijkdom aan handschriften en zeer oude drukken, die terecht bewonderd en benijd wordt in alle wereldeelen.

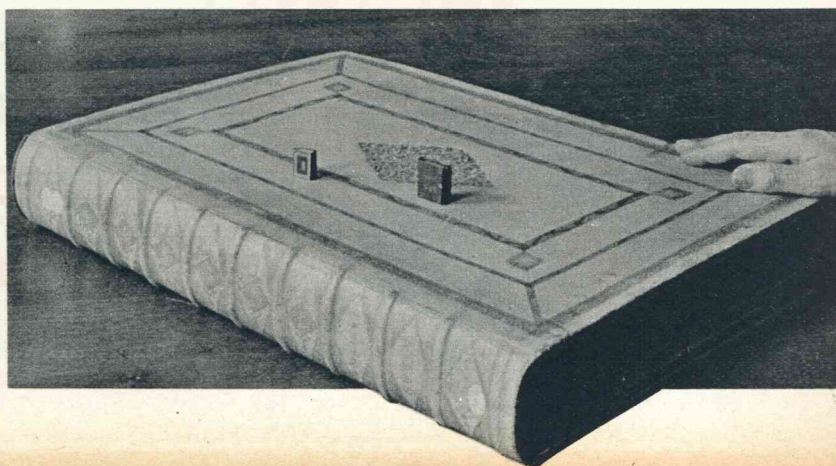
Het oude gebouw aan het Lange Voorhout werd in de jaren 1734 tot '38 gebouwd voor Adrienne Huguetan van Vrijhoeven, een patriciërsdochter, die over wel zéér ruime midelen moet hebben beschikt! Zij bewoonde het mede met haar gemaal Hendrik Karel graaf van Nassau Odyck. In later

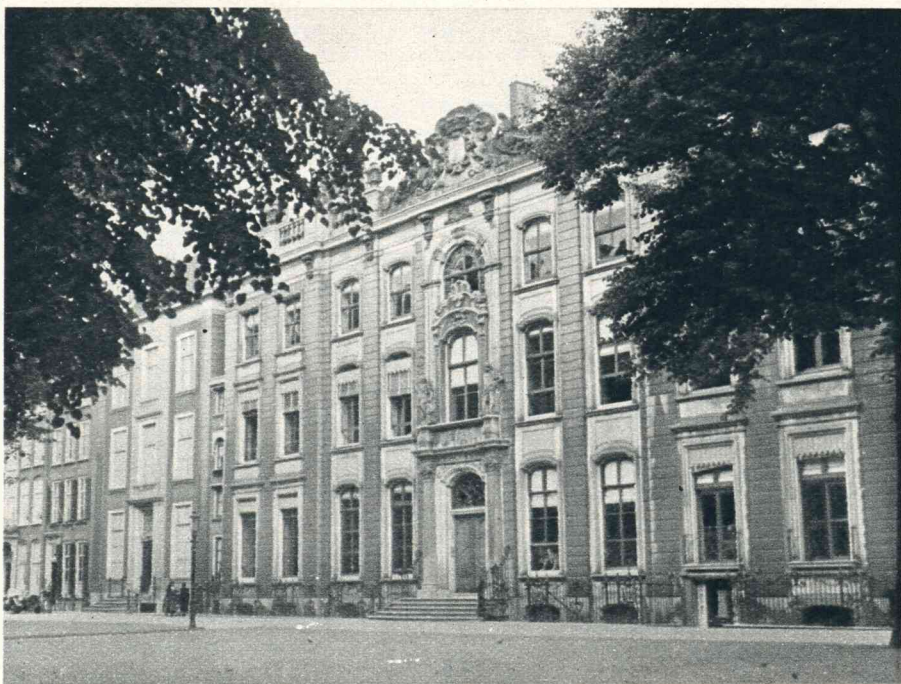
dagen verbleven er o.a. de Bentincks, totdat in 1802 dit paleis van particulier bezit overging in handen van den staat, om als woning te dienen voor den toenmaligen Franschen gezant. Gedurende de Fransche overheersching, in 1811, was het de ambtswoning van den prefect (gouverneur) Stassart.

1813 zag den terugkeer van de Oranjes en Koning Willem I nam direct zijn intrek in dit huis, in afwachting van de restauratie van het paleis aan het Noordeinde.

Hier mag een merkwaardig incident niet onvermeld blijven: Koning Willem I was nauwelijks weer op vaderlandschen bodem en gezeten in de kamer, die thans de groote *ex-libris* (boekmerken) collectie Verster bergt, of een deputatie van Scheveningsche visschers meldde zich aan zijn woning.

Het grootste en de kleinste boeken van de Koninklijke Bibliotheek.

Exterieur-opname van de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage.

De catalogus van de Koninklijke Bibliotheek.

De hovelingen en de vorst veronderstelden, dat zij hun hulde kwamen betuigen en lieten hen welwillend toe. Maar bij de huldiging werd niet vergeten de rekening te presenteren voor de, door omstandigheden, onbetaald gebleven vervoerkosten van Stadhouder Willem V bij diens vlucht naar Engeland! Den Scheveningschen visschers zullen dank en voldoening wel niet onthouden zijn...

Na Koning Willem I is de tegenwoordige Kon. Bibliotheek nog paleis van den Prins van Oranje geweest.

De geschiedenis van de Bibliotheek

Het praedicaat „Koninklijke” doet gemeenlijk verkeerdelijk veronderstellen, dat deze verzameling het huisarchief van de Kon. Familie omvat. De bezittingen, huis en collecties, die beide in den loop der jaren groote uitbreidingen ondergingen, zijn eigendom van den Staat.

In 1798 werd besloten om de bibliotheken van Willem V en diens zonen te vereenigen met die van de vroegere Staten-Generaal en andere lichamen tot één bibliotheek voor de „gestelde machten”. Deze verzameling werd ondergebracht in drie zalen van „Nationaal Hôtel”. Onder Lodewijk Napoleon, in 1807, werd een en ander aanzienlijk uitgebreid en onder den naam *Koninklijke Bibliotheek* ondergebracht in het Mauritshuis. In 1811 werd het geheel eigendom van de stad 's-Gravenhage en in 1814 aangeboden aan Koning Willem I, die het opnieuw den naam gaf van Kon. Bibliotheek. Eerst in de jaren 1819 tot '21 werden de verzamelingen overgebracht naar het Lange Voorhout, waar zij een sindsdien vaste woonplaats vonden, niet dan nadat o.a. de prenten het Rijksprentenkabinet te Amster-

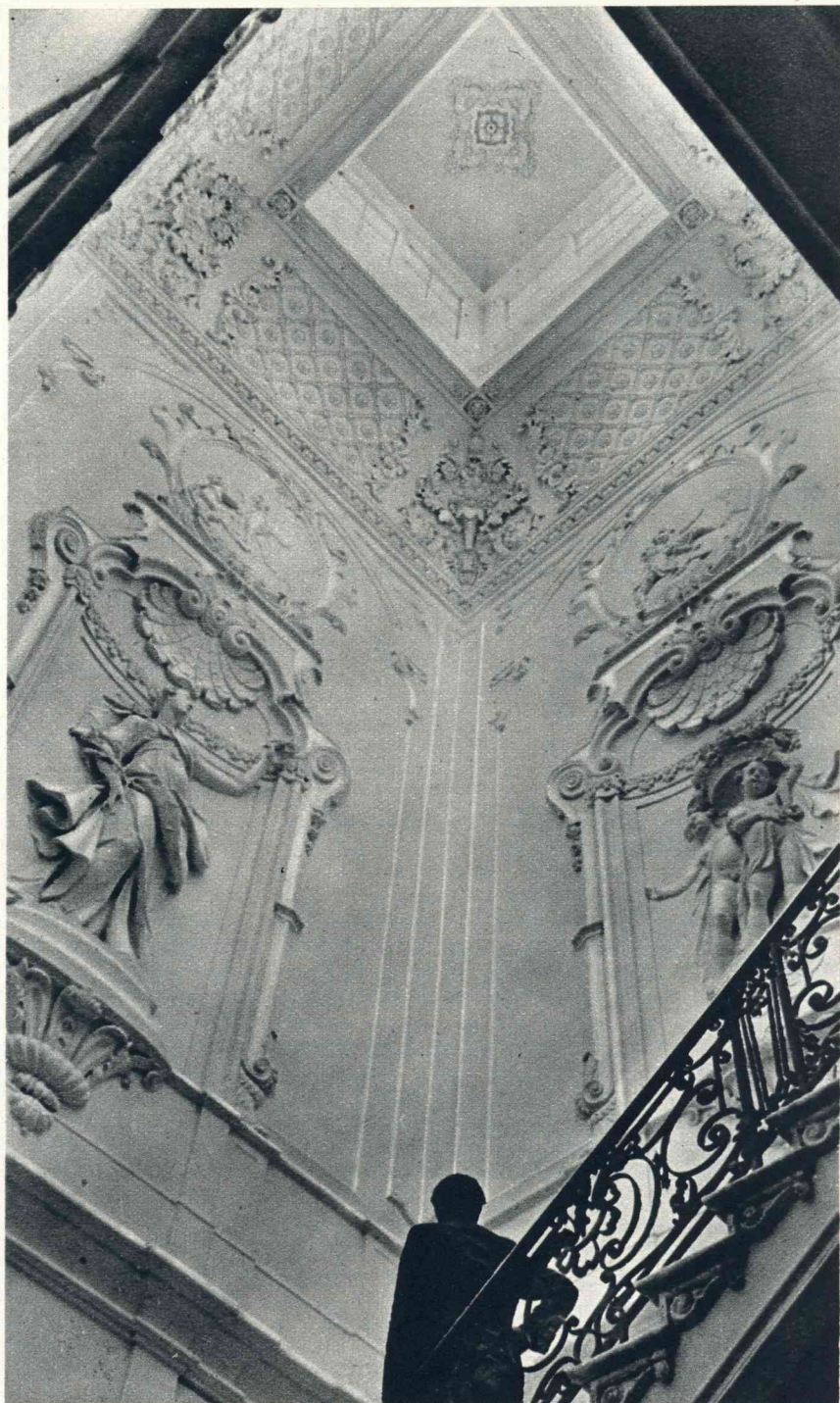
dam verrijkten. Later zijn de collecties landkaarten verhuisd naar het toenmalige Ministerie van Oorlog. Wij wenschen gaarne mede, dat zij nog eens mogen terugkeeren naar de Kon. Bibliotheek, waar zij eigenlijk „thuis” zijn!

De Kon. Bibliotheek is geenszins 'n doodsche begraafplaats voor bedrukt papier. Onder de voortreffelijke leiding van Dr. P. C. Molhuysen, die sedert 1921 't bewind voert en o.a. op voorbeeldige wijze den zoo gecompliceerden catalogus feilloos organiseerde, worden vele nuttige en zelfs onmistbare werkzaamheden verricht, waarbuiten het wetenschappelijk leven in Nederland en ver daarbuiten niet zou kunnen bloeien.

Van de grootsche leeszaal wordt 'n duren en druk gebruik gemaakt. De bibliotheek beschikt niet alleen over 'n catalogus van de eigen handschriften en boeken, maar bovendien over die van de voornaamste boekerijen des lands, zoodat aanvragen voor het leenen van boeken, waaraan de eigen voorraad niet kan beantwoorden, automa-

tisch naar elders verwezen kunnen worden. Dit uitleenen van boeken brengt de verzorging mede van ongeveer 25.000 zendingen 's jaars....

De Koninklijke Bibliotheek is een nationaal bezit van den eersten rang: om zijn ongemeenen rijkdom, die voorbeeldig beheerd wordt!

Het imposante trappenhuis der Koninklijke Bibliotheek.

Dr. P. C. Molhuysen, de directeur der Koninklijke Bibliotheek.

RIALL DE BRUTALE KNAPT HET OP...

door Will. Grainsworth

DES morgens, heel vroeg, toen de zon zich nog nauwelijks aan den rand van het Dundasgoudveld had vertoond, werd Margareth gewekt door het geblaf van den hond. Zij stond vlug op en bestudeerde voor den spiegel haar moe gezicht met de roodgeschreide oogen.

„Je staat er miserabel op, Margareth,” zei ze met een hopeloos glimlachje om haar bleeken mond. „Enfin, 't is vandaag voor den laatsten keer; als vader maar eenmaal weer thuis is, kunnen we verder zien...”

„Vandaag voor het laatst, kind,” zei tante Mary, toen zij een oogenblik later aan de ontbijttafel zat. „Morgen tegen den middag zal je vader wel thuis zijn. Dan ben je tenminste van het bezoek aan die vreeselijke gevangenis af. Hoelang is het nu al, drie weken?”

Margareth knikte. Die verschrikkelijke drie weken stonden haar voor den geest als even zoovele jaren. 't Was nauwelijks denkbaar, dat iemand in zoo'n korten tijd zooveel ellende mee kon maken. Eerst die aanzegging van het Dundas-Goudsyndicaat, dat binnen één etmaal de schuld van tachtig pond moest zijn voldaan, die op de claim „De Goede Verwachting” rustte. Toen, na de verklaring van vader, dat hij niet bij machte was aan dien eisch te voldoen, het gerechtelijk beslag op al hun eigendommen. Daarna vaders gijzeling in de gevangenis van Ruskil. En vandaag de openbare verkooping van de claim met opstal...

Ja, Franklin Jonas had heel wat op zijn geweten. Morgen zouden ze zelfs geen dak meer boven hun hoofd hebben. En evenmin middelen, om elders een onderkomen te zoeken. Want het viel nauwelijks te verwachten, dat de verkoop van de claim de tachtig pond zou opbrengen, die Franklin Jonas te vorderen had...

„Nog maar één dag, morgen komt je vader thuis,” herhaalde tante Mary troostend, met een blik op haar roodgeschreide oogen.

„Morgen,” echode Margareth met een moedeloos glimlachje. „Morgen beginnen de grootste zorgen pas, tante.”

„Komt tijd, komt raad, kind. Wie weet, hoe goed alles nog afloopt. Als de nood het hoogst is, is de redding het meest nabij, zegt men.”

Margareth schudde het hoofd. Zij kon thans geen moed of kracht meer putten uit de wijze spreekwoorden, die tante Mary altijd bij de hand had. Wijsheid en goede raad waren thans nutteloos geworden. Alleen daadwerkelijke hulp kon hen nog redden. En het was te dwaas, om daaraan zelfs maar te denken en dus schoot er niets anders over, dan mokkend te berusten...

Met betraande oogen stond zij van de ontbijttafel op. Zij kleedde zich vlug voor haar dagelijksch bezoek aan de gevangenis, kuste tante Mary en verliet het eenzame blokhuis.

Aan de grens van de claim grijsde haar het hatelijke aanplakbiljet tegen: „Openbare verkooping! Ten verzoeken van den Welledelen Heer Franklin Jonas, president van het Dundas-Goudsyndicaat...”

„De vloek van het gouddistrict,” mompelde Margareth, haar gebalde vuist naar dien naam ophoeffend.

Toen waarschuwde haar een getoeter, dat de bus van Esperance in aantocht was en liep zij naar den weg. En een oogenblik later ving zij de twee uur lange reis aan naar de gevangenis van Ruskil.

„Voor het laatst,” zei ze tegen den chauffeur en voor de eerste maal sinds vele weken brak er een glimlach op haar zorgelijk gelaat door.

Het verband der dingen is vaak wonderbaarlijk... Dienzelfden morgen zat de heer Donald, redacteur van de „Australian Daily Express” — 'n ietwat blufferige naam voor de plaatselijke pottenkijkster van Ruskil — aan de ontbijttafel zoo geheel en al verdiept in zijn eigen creatie van den vorigen dag,

dat hij zoo goed als geen aandacht meer overhield voor andere, lager-bij-de-grondsche dingen. Op een gegeven oogenblik tastte zijn hand naar het theekopje en nam hij een flinken slok gloeiend heet vocht in zijn mond. Het gevolg van die onvoorzichtigheid was een soort Indianengehuil, een mond vol blaren, een plasje op het dure tapijt en een stormaanval op de waterkraan. En natuurlijk een hopeloos bedorven stemming...

Een half uur later verscheen meneer Donald met een gezicht als een onweerswolk op het redactie-bureau van de „A.D.E.”

Riall was er reeds. Riall, de On-uit-staan-bare. Riall, de jongste sn. .neus van de „A.D.E.”. De plaag van zijn redacteursbestaan. Riall, die alles beter wist, alles beter kon, alles beter deed. Riall, de Brutale. Riall, die als het te pas kwam plechtig verzekerde, dat de „A.D.E.” een redactioneel fiasco was. Dat zij commercieel eveneens een fiasco was. En dat zij technisch-typografisch en zoo — zelfs een hopeloos fiasco was. Riall, die... enfin, Riall, wiens geboorte een smadelijk tijdperk had voorspeld voor het aanzien van de heele Australische Pers...

Op de schrijftafel van meneer Donald lag copie van Riall. Een vergaderingsverslag, absoluut onschuldig en even onbelangrijk. Vlak ernaast lagen dringende brieven en telegrammen, die beslist den voorrang verdienden. Maar meneer Donald was aan 'n kokenden vulkaan gelijk en zocht naarstig naar een uitweg voor een hevige eruptie. En dus nam hij eerst het onbenullige verslag ter hand.

De uitweg voor de eruptie was weldra gevonden. In het verslag werd de naam van den president van het Dundas-Goudsyndicaat Franklin „Janos” geschreven, terwijl het Franklin „Jonas” moest zijn. Een kleine misgreep op de schrijfmachine...

„Wie is meneer Janos?” opende de heer Donald het offensief.

Riall had de kleine fout in den naam niet opgemerkt bij het nalezen van zijn verslag en dacht dus aan meneer Jonas.

„Hij is president van het Dundas-Goudsyndicaat,” antwoordde hij prompt. „Volgens het algemeen gevoelen een geslepen en gewetenloos intrigant. Zijn commercieele honger en gouddorst moeten al heel wat kleine claimers ongelukkig hebben gemaakt.”

De heer Donald schudde ongeduldig het hoofd. „Je mag je ooren wel eens reinigen; ik vroeg je wie meneer Janós was,” merkte hij hatelijk op.

Een „eenvoudige” beleediging liet Riall altijd grootmoedig over zijn kant gaan...

„O, bedoelt u Janós?” hernam hij onschuldig. „Janós of Janús is de man met het dubbele aangezicht, de Romeinsche god van den tijd.” En heel beminlijk voegde hij eraan toe: „'k Dacht dat u dat wel wist, zooiets weet elk kind tegenwoordig.”

Op een dergelijke heusche opmerking had meneer Donald juist gewacht. Het volgende oogenblik explodeerde hij met een critische beschouwing aangaande Riall's geboorte. En hierin trof hij juist Riall's meest gevoelige plek. Riall werd purper van verontwaardiging, sloeg met zijn vuist op tafel en schreeuwde, dat hij zóó'n affront aan het adres van zijn moeder niet nám. Toen bezwoer hij, dat hij geen voet meer op het bureau van de „A.D.E.” zou zetten, als hem niet eerst behoorlijk excuus werd aangeboden, greep naar zijn hoed en stormde de trappen af. En toen gebeurde het...

Vlak voor de deur liep Riall pardoes een meisje omver. Dat meisje heette Margareth Meredith en kwam juist van haar laatste bezoek aan de gevangenis vandaan. En hieruit blijkt nu, hoe wonderbaarlijk vaak het verband is der dingen: had meneer Donald 's morgens zijn mond niet verbrand, dan zouden Riall en Margareth elkander hier beslist niet ontmoet hebben en zou de sensationele geschiedenis van de claim „De Goede Verwachting” voorzeker nooit geschreven zijn...

Riall kwam onmiddellijk tot zichzelf, toen hij het meisje zag vallen. Hij hielp haar opstaan en putte zich uit in verontschuldigen. En toen bespeurde hij plotseling, dat zij pas geschreid had.

„U hebt gehuild, wat scheelt eraan, jongedame?” informeerde hij met alle vrijmoedigheid, waarover de ervaring in zijn schoon beroep hem de beschikking had gegeven.

„Niets, dank u,” antwoordde Margareth een beetje stug.

„Kom, u jukt,” zei Riall met het overredend vermaan van een rechter van instructie in zijn stem. „U hebt gehuild en dat doet iemand gewoonlijk niet, omdat hij zoo erg gelukkig is. Kan ik u misschien ergens mee helpen? Mijn naam is Riall Hughes en dit is mijn bureau...”

Riall's gebaar en de imponeerende voorgevel van het gebouw der „A.D.E.” misten hun uitwerking niet op Margareth. Zij keek Riall eens goed aan en vond dat hij er vertrouwenwekkend uitzag. Zijn intelligent gelaat, keurig voorkomen en beschaafd optreden deden haar zelfs denken aan een dokter of advocaat, hoewel hij haar voor zooiets toch nog wel wat jong toescheen. Zij liet haar stugge houding varen en schudde zuchtend het hoofd.

„'t Is heel vriendelijk van u, maar ik heb heusch geen hulp noodig,” verzekerde zij. „Het zijn zaken, die mijn vader aangaan. Maar ik dank u niettemin voor uw aanbod. En nu moet ik verder, de bus naar Esperance vertrekt om half elf...”

Riall begon te lachen. 't Meisje zag er schattig uit, het weer was prachtig en meneer Donald kon vooreerst naar de maan loopen. En vanzelfsprekend moest hij dus óók de richting van Esperance uit...

„Erg toevallig,” zei hij vrolijk. „Ik stormde alleen zoo woest de deur uit, omdat ik dien bus ook nog halen moest. Maar ik dacht, dat hij om kwart over tien ging.”

„Half elf,” zei Margareth, het „toeval” zonder meer accepteerd. „Maar dan moeten we ons toch nog haasten...”

Zij liepen samen naar den bus. Margareth nam een kaartje voor „De Goede Verwachting” en Riall, die in de verste verte niet wist waar die halte ergens gelegen was, deed eveneens. Toen meende Margareth een licht te zien opgaan: meneer Riall Hughes kwam natuurlijk voor de verkooping... Zoodra zij gezeten waren, sprak zij over haar ontdekking. „Ik heb al geraden, waarom u den bus naar Esperance niet graag had willen missen,” begon zij met een eenigszins pijnlijk glimlachje.

„O ja?” vroeg Riall geamuseerd. „Bent u dan gedachtenlezeres?”

„Neen, maar waar u heengaat is heinde en verre geen ander huis te bekennen dan het onze. En het spreekt dus vanzelf, dat u naar de verkooping gaat.”

Riall wist niets van een verkooping af. Doch in de gegeven omstandigheden leek het hem maar het beste, haar veronderstelling te beamen.

„Ja, ik ga ook eens kijken,” gaf hij toe en glimlachend bedacht hij, dat er van zijn salarisoverschot niet veel te koopen viel. Voorzichtig begon hij te informeren. „Denkt u dat er veel koopers zullen komen?”

Margareth schudde spijtig het hoofd. „Vader gelooft van niet. De claim heeft, over twintig jaar gerekend, gemiddeld slechts vier ounces goud per jaar opgebracht. En voor zoo'n mager resultaat loopen de liefhebbers niet hard. 't Is jammer, het was voor ons te wenschen, dat er veel gegadigden waren. Zooveel temeer brengt de verkoop natuurlijk op. We hadden dan tenminste nog kans, dat er iets overschoot na aftrek van de schuld aan Franklin Jonas.”

Haar woorden waren even zooveel raadsels voor Riall. Maar de naam Franklin Jonas, van wien hij nimmer iets gunstigs had vernomen, deed zijn volle belangstelling ontwaken.

„Heeft Franklin Jonas iets met uw moeilijkheden te maken?” vroeg hij.

„Ja, hij alleen heeft ze veroorzaakt,” antwoordde Margareth bedrukt. „U hebt het op het aanplakbiljet van de verkooping toch zeker wel gelezen: Ten verzoeken van Franklin Jonas.”

„'t Is waar, ik was het vergeten,” fantaseerde Riall. „Zoudt u me die geschiedenis niet heeltemal willen vertellen? U hebt me verbazend nieuwsgierig gemaakt. Ik dacht, dat Franklin Jonas er heeltemal geen man voor was, iemand moeilijkheden te veroorzaken...”

Die laatste diplomatieke zet opende Margareth's hart. Met moeilijk bedwongen verontwaardiging verhaalde zij, dat Franklin Jonas acht maanden geleden onverwachts bij haar vader gekomen was

en hem een zeer laag bod had gedaan voor zijn claim, die aan den rand van het Dundasgoudveld gelegen was. Jonas wilde het terrein gebruiken, om er woningen neer te zetten voor zijn arbeiders, die thans te ver van het werkterrein verwijderd woonden. Haar vader had echter geweigerd zijn overigens magere broodwinning te verkoopen en Franklin Jonas had niet verder meer aangedrongen.

Een paar weken later hadden zij elkander toevallig weer ontmoet. Franklin Jonas had toen in den loop van het gesprek opgemerkt, dat het zoo jammer was, dat haar vader de claim nog volgens de oude, tijdroovende methode bewerkte. Hij had hem daarbij spontaan tachtig pond ter leen aangeboden, voor de aanschaffing van een mechanisch graafwerktuig, die hij kon terugbetalen in vier halfjaarlijksche termijnen. Haar vader had het aanbod dankbaar geaccepteerd, doch het volgende half jaar bracht de claim nauwelijks twee pond aan goud op. Vanzelfsprekend kon haar vader toen niet aan zijn verplichting voldoen en daarop had Franklin Jonas terstond de geheele schuld opgeëischt, haar vader in gijzeling laten zetten en beslag gelegd op de claim. „Een schurkenstreek!” barstte Riall los, toen Margareth eindelijk zweeg. „Uw vader zit dus in gijzeling. Kwam u van hem vandaan, toen ik u straks ontmoette?”

Margareth knikte hem toe met betraande oogen; de herinnering aan alle zorgen en angsten van de afgelopen weken was haar te machtig geworden.

Tegenover een schreiend meisje stond Riall de Brutale even hulpeloos als een kind. Hij keek haar verschrikt aan en nam spontaan haar hand. „Je moet niet schreien, ik zou het waarachtig ook gaan doen,” zei hij op een diep vertrouwelijk toon en volkomen oprecht.

Margareth drong haar tranen terug achter een heldhaftigen glimlach. „U zult me wel erg kinderachtig vinden,” bracht zij met een snik uit.

„Heelemáál niet,” verzekerde Riall haastig. „Ik begrijp wat je uit te staan hebt gehad. Maar luister eens: kan ik je nu op geen enkele manier helpen? Als ik tachtig pond had, wist ik het wel. Ze noemen me niet voor niets Riall den Brutalen. Ik zou ze je gerust durven aanbieden...”

De bekentenis, dat hij geen geld bezat, terwijl hij het eerst had doen voorkomen, of het heele bureau van de „A.D.E.” zijn eigendom was, opende Margareth de oogen.

„U is dus tóch niet voor de verkoop op reis,” merkte zij glimlachend op.

Riall keek onthutst. Plotseling begon hij echter te lachen. „Vind je 't heel erg, dat ik alleen voor een aardig meisje met den bus ben meegegaan? Ik kon waarachtig moeilijk anders doen. Je zag er zoo bedroefd uit enne.... enfin,” sloeg hij plotseling een luchtigen toon aan, „de rest vertel ik later wel eens. Laten we nu even bij ons onderwerp blijven: kan ik werkelijk niets doen, om je te helpen?”

Margareth wendde haar blozend gelaat van hem af. „Heusch niet, we zijn niet meer te helpen. Om twee uur is het verkooping en we kunnen alleen nog maar hopen, dat de claim zooveel opbrengt, dat er voor ons ook wat overschiet. Daar is echter weinig kans op. Franklin Jonas zal wel iemand sturen om ook te bieden. En omdat er weinig of geen liefhebbers zullen zijn, zal hij haar vermoedelijk heel goedkoop krijgen. Zij is tweehonderd pond waard voor iemand, die haar met de moderne methoden bewerken wil. Franklin Jonas bood vader honderd pond. En als er straks niemand tegen hem opbiedt, is er groote kans, dat hij er niet eens zooveel voor hoeft te betalen.”

Riall bracht plotseling een wijsvinger naar zijn voorhoofd. „Wat zou je ervan denken, als ik tóch eens naar die verkooping ging?” grinnikte hij. „En dan het bod eens opjoe? 't Is voor een goed doel en elk pond telt mee.”

„Zonder geld meebieden?” vroeg Margareth verbaasd.

„Wat geeft dat, kunnen ze dat soms aan mijn gezicht zien?” zei Riall. „Beslist, ik doe het! Ten eerste jaag ik er meneer Franklin Jonas de dampen mee in en ten tweede dwarsboom ik zijn vrome bedoelingen.”

Margareth wilde zijn voornemen afkeuren, maar Riall de Brutale legde zonder complimenten een hand op haar mond. „Zwijg, lieveling,” zei hij pathetisch. „Nú zal je eens zien, hoe keurig netjes de geschiedenis afloopt. Riall de Brutale knapt het op...”

Meneer Riall Hughes, tante, stelde Margareth 't keurige jongmensch, dat met haar de huiskamer binnenkwam, aan tante Mary voor. „Hij komt voor

de verkoop, om er iets van te noteeren voor de „Australian Daily Express”.

Zij vond het veiliger het twijfelachtig solide beeld van Riall den Brutalen niet voor de degelijke tante Mary te onthullen en exposeerde dus den persman. Margareth was heel wat opgemonterd sinds den vroegen morgen. Zij had Riall den Onweerstaanbaren leeren kennen, een verschijning, die meneer Donald vreemd was. Tante Mary betrapte haar zelfs op een lach en een lied en keek haar verbaasd aan.

„Morgen komt vader thuis,” zei Margareth leuk en toen ging zij de tafel dekken.

Riall was onweerstaanbaar. Ook tante Mary dweept met hem, toen zij van tafel opstonden.

„Een keurig mensch,” fluisterde zij Margareth in het oor. „Heb je wel opgemerkt, hoe ie je aankijkt? Ik geloof warempel, dat ie wég van je is, lieve kind.”

„Dat verbeeldt u zich maar,” zei Margareth blozend en toen sperde zij plotseling haar oogen wijd open van verbazing. Op het enorme, braakliggende veld achter het huis dwaalde meneer Franklin Jonas in hoogst eigen persoon....

„Meneer Riall, kom eens gauw kijken!” riep zij.

Riall snelde naar het venster. Hij zag Franklin Jonas in een zigzag over het rotsachtige veld marcheeren. Hier en daar bukte hij zich en verrichtte een of andere bezigheid, die niet goed te volgen was.

„Ik geloof waarachtig, dat hij jullie grond loopt op te rapen,” viel Riall eindelijk verbluft uit. „Wil ik hem eens fouilleeren en hem dan den weg opsmijten?”

Op Margareth's bleek gelaat stond woede te lezen. Graag had zij in het laatste voorstel toegestemd, maar zij wist, dat Franklin Jonas geen enkele wet overtrad. „Hij is in zijn recht, de claim ligt onder beslag van het Goudsyndicaat,” zei ze met een verstikte stem.

„Jammer,” betreurde Riall oprecht. „Maar dat goud dan, dat hij oprapt?”

In weerwil van haar boosheid schoot Margareth in den lach. „Denk je, dat het goud zóó maar voor de hand ligt? Er is zelfs geen speldeknoop aan de oppervlakte te vinden. Wat hij in zijn zak steekt, weet ik niet, maar van mij mag hij het gerust hebben. Hij kan er zelfs geen sigaar van 'n penny van rooken.”

Riall bleef Franklin Jonas opmerkzaam gadeslaan. Deze liep snel met een grooten boog om het blokhuis heen en begaf zich naar den weg. Daar stond ook reeds een groepje personen: een heer, blijkbaar de afslager, een paar vrije gouddelvers en een marskramer.

„'t Is bij tweeën, ik ga ook maar eens kijken,” zei Riall.

„En ik ga mee,” besloot Margareth plotseling.

Zij staken het erf voor het huis over en voegden zich bij de groep. Juist begon de afslager het bevel tot den gerechtelijken verkoop voor te lezen. Riall plaatste zich vlak bij Franklin Jonas, een corpulenten protser met overdadig bejuweelde vingers. De president van het Dundas-Goudsyndicaat nam hem met een hautainen blik op, dien Riall tartte met een spottenden glimlach. De ander doorstond dien glimlach niet lang en wendde zich plotseling half van hem af. Toen merkte Riall toevallig op, dat uit een van Jonas' zakken een hamersteel stak en dat die zak uitpilde van ruwe steenen. De ontdekking trof hem echter niet als iets belangrijks en daarom schonk hij er voor het oogenblik slechts weinig aandacht aan.

„We gaan beginnen,” riep de afslager plotseling. „Claim met opstal, genoemd „De Goede Verwachting”, ingezet voor tien pond, wie biedt meer?...”

„Dertig!” riep een der gouddelvers.

„Honderd,” zei Franklin Jonas kalm.

„En vijftig!” liet Riall zich hooren.

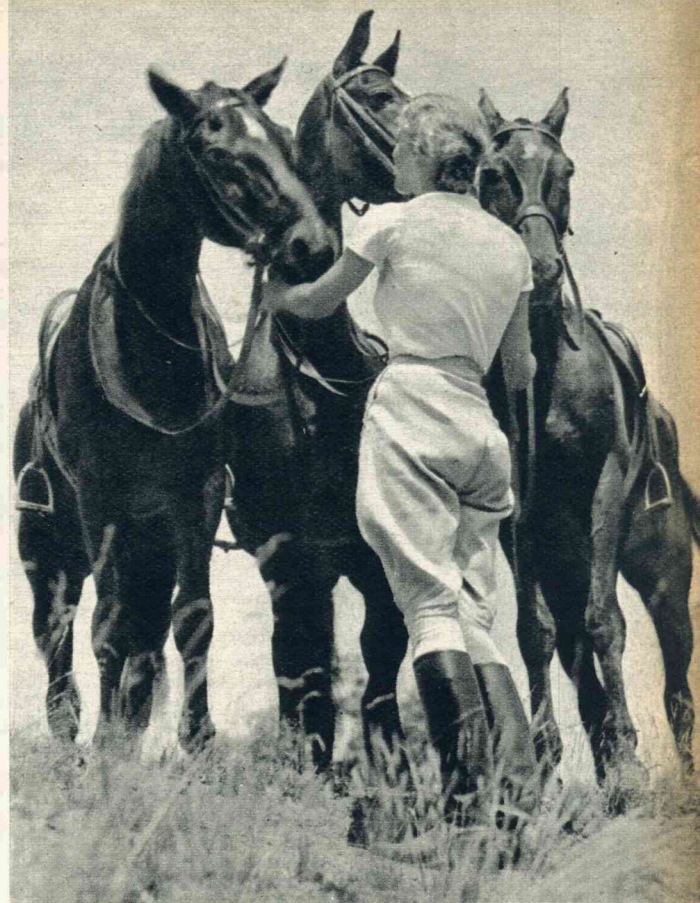
Franklin Jonas wendde zich plotseling om. Hij nam Riall scherp op en opende zijn mond: „Tweehonderd.”

„En vijftig,” hernam Riall en hij dacht met vrees en beven aan de elf shilling in zijn zak....

Weer wierp Franklin Jonas hem een scherpen blik toe. „Vierhonderd,” zei hij koel.

Riall kreeg een schok. De claim was tweehonderd waard, had Margareth gezegd.... Als in een droom zag hij Margareth van terzijde op hem toetreden. Zij raakte zijn hand aan om hem te beduiden, dat hij nu zwijgen moest en in haar gejaagde ademhaling beluisterde hij haar vreugde over de hooge opbrengst van de claim. Maar Riall de Brutale maakte plotseling plaats voor Riall den Scherpzinnigen....

„Vierhonderd geboden.... niemand meer?” klonk de stem van den afslager.

Een klontje suiker ter belooning

„Vijfhonderd,” bracht Riall met een verstikte stem uit.

Franklin Jonas mompelde een vloek. „Zevenhonderd!” schreeuwde hij.

Toen kreeg Riall plotseling het zonderlinge gevoel, dat niet Franklin Jonas met zijn millioenen, doch hij zelf met zijn elf shilling de situatie meester was. Hij werd ijsig kalm en opende zijn mond. „Duizend pond....”

„Vijftienhonderd!” raasde Franklin Jonas.

„Vijfentwintig honderd....,” zei Riall langzaam en met nadruk.

Er klonken uitroepen van verbazing en Margareth slaakte een gil. En Franklin Jonas streek plotseling de vlag....

„Houd den rommel!” barstte hij tegen Riall uit. Toen wendde hij zich met een hoonend lachje tot Margareth. „Je hoeft je nu niet te haasten met die tachtig pond, hoor. Je vader zit daar goed en hij blijft er zitten, tot de laatste penny betaald is....”

Met een woedend gebaar wierp hij de steenen uit zijn zak en verliet het veld. Riall staarde hem doodsbleek na. Hij voelde zich plotseling niet meer zoo zeker van zichzelf. Was het geen onherstelbare, onvergeeflijke fout van hem geweest, ja, zelfs een misdaad tegenover Margareth en haar vader, een bod van vijftienhonderd pond te laten loopen?....

Eensklaps hoorde hij Margareth's snikkende stem aan zijn oor. „Waarom heb je dát nu gedaan, Riall?”

„Ik.... ik meende....” stotterde Riall hulpeloos en om zijn ongelukkig gezicht voor het meisje te verbergen, bukte hij zich naar de stukken rotsachtig gesteente, die Franklin Jonas weggeworpen had....

En toen klonk plotseling de verlossende stem van den afslager. „Zoo, dus u was er ook mee bekend, dat hier pechblende gevonden werd, meneer? Franklin Jonas zei me een uur geleden nog, dat niemand het wist. Ja, zoiets houd je moeilijk geheim. Ik hoop dat u er geen strop aan hebt; Franklin Jonas zei, dat het veld niet meer dan tweeduizend pond waard was....”

Riall haalde diep adem, alsof er een zware last van hem werd afgenomen. En toen was hij weer Riall de Brutale. „Ik vermoedde zoiets, Margareth. Toen Franklin Jonas zoo hoog ging, begreep ik, dat de claim een geheim verborg. En de geologen-hamer en de steenen in zijn zak bevestigden dat vermoeden. Pechblende bevat uraan-oxyde en daaruit wordt het radium gewonnen. Kom mee, we gaan in Esperance een expert waarschuwen en een voorschotje halen op al dien rijkdom. Maar zeg me nu eerst eens hoe ik het eraf gebracht heb, lieveling?”....

Margareth kwam eindelijk tot zichzelf. Zij keek hem aan en haar wangen kleurden zich met een vurigen bloos. Doch haar stem klonk streng en hard. „Dat zal ik je onder vier oogen wel eens zeggen, Riall de Brutale....”

De „Gibbi”, het complex gebouwen, dat het keizerlijke paleis vormt en waarvoor steeds een groote mensenmenigte, die den keizer wenschte te zien, wacht.

L. M. Nesbitt:

HOE IK ABESSINIË ZAG

HET Imperial Hotel, waar ik na mijn aankomst in Addis Abeba mijn intrek had genomen, kwam mij voor als een paradijs van rust en comfort.

Somtijds maakte ik een rit door de stad in een gehuurden auto, maar meestal ging ik te paard er op uit, want de wegen in Addis Abeba zijn onbeschrijfelijk slecht — met uitzondering

dan van de korte stukken, die de Europeesche gezantschappen en het station met het postkantoor verbinden.

EERSTE VERVOLG

Het paardrijden is algemeen gebruikelijk, waarbij men als regel zich volgen laat door een eveneens bereden dienaar. De vertegenwoordigers der buitenlandsche regeeringen laten zich steeds door cavaleristen van een koloniaal regiment van hun land — Indiërs, Somali's, Erytreërs — escorteeren.

De actieradius van automobielen is uiterst beperkt en de weinige, die er in Addis Abeba rijden, zijn alle per spoor van Djiboeti aangevoerd. Eenmaal in de stad angekommen, bevinden zij zich daar a.h.w. gevangen, omdat zij niet verder kunnen komen dan de onmiddellijke omgeving.

In de stad zelf zijn zij genoodzaakt zich langzamer voort te bewegen dan de voetgangers, want de hoofdstraten zijn steeds propvol van een dichte mensenmenigte, die voortdurend in beweging is. Elken dag is het marktdag en de mensenmenigte bestaat dan ook gedeeltelijk uit inwoners en gedeeltelijk uit bewoners der omliggende plaatsen. Van den morgen tot den avond is er daardoor een luid en voortdurend geroezemoes, als van een geweldigen bijenkorf, die verstoord werd. De lucht, stikvol stof, en de doorengemengelde geuren van groenten, specerijen,

reukwerken en zweetende Afrikanen vormen een onbeschrijfelijke atmosfeer.

Zoo nu en dan ziet men de massa even plaats maken voor een Europeeschen man of vrouw, die zich te paard door het gewoel moet begeven. Dan gapen de Abessiniërs van de meer afgelegen dorpen zoo'n blanke, wiens gelijke zij nog nooit in hun leven gezien hebben, met verwondering aan, doch de anderen, voor wie een blanke geen nieuwigheid meer is, duwen hen ruw voort, om de circulatie te herstellen.

Een opperhoofd komt aangereden op een klein paardje of op een muilezel. Hij wordt omgeven door een allegaartje van volgelingen, die barrevoets gaan en geweren dragen. Deze gewapenden huppelen met hun heer mee en trachten met diens rijdier in den pas te blijven. Het opperhoofd draagt een kort, zwart manteltje als teeken zijner waardigheid, met twee koperen knopen en een kettinkje op den kraag, terwijl zijn hoofd gedekt wordt door een grooten, grijzen hoed.

De mannen van zijn escorte trachten zoo dicht mogelijk bij hem te blijven. Al kunnen zij maar een hand op de schoft van zijn paard, op het zadel, den stijgbeugel of op den toom leggen, het is hun reeds voldoende, om het gewenschte directe contact te hebben met hun chef. Op deze wijze omringd door een huppelend en zweetend escorte, bewegen de groote, grijze hoed en de groote man eronder zich voort.

En daar het er vooral op aankomt den indruk te wekken, dat deze voor hoogst belangrijke zaken

Daar het land geen be-
gaanbare wegen rijk is,
worden goederen algemeen
per kameel vervoerd. Hier
ziet u het parkeerterrein
dezer nuttige dieren te Addis
Abeba.

Het grootstadsleven in het centrum van Ethiopië's hoofdstad ziet er aldus uit.

op reis is, wordt zooveel mogelijk haast gemaakt. Zoolang er andere mensen in de buurt zijn, draaft en huppelt de groep voort en zelfs wanneer het heuvel op gaat, wordt het snelle tempo niet verminderd.

Zoodra echter een eenzaam stuk weg bereikt is, waar geen ander menschen zien kan, wordt even gepauseerd en daarna nemen de higgende volgelingen den wandelpas aan, om weer wat op hun verhaal te komen.

Somtijds ontmoeten twee van zulke jachtende menschenzwermenelkaar. Dan houden zij een oogenblik hun vaart in, en de mannen van elke groep steken de hoofden bij elkaar, terwijl onderzoekende blikken worden geworpen naar de andere partij. Men weegt de standing der anderen af tegen de eigene. Maar na eenige oogenblikken is uitgemaakt, welke zijde plaats moet maken en dit geschiedt dan ook met waardigheid en zonder aan het zelfrespect tekort te doen. Want alle Abessiniërs zijn buitengewoon trotsch.

Een andermaal ontmoet men een bezadigd grijsaard, die waardig te paard zit. De plooiën van zijn witte „chamma” reiken over de flanken van het rijdier, zoodat 's mans voeten bedekt zijn. Van elken voet steekt de groote teen in een stijgbeugel — een van dik ijzerdraad gemaakten ring. Immers, het zijn uitsluitend zeer hooggeplaatste personages of wel dandies, die schoenen dragen, terwijl niemand ooit sokken aan heeft. De Abessiniërs doen zelfs niet gelijk de Zoeloe's in Zuid-Afrika, die met pijpjaarde hun voeten wit maken, om er dan met een met speeksel bevochtigd stokje door middel van lijnen en stippen de naden en vetergaatjes van denkbeeldige schoenen op aan te geven.

Geen andere schoenen worden door de Abessiniërs gedragen dan lakschoenen, die natuurlijk bij het witte nationale kleed, de chamma, sterk afsteken. En daar dezen menschen, die steeds barrevoets gaan, zoo'n lederen voetbekleding eigenlijk een groote kwelling is, worden schoenen dan ook alleen bij het rijden gedragen, en direct uitgetrokken of eventueel tegen sandalen verwisseld, wanneer de ruiter te voet gaat.

Doch onze waardige grijsaard kleedt zich nog, gelijk de inwoners van het land dit vroeger deden. Achter hem holt een jongen op bloote voeten, een huppelenden bundel lappen en oud ijzer gelijk. Hij draagt zijns meesters uitrusting: een in een doek gewikkeld schild, een oud geweer en een lang kromzwaard in een blauwfluweelen scheede. Het enorme zwaard verwart zich tusschen zijn beenen en in de plooiën van zijn chamma, en steeds moeizamer wordt het higgjen van den jongen, die achter het paard van zijn heer aanrent.

Hij draagt ook nog zijn eigen zaken: een lans of een groot scheemes, dingen, die hij voor geen geld van de wereld zou willen achterlaten, omdat nu eenmaal het dragen van wapenen op een eervolle positie wijst en het tevens indruk op vreemdelingen heet te maken.

Rijen kameelen gaan voortdurend tusschen het station en de stad heen en weer, om balen katoen, zakken koffie en gedroogde huiden te vervoeren.

Hoewel er twee vrachtauto's in Addis Abeba zijn, zal het nog wel heel lang duren, alvorens de sympathieke, statig schrijdende buidieren uit het stadsbeeld verdwenen zijn.

In lompen gehulde bedelaars bevinden zich onder het gewoel, en sommigen van hen zijn op broedmagere ezels gezeten, die evenals hun berijders met afzichtelijke zweren overdekt zijn.

Groepen verwonderd rondkijkende boeren uit het binnenland wisselen met Arabieren, Turken en Armeniërs af, terwijl men hier en daar twee aan elkaar geketende mannen vreedzaam naast

Zelfs in Addis Abeba dient men het water nog uit een put te scheppen. Hier ziet de lezer een door latwerk omgeven waterput in de schaduw van een der stadspoorten, alwaar de menschen hun beurt afwachten, om de meegebrachte blikken te vullen.

elkaar ziet schrijden. Deze laatsten zijn een schuldeischer met zijn schuldenaar, waarvan eerstgenoemde den ander in letterlijken zin aan zich gehecht heeft, ten einde hem te beletten de plaat te poetsen alvorens hij zijn schulden voldaan heeft. Ook bestaat de mogelijkheid, dat het duo gevormd wordt door de beide partijen van een reeds beëindigde rechtszaak, waarvan het vonnis den een in de handen van zijn tegenstander gaf, opdat hij hem een dienaar zij voor den duur van den straftijd.

Somtijds huurt de winnaar van zoo'n rechtszaak een plaatsvervanger, die dan aan den veroordeelde geketend wordt.

Tot voor zeer korten tijd was het de gewoonte, moordenaars na hun veroordeeling aan de verwanten van den vermoorde ter executie uit te leveren. Dezen hadden dan de genoegdoening, den veroordeelde naar hartelust te kunnen pijnigen en langzaam ter dood te brengen.

De gerechtszittingen worden op het open marktplein gehouden, alwaar de steenen rechterszetels staan, en hij, die een aanklacht heeft in te dienen, gaat hierheen. Wat de jury betreft, een ieder kan, wanneer hij daarvoor door een ander wordt aangezoekt, daarin zitting nemen.

Wanneer een geschil tusschen twee personen

Een tweetal Gallameisjes uit Addis Abeba met hun eigenaardig gevlochten coiffures, die met boter ingevet zijn.

Een man, die in Abessinië voor vol aangezien wenschte te worden, dient steeds gewapend te zijn. Vandaar dat deze opperhoofden met schild en geweer poseeren voor den fotograaf, om na afloop zich de wapens weer te laten nadragen door de gewapende mannen van hun gevolg.

niet door een vechtpartij, door krabben, door aan elkanders haren trekken of het bijten in het oor van den tegenstander kan worden beslecht, stelt een der partijen voor, de aangelegenheid door „Menelik's woord” te laten berechten. Daarmee wordt het geval dan rijp voor een debat of een wettelijk proces.

Wanneer nu geen rechter in de buurt is, kan op elken voorbijganger een beroep worden gedaan, om de zaak aan te hooren en recht te spreken. Er zijn ook rechtskundigen, die een vervolging of een verdediging op zich willen nemen en deze beroepsjuristen houden gewoonlijk hun kantoor aan een tafeltje op een wegkruising of in een of andere smerige hut. Het teeken hunner waardigheid wordt gevormd door een houten bord, waarop een oor, een inktpot, een pen en een boek staan afgebeeld, ten einde aldus het aanhooren en opteekenen van 's cliënten zaak te illustreeren. Aan beide uiteinden van het bord staat nog een leeuw met een menschegezicht, die een vlag vasthoudt, geschilderd — het wapen van Abessinië.

Van de handelaars zijn zij, die het meeste succes hebben, Aziaten; smerige, dikke kerels uit Indië, Syriërs, Arabieren, Armeniërs, enz.

Wat de vrouwen betreft, hieronder ziet men mooie Indischen, met haar kasteteeken op het voorhoofd geschilderd, slanke verschijningen, die zich met gratie bewegen. Het grootste gedeelte der Abessinische vrouwen daarentegen ziet er onzindelijk en fettig uit. Sommigen harer dragen een kind op haar rug gebonden en loopen dan voorovergebogen, om het kind recht op te houden. Onder haar ziet men meisjes, die het haar in een groot aantal vlechtjes gedraaid hebben, terwijl het geheele hoofd dik met boter is ingesmeerd. Die boter smelt door de warmte en wordt ranzig, waardoor de lucht rondom zoo'n struische deern van een walgelijken stank vervuld is.

Op een middag begaf ik mij naar het keizerlijk paleis voor een audiëntie bij Haile Selassie. Ik reed door de eucalyptus-aanplantingen en kwam toen aan de eerste poort in den buitensten muur, alwaar ik afsteeg, om alsdan door een open corridor naar een tweede lijn van versterkingen te worden geleid. Hier werd ik aan de hoede van eenige hogere functionarissen overgegeven, die allen de nationale kleeding droegen, benevens zwarte lakschoenen. Men bracht mij in een paviljoen, van waaruit men een mooi uitzicht op de stad en haar omgeving had.

Nadat ik eenige minuten gewacht had, leidden de hoogwaardigheidsbekleeders mij langs een trap omlaag en door een zestal voorhoven naar een kleine, door gegolfd ijzeren platen afgeschoten open ruimte. Een ijzeren deur in de omheining werd geopend en, nadat eenige woorden waren gewisseld met de bewakers binnen, werden wij binnengelaten in het heilige der heiligen. Een breede houten trap leidde naar een paviljoen, waarvan de voorzijde open was als van een geïmproviseerd theater. Wij beklommen de trap en stonden op het tooneel.

Niet ver van de hoofdstraten van Addis Abeba staan de hutten der inboorlingen onder de eucalyptusboomen.

Welke avonturier kon wel deze loods voor een keizer gebouwd hebben? Ongetwijfeld was dit werk gedaan door iemand, die op een concessie of een gouvrenementsbaantje wachtte, om den tijd te dooden en tevens een beetje geld te verdienen. Of misschien wel was de bouwer een man geweest, die bezig was den Negus een scheepslading geweren en munitie te verkoopen, die op een gunstig oogenblik door een der omringende Europeesche kolonies zou worden gesmokkeld.

Daar kwam Barane Marcos, een der ministers aan, die mij fluisterend verzocht mede te gaan naar een der afdeelingen van het „tooneel”.

Nu bevond ik mij in een rood gestoffeerde kamer, waarin eenige stoelen stonden, terwijl in een armstoel de Negus zat.

Zijne Keizerlijke Hoogheid sprak op gedempten toon en vroeg mij, door middel van den als tolk dienstdoenden postfunctionaris, naar mijn gezondheid en mijn pasvolbrachte reis, terwijl hij nog wenschte te weten, of ik op mijn reis door zijn gebied moeilijkheden had ondervonden.

De Negus sprak in het Amharisch, ik sprak Fransch en Barane Marcos vertaalde telkens het door ons gezegde. Ofschoon Haile Selassie vloeiend Fransch spreekt, eischt de etiquette van hem, dat hij een tolk gebruikt. Maar het vertalen heeft overigens ook voordeelen, n.l. dat in geval het gesprokene wijziging blijkt te behoeven, den tolk de schuld gegeven kan worden, wijl hij niet goed vertaald zou hebben. En verder maakt het de kans geringer van een onhandig antwoord te geven, daar het vertalen tijd geeft de dingen te overdenken en een geschikt antwoord voor te bereiden!

Door een klein venster kon ik de versterkingen van het paleis waarnemen. De slordig gebouwde muren waren half voltooid en ten deele reeds weer verweerd, terwijl de open gedeelten er tusschen vluchtig met palissaden of eucalyptus-staken waren opgevuld. Alles wees er op, dat het geen geschoold bouwkundige of technikus geweest was, die dit slordige samenstelsel van wallen, schuttingen en schilderhuisjes had gebouwd. Een samenraapsel van paviljoens, koepels, loodsen, schuren, torens, galerijen en balkons, alles van hout, gegolfd plaatijzer en metselwerk gemaakt, dat zonder eenige orde, regelmaat of kunstzinnigheid aan elkaar was gevoegd.

De eenige bouwwerken in Addis Abeba, die enigszins vakkundig gemaakt werden, zijn Menelik's graf, een paar kerken, de buitenlandsche legaties en de missie-staties. De rest der stad is niet minder leelijk dan de rommelige buitenwijken van de meest armelijke koloniale nederzetting van een der minst vooruitstrevende Europeesche mogendheden. Ieder een, hij zij Abessiniër, Arabier, Indiër, Turk, Griek of Syriër, heeft gebouwd naar zijn eigen opvatting en met het materiaal, dat hij toevallig krijgen kon.

Door het venster kwam het gonzende geluid naar binnen van de voor het paleis kampeerende menschenmenigte — verongelijkten en in ongenade gevallen opperhoofden, waarvan sommigen misschien reeds maandenlang wachtten, om tot den heerscher te worden toegelaten!

Het onderhoud met den keizer was beëindigd en na een handdruk keerde ik naar het hotel terug.

De interessantste buitenlandse kolonie in Addis Abeba is die der Russen, allen lieden, die eens uit een beter milieu zijn voortgekomen. Sinds Czaar Alexander III eens den Abessiniërs een scheepslading oude geweren ten geschenke gaf, zijn de Russen hier als vrienden beschouwd. Na de Russische revolutie kwamen vele Russische réfugië's naar Abessinië en zij kregen de voorkeur in de gevallen, waar een rijksambt voor buitenlanders openstond. De Russische vrouwen kregen werk in het hospitaal.

Deze voorkeur zal wel van blijvenden aard zijn, daar de réfugië's niet meer in verbinding staan met hun eigen land en van hen dus niet gevreesd wordt, dat een imperialistisch-politieke drijfveer hen naar Abessinië bracht.

De onderdanen der drie mogendheden, welker kolonies aan Ethiopië grenzen, staan in het geheel niet in de gunst. Vandaar het Abessijnische gezegde: „We vreezen de Engelschen, we haten de Italianen, we verfoeien de Franschen.”

Toch moet men niet meenen, dat de Russen fortuin maken in Ethiopië, al klinken sommige hunner titels ook nog zoo fraai. De regeering betaalt haar functionarissen nauwelijks genoeg om van te kunnen leven. En, ofschoon in elk geval een zeker salaris werd vastgelegd, slinkt zoo'n salaris meer en meer, naarmate het door de handen der verschillende ambtenaren gaat en alvorens den man te bereiken, die het verdiend heeft.

Zoo was er eens een oud-officier, die de opdracht kreeg een verbeterd stadsplan voor Addis Abeba te maken. Deze man had steeds ruzie met de ambtenaren van de schatkist, voordat hij zijn salaris kon krijgen, en toen hij ten slotte bleef eischen, dat hem het volle overeengekomen bedrag werd uitbetaald, maakte hij zich zoo onbemind, dat hij ontslagen werd.

De huizen dezer Russen, evenals van alle andere Europeanen, die een regeeringsbetrekking bekleeden, zijn alle uiterst armoedig en zij bevatten alleen het voor beschaafde menschen allernoodzakelijkste. Alleen zij, die in staat zijn, door vergelijking van hun omstandigheden met die van den inboorling, eenigszins een gevoel van tevredenheid te koesteren, kunnen zich bij tijd en wijle gelukkig gevoelen. De anderen kunnen niet anders dan dulden.

Abessinië is niet het beloofde land, zelfs niet voor zijn vrienden, de Moscovieten.

Wordt vervolgd.

GROOT ROTTERDAM

KANTOOR: STATIONSWEG 24 - ROTTERDAM
TELEFOON INTERCOMMUNAAL 50540 - GIRONUMMER 101981

*Daar staan de dame en de heer:
Hun blik verraaft een stil beger.*

*Niet slechts het vrouwelijk geslacht
Ziet naar de schoone bloemenpracht.*

*Zwijgend genieten allen van
De bloemen, óók de kleine man.*

Een bloempje in uw kamer maakt alles aangeneramer!

ZOO juist ontvingen wij van het bestuur der „Primavera” de blijde mededeeling, dat we dit jaar toch niet geheel en al van een bloemententoonstelling verstoken zullen blijven. Zooals men weet ging de „Primavera” in 't voorjaar niet door vanwege de „Flora” te Heemstede. Nu hoopt men echter van 6 tot en met 10 November de vijfde „Primavera” te houden in de zalen der Rotterdamsche Diergaarde, welke gewijd zal zijn aan de pracht van

*Een schat van bloemen
staat te kijk,
Zie toch hoe weeld'rig,
schoon en rijk.*

*Wacht en loopt niet te vlug
voorbij,
Een bloempje maakt het
hart zoo blij.*

*Vol aandacht zien ze allen
toe,
De dames, 't zusje en óók
moe.*

Orchideeën, Cyclamen, Begonia's en Chrysanten. Deze mededeeling, alsmede de overweging, dat in herfst- en wintertijd de bloemen ons weer zullen troosten, in onze binnenkamers, en ons wat opvroolijken, hebben ertoe geleid, dat we voor onze lezers eens een filmpje vervaardigden, dat tot titel zou kunnen dragen: Rond de bloemenetalages. Daaruit moge blijken de groote belangstelling voor de fraaie uitstallingen, die men in de Rotterdamsche bloemistenwinkels aantreft, en voorts de liefde van velen voor die allerschoonste dingen op de dikwijls donkere aard: de bloemen!

De Nederlandsche schaakkampioen Dr. Max Euwe speelt momenteel een match tegen Dr. Aljechin om het wereldkampioenschap schaken. Een foto van den openingswedstrijd.

BINNEN DE GRENZEN

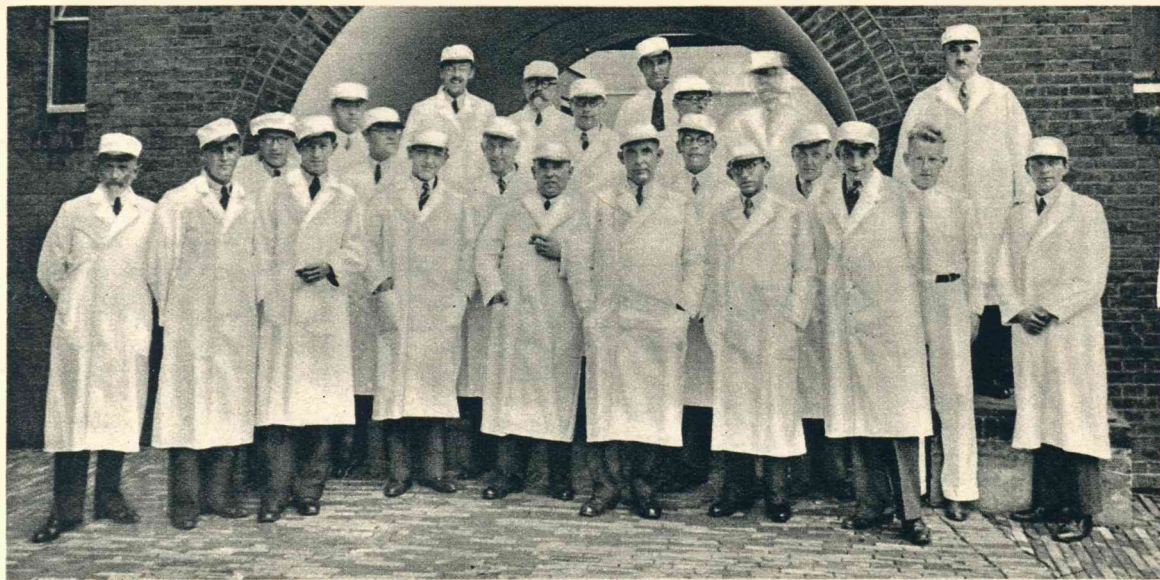

De Katholieke Radio-Omroep vierde Zondag zijn tienjarig bestaan. Pastoor Perquin, de voorzitter, opende de feestelijkheden met een radio-rede.

Op den overweg te Nootdorp werd vorige week een melkauto door een Dieseltrein gegrepen en geheel vernield. De twee inzittenden verloren jammerlijk het leven.

In de Apollo-hal te Amsterdam werd Vrijdag j.l. de tentoonstelling „De Mensch” geopend. Prof. Dr. A. H. M. J. van Rooy leidde een rondgang op de tentoonstelling.

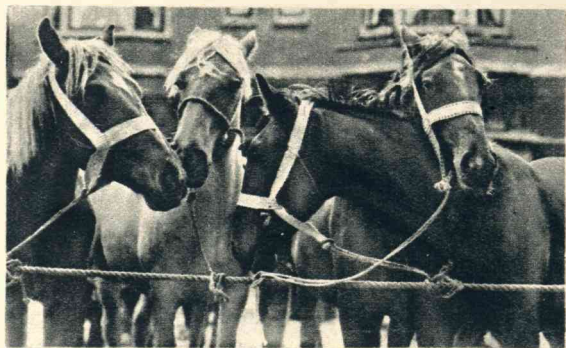

Mannen in 't wit. — Journalisten en persfotografen brachten een bezoek aan de nieuwe Quaker-Havermout-fabriek te Rotterdam, de grootste haverfabriek van Europa. Ter bescherming tegen het stuiven kregen de heeren witte jassen en dilo petten.

Uit Stad en Gewest

Van daglooner tot millionair! Het gebeurde niet in Amerika, maar in het rustige Hollandsche dorp Streefkerk. Daar heeft een landbouwer, Ter Louw genaamd, al zijn bezittingen nagelaten aan zijn knecht, den heer J. Noorland. En de bezittingen: boerderijen, landhuizen, grond, effecten en geld bedragen circa een half miljoen! We zien hier den daglooner Noorland met drie van zijn vijf kindertjes.

Met de vriendelijke groeten van de paardenmarkt te Leerdam!

Op 15 Oct. hopen de echtgenooten J. de Geus en A. Dorst, te Puttershoek, hun gouden echtvereniging te vieren. Gelukgewenscht!

De echtgenooten W. de Ligt-K. Vermeer te Vlaardingen zijn vijftig jaar gehuwd. De getrouwen.

De Industrieschool voor Meisjes te Rotterdam bestaat vijftig jaar, welk feit o.m. met een fraaie tentoonstelling wordt gevierd. Een vaardige leerlinge legt de laatste hand aan een sierlijke tekening.

De heer A. D. Klaasen vierde zijn 25-jarig jubileum als administrateur bij de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam. De jubilaris temidden zijner familie.

DE GEHEIME ZENDER VAN GROOT-ROTTERDAM

Hallo-hallo, dames en heeren. Zoo beleven we thans dagen, dat heel ons denken — en feitelijk het heele stadsleven — beheerscht wordt door iets, dat veraf gebeurt en dat ons allen in het hart grijpt. Waarover spreekt men bij de maaltijden, bij het gaan naar en van het werk? Waarover hoort men praten in tram en op straat en in café? Adoea, de Negus, de Italianen, vliegtuigen, bommen, dooden en gewonden. Telkens bulletins voor ramen van winkels, telkens de roep op straat van verkoopers van het laatste nieuws. Het is helaas weer zoover gekomen. We beleven weer den bangen tijd van een oorlog, ook al is die dan ver van ons huis. In de Maasstad is het mooie denkbeeld gerezen, om een Nederlandsche ambulance naar de slagvelden te zenden, een edel denkbeeld, dat we alleen hierom niet verwerkelijkt zouden willen zien, omdat het niet meer noodig zou zijn, omdat er op één of andere wijze een snel einde zou zijn gekomen aan wat er ginds gebeurt in Afrika. Als die hoop maar niet ijdel is. . . . ?

Ineens, dames en heeren, is ons leven weer zeer bewogen en toch gaat het door, zooals het altijd door gaat. In de bioscopen draaien de eerste gevechts-opnamen. . . . maar daarnaast komt er de nieuwe hoofdfilm, zooals elke week een nieuwe hoofdfilm heeft. En intusschen verandert er iets in het stadsbeeld, niet alleen door de Afrikaansche gebeurtenissen, niet alleen door den verkoop van het laatste nieuws en door het venten met kaarten van het oorlogsterrein. Alle fietsen hebben een wit achterspatbord gekregen, er was voor het postkantoor op den Coolsingel zoowaar een geheel nieuw bedrijf gesticht: spathbord witten. Men keek er nieuwsgierig naar, de ondernemers kregen vele klanten en daarna keken we een paar dagen naar al die witte strepen, die door de stad reden. Maar feitelijk zijn we er nu al weer aan gewend, zooals we er al weer aan gewend zijn, dat het Academie-gebouw aan den Coolsingel nu met den grond is gelijk gemaakt en bovendien nog zooveel panden op het terrein, waar al reeds voor den nieuwen beurs-bouw wordt geheild. En nog meer gaat er verdwijnen aan den Coolsingel.

Dat oude Doelen-gebouw, gedeeltelijk verlaten, omdat het té gevaarlijk was geworden, gedeeltelijk gestut, omdat er nog in een klein deel sociëteit werd gehouden, moet gesloopt worden. Het is verordonneerd van hooger hand, omdat het pand anders gevaar zou gaan opleveren. En dan zullen ook nog de oude panden tusschen Pschorr en de Doelen worden gesloopt, u weet wel, die pakhuis-achtige panden, waarvan de leelijkheid nog zoo'n beetje bedekt wordt door kleurige reclameborden. Zoo zal er dan niets van het oude aan den Coolsingel blijven, zoo zal dan de kant van dezen boulevard, waar het raadhuis staat, uit louter nieuwe gebouwen gaan bestaan. Ondanks alles komen de veranderingen en ondanks alles vernieuwt Rotterdam zijn „pakje”. Voor de voetgangers — en ondanks de zeer vele auto's en de nog veel grootere massa fietsen zijn er dat nog steeds tienduizenden — is er reden tot verheuging. Eindelijk zal dan het Slagveld zijn naam niet meer met eere dragen; gelukkig! Er was in de Maasstad — waar de verkeersregelingen nu eenmaal moeilijk te organiseren zijn — geen plek, die zóó gevaarlijk was voor hen die loopen. Hoe moest je er oversteken, terwijl het rijdend verkeer er alle kanten en alle bochten nemen kon. Maar nu zijn er de trottoirs wat verlegd, zijn de vluchtheuvels veranderd en is er een driehoekig plein aangelegd voor de tippelaars, zoodat het rijdend verkeer wat meer in banen wordt geleid en wij wandelaars minder benauwd behoeven te zijn, als we het Slagveld oversteken.

Het leven gaat altijd door en daarom: tot volgende week, dames en heeren, op golflengte: Groot-Rotterdam.

Rudolf van Weert:

CHANG EN ENG

de Siameesche Tweelingen

**ZESDE
VERVOLG**

ER verschenen lokken-
de aanplakbiljetten
op de muren, groote
advertenties in de
Berlijnsche bladen. De Ber-
lijners kwamen in drommen.

Het groote circus-gebouw in de Friedrichstrasse 141a was al dagen vóór iedere voorstelling uitverkocht. Maar achteraf was menig een teleurgesteld, al had hij dan ook de „wonderbare speling der natuur” aanschouwd. Immers, men had niet alleen verwacht, de beroemde aaneengesprokene broeders te zien, men had denklijk ook verwacht, dat zij eens „flink optreden” zouden, gelijk zij, volgens gerucht, in hun jongere jaren gedaan hadden; maar zij hadden geenerlei vertooning ten beste gegeven — zich alleen maar laten kijken. De kritiek der groote bladen sprak dit gevoelen der massa duidelijk uit.

Wij vertalen hier een bespreking uit de Vossische Zeitung van 26 Februari 1870:

CIRCUS RENZ.

De tweelingbroeders uit Siam, het zonderlinge unicum der wereld, dat op 't oogenblik in 't Circus Renz optreedt, vormen een onderwerp van dagelijksch gesprek in onze stad en trekken iederen avond een overstelpende menigte naar genoemd circus. Geruchten over het hooge honorarium van deze kunstlooze kunstenaars, hun wereldbekendheid als anatomische curiositeit, de begeerte met eigen oogen te zien, hoe zoo'n dubbelmensch leeft en zich beweegt — dit alles tezamen oefent een buitengewone aantrekkingskracht op het publiek uit. Oudere heeren, die de tweelingen als jonge menschen in Holland hebben zien optreden, weten heel wat te vertellen over hun vrolijkheid en handigheid; nu, als mannen met grijze haren, zijn zij rustig geworden in gang en gebaren. Zij verschijnen allereerst op een snel opgeslagen podium, dat om de manege heenloopt, en wandelen vervolgens, zich nu hier-, dan daarheen wendend en van tijd tot tijd buigend, door de gang tusschen de loges en de zgn. tribune. De fronts van hun elegante overhemden zijn even geopend, zoodat men een deel kan zien van den zonderlingen band, die de twee voor hun heele leven aaneen heeft gesmeed. Dan verschijnen zij nog eens in de arena, zij maken een buiging en hun optreden is geëindigd. Wij bekennen, dat wij meer verwacht hadden. Een dergelijke voorstelling bevredigt te weinig de nieuwsgierigheid van het publiek. De tweelingen moeten ettelijke bewegingen van het dagelijksch leven uitvoeren, gaan zitten bijvoorbeeld, iets gebruiken enz., om een indruk te geven van hun levenswijze. Ook een beschrijving, in onzen boekhandel verschenen, voldoet den weetlust niet genoegzaam. Zouden de tweelingen niet in staat zijn, een beteren kijk te geven op hun ziels-toestand? Zouden consulten met de meest beroemde doctoren niet meer hebben opgeleverd? Ook over het uiterlijk leven van het tweetal zou men meer willen weten. Daar de tweelingen, naar wij vernemen, bereid zijn, zich aan een vergadering van deskundigen hier ter stede voor te stellen, hopen wij nog eens meer te hooren over dit merkwaardige dubbelleven, dan ons te beurt is gevallen uit de brochure en uit de karige toelichting van den man, die de twee bij hun rondgang door het circus begeleidt.

Op een avond in Maart joegen regen en hagel over den weg Unter den Linden. Het playeisel weerspiegelde het licht van de twee groote ijzeren lantarens aan weerszijden van de breede trap, die het wijnhuis van Habel binnenleidde.

In het portaal stonden, met witte studentenpetten op 't hoofd, drie jongelui hun natte jassen uit te schudden.

„Beestenweer, hè groentje?” zei een hunner.

„Tot uw dienst, mijnheer,” antwoordde het jongere studentje, „echt gemeen beestenweer!”

Daarop stapten de jongelui, met hun voeten stampend, om het water van hun laarzen te schudden, eerbiedig opzij en namen hun witte petten af. Met pijnlijke nauwgezetheid zorgden zij daarbij, dat de bovenarm stijf tegen het bovenlichaam aansloot en dat de benedenarm precies een rechten hoek met het bovenlichaam vormde. Zij bogen voor een ouden heer, die, in een lange overjas gehuld, met een ontevreden gezicht binnenkwam.

„Virchow,” fluisterde een der studenten.

De wereldberoemde professor Virchow passeerde hen groetend en liet zich door den zwaarlijvigen heer Habel, die in zijn Zondagsche jas met hooge vadermoorders zijn ambt als kastelein waarnam, uit zijn natte jas helpen. Toen snoot hij zijn neus en nam plaats aan een groote, ronde tafel, met een stevig ijzeren bordje gewaarmerkt als „Stamtafel”. Hij bestelde een flesch Bordeaux, wees er op, dat die tot iets boven de kamertemperatuur verwarmd moest worden, ging achterover zitten in zijn stoel en keek naar de zoldering, die gebruind was door den rook van eenige generaties.

De drie jongelui gingen aan een klein tafeltje bij de kachel zitten en bestelden een licht Moezelwijnkje, dat hun geschikt leek, om den kater van de corps-fuif van den vorigen avond geheel te verhelpen. Zij keken naar de tafel van professor Virchow, wiens tafelronde geleidelijk bijeenkwam. De eerbiedwaardige zoöloog Ehrenberg en de anatoom Karl Bogislaus Reichert, beiden geleerden met een wereldnaam, waren de eersten, die zich bij Virchow voegden.

De oudste der drie studenten wist zoo het een en ander over die twee geleerden te vertellen. Professor Ehrenberg, die den drempel des ouderdoms reeds lang overschreden had, voerde sedert dertig jaren het voorzitterschap bij alle grootere en kleinere wetenschappelijke bijeenkomsten. Dat was zijn overgeleverd recht. Hij gaf er nauwkeurig acht op, dat er geen vergadering van dien aard zonder hem plaats had. Zoodra echter de eerste spreker het woord had genomen, leunde hij gemakkelijk naar achter in zijn stoel en sliep in. Als de zacht voortvlietende woordenstroom van den redenaar verstomde, werd professor Ehrenberg, dank zij vele jaren oefening, aanstonds wakker; hij stond op,

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE:

Chang en Eng, de origineele Siameesche tweelingen, zijn door den Engelschen zeekapitein Coffin in 1829 naar Boston (Ver. Staten) gevoerd en treden er voor 't eerst in een circus op. De toeloop is overweldigend en de politie heeft de grootste moeite om het publiek in bedwang te houden. Niemand wil gelooven, dat twee levende menschen aan elkaar gegroeid zijn, maar toch zijn allen gekomen om dit wereldwonder te zien. De politie-commissaris, kolonel Murphy, is er zó van overtuigd, met een boerenbedrog te doen te hebben, dat hij met kapitein Coffin een weddenschap van 1000 dollars aangaat, dat Chang en Eng, wier namen in het Siameesch links en rechts beteekenen, een paar oplichters zijn. Een dokter uit Boston onderzoekt het wonderlijke tweetal en stelt tot z'n groote verbazing vast, dat ze werkelijk aan elkaar gegroeid zijn. Chang en Eng worden Amerikaansche burgers en als vrije mannen eischen zij van Coffin hun persoonlijke vrijheid. Ze trekken naar Europa en laten zich in Frankrijk, Engeland en Holland tegen betaling zien. Later vestigen ze zich in Amerika en vatten dan het plan op te gaan trouwen. Ze worden verliefd op een tweetal zusters en laten door hun butler een aanzoek bij den vader doen. In 1843 traden beiden in het huwelijk. Eng gaat wegens mishandeling een proces aan tegen zijn broer Chang. Hij eischt dat men hen door operatie van elkaar zal scheiden, waarvoor de rechter geen toestemming kan geven. Deze stelt voor, dat beiden een huis laten bouwen, zoodat ze telkens na drie dagen in hun eigen woning kunnen vertoeven, waarmede ze accoord gaan. Eerst in 1870 laten zij wederom iets van zich hooren en treden o.a. te Berlijn op. — Nu kunt u verder lezen.

dankte voor de interessante voordracht en vroeg, wie er wenschte te debatteeren. Bij het debat zelf bleef hij wakker.

De anatoom Reichert, die zeer bemind was onder de studenten, had een stokpaardje: hij hield zich aan de wormen. Dat waren zijn lievelingsdieren, en de studenten wisten precies en hielden er rekening mee, dat hij altijd een vraag over wormen stelde, en dat men altijd zakte, als men die vraag niet beantwoorden kon. Bijgevolg bestudeerden de jongelui, die bij hem examen moesten doen, uitsluitend wormen, en dan slaagden zij gewoonlijk in het vak van professor Reichert.

Toen echter gebeurde er een ongeluk — hoe het kwam, wordt niet verhaald. Toen een student zich tegenover professor Reichert neerzette, om ondervraagd te worden, kreeg hij tot zijn schrik de vraag te hooren:

„Wat weet u van den olifant?”

De student verzamelde snel zijn positieven en antwoordde:

„De olifant heeft vier pooten en een wormvormige slurf. De wormen worden verdeeld in...”

Hij verwierf de aantekening „goed”.

Na elkaar betraden vervolgens andere gasten de gelagkamer van Habel: de arts Frerichs, een autoriteit op het gebied van inwendige ziekten, de bekende chirurg Bernhard von Langenbeck, elegant als mensch en als operateur, de beroemde physioloog Dubois-Reymond en Virchow's vriend Albert Kölliker.

De scheefgegroeide en altijd slecht gehumeurde Dubois-Reymond, permanent secretaris der Academie van Wetenschappen, ging zitten, legde Kölliker een hand op den schouder en zei:

„Nu, Kölliker, redeneer nu eens niet urenlang met Habel, wat je gebruiken zult, maar laat eerst Virchow vertellen. We zijn hier ten slotte bij elkaar vanavond, om iets te hooren over zijn onderzoek van de beroemde saamgegroeide tweelingen.”

Virchow vouwde zijn handen en zei:

„Het was inderdaad een merkwaardige ervaring voor een dokter. Ik ben dus de twee Siameezen, of liever Chino-Siameezen, gaan opzoeken in hun hotel, de Grüner Baum in de Krausenstrasse. De tweelingen zaten op de sofa, toen ik binnenkwam, stonden op en zeiden in heel goed Engelsch: „Goeden morgen, professor, hoe maakt u 't?” „Eigenlijk zijn we collega's,” zei meneer Chang, de linksche tweeling. Ik voelde me natuurlijk erg geveid, maar ik kon toch een zekere verbazing niet goed verbergen.

„Nu ja,” zei meneer Eng, de rechtsche, „u bent een wereldberoemdheid en wij zijn 't zonder twijfel ook, dus zijn we collega's!”

De juistheid van die redeneering was niet te weerleggen. Ik vroeg: „En moet ik er nu voor betalen, dat ik u mag zien, of betaalt u, omdat ik u onderzoek?”

Na een paar woorden van inleiding begon ik me zoo precies mogelijk op de hoogte te stellen van den anatomischen en den geestelijken toestand van de interessante vreemdelingen.

Zooals u al weet, hebben we bij de tweelingen te doen met xipho-sternopagen, met een dubbelvorming dus, waarin de twee partijen door het kraakbeenachtig verlengsel van hun borstbeenderen, de zoogenaamde zwaarduitsteeksels, aan elkaar vergroeid zijn. De band, die hen verbindt, reikt van de navelstreek tot op de hoogte van den hartkuil en is ongeveer een arm dik. Het bovendeel van dien band bestaat uit kraakbeen-substantie. Daar kan men voelen, hoe de twee zwaarduitsteeksels der borstbeenderen breed tegen elkaar zijn geschoven. Aan den voorkant komen ze samen in een duidelijk voelbaren, stevigen bult; van achteren zijn ze door een echt gewricht met elkaar verbonden. Het onderste gedeelte van den band bestaat uit krachtige spieren, waarvan men de werking bij alle bewegingen der tweelingen duidelijk volgen kan. Alleen een strook van ongeveer twee centimeter in 't midden schijnt alleen uit bindweefsel en vet te bestaan.

De liefste houding der tweelingen is deze: met hun binnenschouders tegen elkaar aan geleund. Zij kunnen zich ook wel omdraaien — en dan ziet men duidelijk het gewricht aan den achterkant van den band — maar die houding is hun zeer ongemakkelijk; zij vragen dan al gauw weer, of zij tot hun gewone houding terug mogen keeren.

Onder het kraakbeen voelt men aan beide kanten groote breukzakken, waar bij 't hoesten darm intreedt. Bij 't liggen verdwijnen die breuken. Uit een heel nauwkeurig onderzoek is me gebleken, dat die twee breukzakken niet met elkaar in verbinding staan. Ze zijn in 't midden duidelijk van elkaar

afgescheiden. Een gemeenschappelijke lichaamsholte is er dus niet.

Het onderzoek aan de verbindingsstreng is den heeren Chang en Eng blijkbaar zeer pijnlijk. Zij probeeren er zooveel mogelijk aan te ontkomen, dat men ze daar erg betast. Ik geloof niet, dat zij er lichamelijke pijn door voelen; maar ze schijnen bang te zijn, dat er door het onderzoek iets beschadigd of gekwetst zou kunnen worden. Ik heb me daardoor echter niet laten weerhouden en ik kan u, geloof ik, wel verzekeren, dat er geen grootere organen tot in dien band reiken — al zou de mogelijkheid niet uitgesloten zijn, dat de levers een klein eindje met elkaar vergroeid waren, wat ik niet heb kunnen vaststellen."

"Hebt u de andere organen ook kunnen onderzoeken, collega Virchow?" vroeg Frerichs.

"Ja zeker, ik heb ze nauwgezet afgeklopt en de grenzen van longen, hart en lever trachten te vinden. Dat was een beetje moeilijk, omdat ten gevolge van hun lievelingshouding — dicht tegen elkaar aan geleund — bij Eng de linker- en bij Chang de rechterkant een beetje geleden hebben, zoodat bij Chang de lever, bij Eng het hart eenigszins verplaatst is. Overigens maken de organen een volkomen gezonden indruk en liggen ze binnen de normale grenzen. Eng is 1 M. 56 lang, Chang is ongeveer 2½ c.M. kleiner. Om dat verschil in grootte goed te maken, draagt hij zooltjes in zijn schoenen, zoodat hij even groot lijkt als zijn broer."

"Goed," zei Dubois, bedenkelijk het hoofd schuddend, „maar hoe bewegen zij zich dan? Ik heb helaas geen tijd gehad, om ze te gaan kijken. Ze hebben toch ten slotte aparte hersens, dus moeten zij ook op prikkels van buiten afzonderlijk reageren! Hinderen zij elkaar dan niet voortdurend?"

"Absoluut niet. Men zou dikwijls juist zeggen, dat zij door eenzelfde wil beheerscht werden. Dat mag men natuurlijk slechts met groote voorzichtigheid en heel veel reserve beweren. De lichamelijke scheiding is zoo groot, dat we natuurlijk heel stellig twee afzonderlijke individualiteiten voor ons hebben. Maar hun hersens zijn even goed op elkaar ingesteld als bijvoorbeeld twee stemvorken, die op denzelfden toon zijn afgestemd. Als de eene wordt aangeslagen, trilt de andere mee. Inderdaad gemeenschappelijk hebben de tweelingen slechts een heel kleine, enkele centimeters breede zone in de navelstreek. Als men ze daar aanraakt, voelen zij het beiden. Raakt men ze echter een paar centimeters meer naar links of naar rechts aan, dan voelt slechts één van beiden het. Maar al zijn het ongetwijfeld twee afzonderlijke individuen, toch werken hun lichamelijke functies in hooge mate harmonisch. Zij hebben b.v. gewoonlijk hetzelfde aantal ademhalingen en polsslagen — wat natuurlijk niet uitsluit, dat de pols van den een aanvankelijk wat sneller slaat dan die van zijn broer, als hij zich over 't een of ander bijzonder opwindt. Onder normale omstandigheden echter functioneeren zij, alsof het één wezen was. Hun bewegingen zijn tot in de kleinste bijzonderheden aan elkaar aangepast, zoodat zij zeer handig samen loopen en springen. Die samenwerking komt zelfs bij zeer snelle, plotselinge bewegingen uit. Ik heb o.a. met hen over de jacht gesproken, waarvan zij beiden zeer veel houden. Toen ik naar hun aanslag vroeg, schoten zij beiden met hun armen in de schietstelling, zoo plotseling en snel, alsof zij door een electrischen schok getroffen waren.

Zoo is alles hun gemeen. Zij hebben beiden tegelijk honger, zij slapen tegelijk in en worden op hetzelfde oogenblik wakker. De genoogens en opwindingen van het dagelijksch bestaan, ergernis, toorn, enz. ondervinden zij gewoonlijk tegelijk en op dezelfde wijze. Maar bij sterke concentratie van een van beiden treden er aanstonds verschillen op."

"En als een van beiden ziek wordt?"

"Voorzover ik van hen gehoord heb, worden ze altijd tegelijkertijd ziek. Het duurt meestal drie uren, voor de ander precies dezelfde ziekteverschijnselen heeft als degeen, die 't eerst ziek werd. Zij hebben als kinderen de pokken gehad en de mazelen, die in Siam een tamelijk gevaarlijke ziekte zijn. Zooals Chang me verzekerde, zijn ze toen al opgegeven. Maar zelfs een onschuldige verkoudheid treedt bij beiden zoo gelijktijdig op, dat men niet zou kunnen zeggen, wie van tweeën den ander heeft aangestoken."

Hier hield Virchow even pauze. Aanstonds ontwaakte Ehrenberg, die bij 't begin van het verhaal, volgens gewoonte, zacht was ingeslapen, en met de waardigheid eens voorzitters vroeg hij:

"Heeft een van de heeren iets op te merken?"

"Je hebt 't zooveel over slapen gehad, Virchow," sprak Reichert. „Hoe liggen zij eigenlijk in bed?"

"Dat heb ik me ook laten wijzen," antwoordde Virchow. „Gewoonlijk liggen zij met de gezichten haast tegen elkaar, maar zij kunnen ook op hun rug liggen, en zij kunnen zich heel handig omrollen, zoodat Eng op zijn rechter en Chang op zijn linker zijde ligt. Maar evenals bij 't staan is die houding hun nu niet bepaald aangenaam, dus dan rollen zij weldra weer terug."

"En nu krijgen we de allerbelangrijkste vraag," zei Kölliker. „Hoe stelt u zich het ontstaan van dat abnormale verschijnsel voor?"

"Dat lijkt me heel eenvoudig," antwoordde Reichert. „Men spreekt niet ten onrechte van saamgegroeide tweelingen. De twee zullen in vroegen embryonalen toestand aan elkaar vergroeid zijn."

"Dat vind ik moeilijk aan te nemen," sprak Virchow hem tegen. „Dergelijke embryonale vergroeiingen gaan, voorzover mij bekend, steeds met ontstekingen gepaard, en na die ontstekingen volgen er steeds ernstige storingen in de ontwikkeling. Bij vergroeiing van het hoofd met het eivlies ontstaat bijvoorbeeld 'n waterhoofd. Chang en Eng echter zijn volkomen normaal gebouwd. Al hun organen zijn in orde. Sporen van eenigen vroegeren ziekte-toestand zijn er niet. Ik geloof niet aan die vergroeiing."

"Dan blijft er maar een mogelijkheid over, namelijk kiemsplitsing," zei Kölliker. „Zoo zou ik het geval ook verklaren."

"Ik heb dezelfde overtuiging," zei Virchow.

"Maar heeren, hoe kan dat nu? Dat is toch niet aan te nemen!" Reichert kreeg er een vuurrood hoofd van.

"En toch is het zoo," meende Virchow. „Als de kiem geheel splitst, ontstaan er één-eiige tweelingen; zet zich de splitsing echter niet tot het einde voort, dan krijgen we samengegroeide tweelingen gelijk de Siameesche."

Deze stoute bewering van Virchow verwekte heftige debatten. Kölliker was 't er mee eens, Virchow kwam met nieuwe, verrassende argumenten te voorschijn, maar bewijzen kon hij daarmee zijn veronderstelling niet.

Reichert bleef op zijn stuk staan. „Denken jullie

maar wat je willen," bromde hij. „Ik voor mij wijs iedere veronderstelling af, die geen natuurlijke verklaring toelaat. Als jullie deelingstheorie juist is, dan moeten jullie toegeven, dat de een of andere geheimzinnige kracht van een half ei een heel kan maken. Daar, ik snijd dien appel door — de twee helften weerspiegelen elkaar, maar ze zijn noch aan elkaar, noch aan het geheel gelijk. Neem me niet kwalijk, Virchow, maar jouw verklaring is mij te geheimzinnig."

"Hoor eens, Reichert," kwam Dubois ertusschen, „je kunt niet ontkennen, dat er wel meer dingen tusschen hemel en aarde zijn, waar wij met onze schoolse wijsheid niet bij kunnen. Ik hel er toe over, Virchow en Kölliker gelijk te geven. Het organische heeft zijn eigen wetten en zijn eigen geheimen. Of weet u misschien, hoe uit de chemisch-physische processen in de hersens de gedachte ontstaat? Dat zijn dingen, die wij niet weten en waarschijnlijk nooit weten zullen. Ignoramus, ignoramus."

"Is 't je nooit opgevallen, Reichert," zei Virchow, „dat alle dubbelvormingen in den trant van Chang en Eng, die wij uit het dierenrijk kennen, van gelijk geslacht zijn? Ik ken tenminste geen een geval van saamgegroeide individuen van verschillend geslacht. Dat is toch ook een aanwijzing, dat we te doen hebben met één-eiige tweelingen, die door splitsing ontstaan zijn; want was er vergroeiing in 't spel, dan was 't niet te verklaren, en op zijn minst ongelooflijk toevallig, dat er nooit twee embryonen van verschillend geslacht met elkaar vergroeiden."

Langenbeck, die tot dan toe in zijn hoek had geleund, met de armen over elkaar toe had geluisterd en geen woord gesproken had, zei nu: „Ik vind dat we over dit punt niet meer hoeven te spreken. De argumenten van Virchow en Kölliker en van onzen vriend Dubois lijken mij doorslaand. Mij interesseert iets anders. Hebben de tweelingen er wel eens ooit over gedacht, zich door een operatie van elkaar te laten scheiden?"

"Dat zou in hun jongeren tijd heel dwaas van ze geweest zijn," merkte Dubois op. „Zij hebben van hun toestand niets dan groote voordeelen gehad. Waren zij als afzonderlijke tweelingen ter wereld gekomen, dan waren zij twee arme, onbekende visschers in Siam; nu echter hebben zij wereldberoemdheid en een heel aardig vermogen verworven. De vraag wordt dus: als zij zich nu van elkaar wilden laten scheiden, zou die operatie dan te wagen zijn?"

"Daar hebben we ook over gesproken," zei Virchow. „De Amerikaansche en Engelsche dokters hebben de tweelingen hoogst ernstig tegen zoo'n operatie gewaarschuwd. Zij beschouwden die als levensgevaarlijk."

"Ja," zei Langenbeck, „daar moet ik mijn Angelsaksischen collega's absoluut gelijk in geven. Zooals Virchow vertelt, hebben zij beiden een navelbreuk. Een navelbreuk-operatie, waarbij de buikholte geopend moet worden, is een der gevaarlijkste operaties, die ik ken. Ik heb 't driemaal geprobeerd en helaas telkens met het resultaat, dat de patiënt aan een etterende buikvliesontsteking gestorven is. Wij hebben in zulke gevallen helaas geen middel, om de patiënten tegen een infectie te beschermen, en is er eenmaal infectie opgetreden, dan hebben we 99% kans, dat het verkeerd afloopt. Ik zou 't in ieder geval nooit wagen, die twee van elkaar te scheiden — of 't moest zijn in uiterst levensgevaar voor een van beiden."

"Maar nemen we eens aan," zei Dubois, „dat een der tweelingen door een ongeval of ten gevolge van 'n ziekte sterft — wat gebeurt er dan met den ander?"

Virchow antwoordde:

"Bij zulke dubbelvormingen kan de een den ander in geen geval overleven. Zelfs gescheiden één-eiige tweelingen sterven gewoonlijk op denzelfden leeftijd! Ik weet een geval van twee één-eiige tweelingen, waarvan de een in Amerika, de ander in Europa woonde. In dezelfde maand kregen zij beiden tuberculose en eenigen tijd later stierven zij, in hetzelfde kwartaal. Overigens ben ik benieuwd, of Langenbeck 't zou wagen hen van elkaar te scheiden, als er één stierf, laten we zeggen door geweld."

"In zoo'n geval zouden we 't natuurlijk moeten probeeren. Maar veel kans zou ik den overlevende nooit kunnen geven. Ik zou dan de operatie een eindje van de middellijn af nemen, zoodat ik het buikvlies van den gezonden tweeling niet hoefde te openen. Maar als de levers, zooals Virchow wel mogelijk achtte, ook met elkaar vergroeid zijn, en er daar dus een verbinding tusschen de beide buikholten bestaat, is er niet de minste hoop."

Wordt vervolgd.

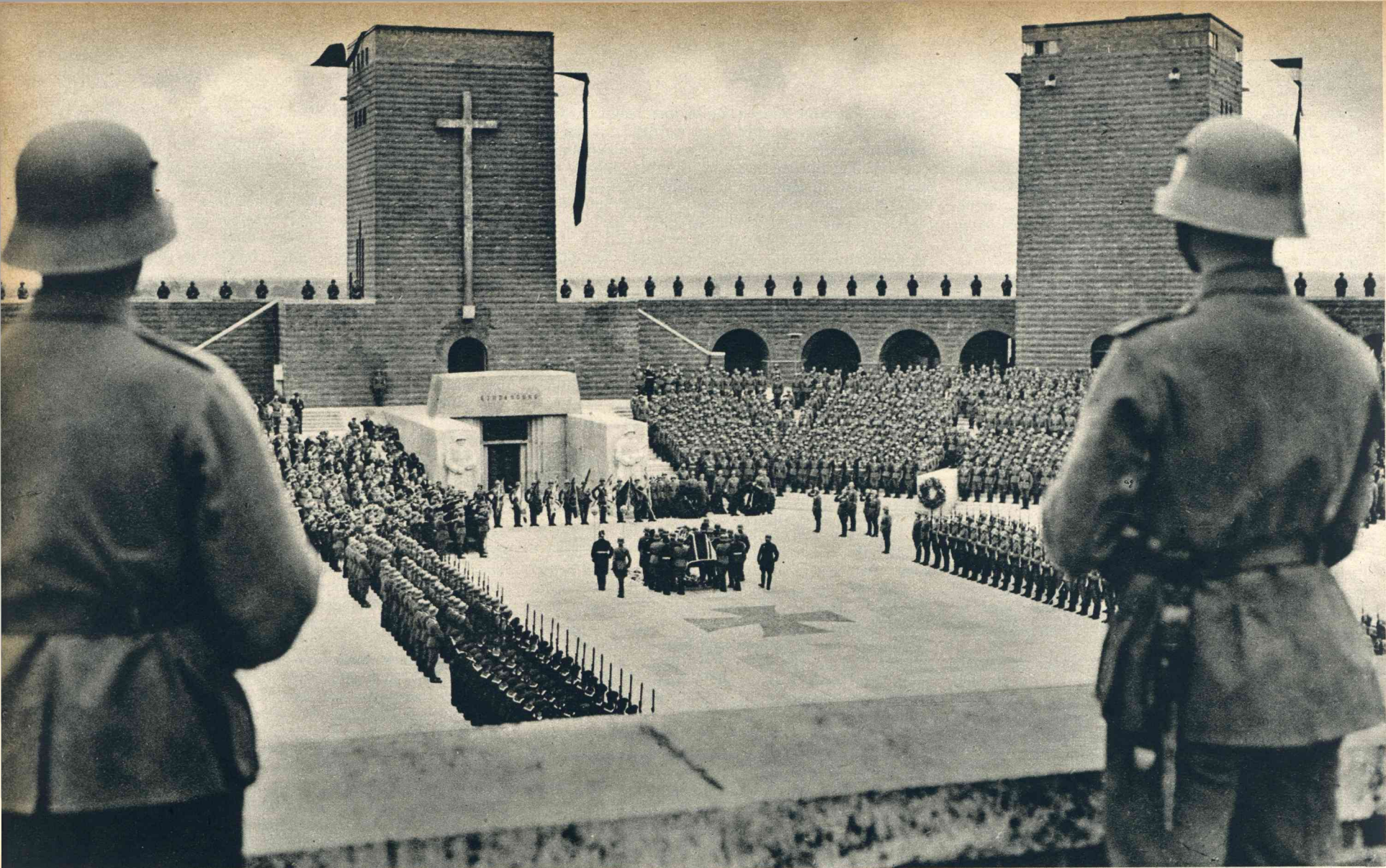
Het heeft den ondergeteekende mogen gelukken, hoewel met beduidende geldelijke opoffering, de wereldberoemde Siameesche TWEELINGBROEDERS, CHANG EN ENG, voor vier avonden te engageeren, zijnde Vrijdag, Zaterdag, Zondag en Maandag 1, 2, 3 en 4 Juli e.k. Zij zullen zich op het Tooneel, in de Schouwburgzaal en in den Tuin het publiek voorstellen, en zich daarmede onderhouden. Daar zij te Parijs voor het Cirque Napoleon zijn geëngageerd, kunnen zij slechts zoo korten tijd hier vertoeven. Men verzuime alzoo niet dit Natuurwonder te komen zien.

Entrée f 1. Tallonkaarten geldig met 25 c. surplus.

NB. Diploma's en vrije Entrées, van welken aard ook, zijn niet geldig.

A. VAN LIER.

De advertentie, waarin het optreden van Chang en Eng wordt aangekondigd in Van Liers Zomertheater te Amsterdam. (Uit het Handelsblad van 28 Juni 1870.)

Het stoffelijk overschot van den vorig jaar gestorven Rijkspresident von Hindenburg is thans definitief begraven in een daartoe speciaal ingerichte groeve van het Tannenberg-monument.

BUITENLANDSCH NIEUWS

Het Engelsche poolschip „Discovery II” gaat een ontdekkingsstocht van 20 maanden maken naar het Zuidpoolgebied. Een foto van het schip in de St. Katherine-dokken te Londen.

Op de tentoonstelling van uitvindingen in Central Hall te Londen wordt een gramofon gedemonstreerd, welke automatisch vijfhonderd platen achter elkaar kan afspelen. Het toestel kost slechts f 160.—

Een afdeeling Abessijnsche cavalerie vertrekt van Addis Abeba naar het oorlogsfront.

DE ITALIAANSCH- ABESSIJSISCHE OORLOG

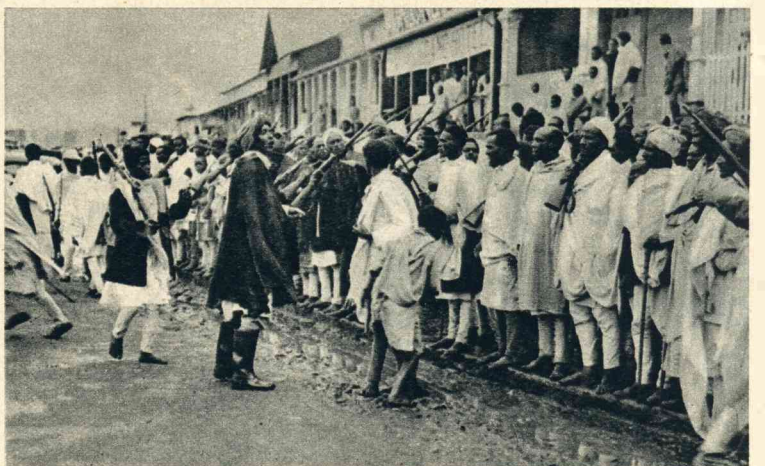
Abessijnische vrouwen, manden met voedsel op het hoofd dragend, vluchten uit het Harrar-district bij het vernemen van een Italiaanschen inval in het Zuiden van Abessinië.

Duizenden mensen verdringen zich in de hoofdstraat van Milaan om de laatste berichten van het Abessijnsche oorlogsfront te vernemen.

Op bevel van keizer Haile Selassie is voor het radio-station te Addis Abeba een bomvrije schuilplaats gebouwd.

Een Abessijnsch dorpshef houdt een vlamvende toespraak tot zijn krijgers, terwijl ze op 't punt staan Addis Abeba te verlaten.

Enny Heymans-Snijders.

Guus Oster.

Eduard Palmers.

Gerard Arbous.

Paul Steenberghe.

Bob Oosthoek.

IS er eigenlijk wel iets heerlijkers te bedenken, dan dat wij onzen geest en ons gemoed geheel in beslag doen nemen door een goed, een spannend tooneelspel?

O, wij kennen het toch allen, het geheel opgaan in het schouwspel, het absolute medeleven met het vertoonde, met wat zich boeiend afspeelt vóór ons, op het belichte tooneel.

Dit is voor ons geen spel meer, maar werkelijkheid en eigenlijk nóg interessanter.

Wij houden onzen adem in, als de ontknooping eindelijk komen gaat en hoe verafschuwen wij den schurk, den bedrieger, den valsche, terwijl wij de goeden, de moedigen, de eerlijken en openhartigen bewonderen!

Daarbij kijken we onze oogen uit op de kleurige, smaakvolle en gezellige tafereeltjes, die men, vooral in den Rotterdamschen Schouwburg, zoo schoon genieten kan, omdat men er wonderen doet, wat de tooneelinrichting betreft.

En wat kunnen die acteurs en actrices van ons „Rotterdamsch Hofstad” toch spelen! 't Is in één woord formidabel. Zij tooveren ons het leven, in al zijn geledingen, zóó suggestief voor oogen, dat wij onze omgeving en ons zelf voor een oogenblik geheel vergeten en volop geestelijke genieting smaken.

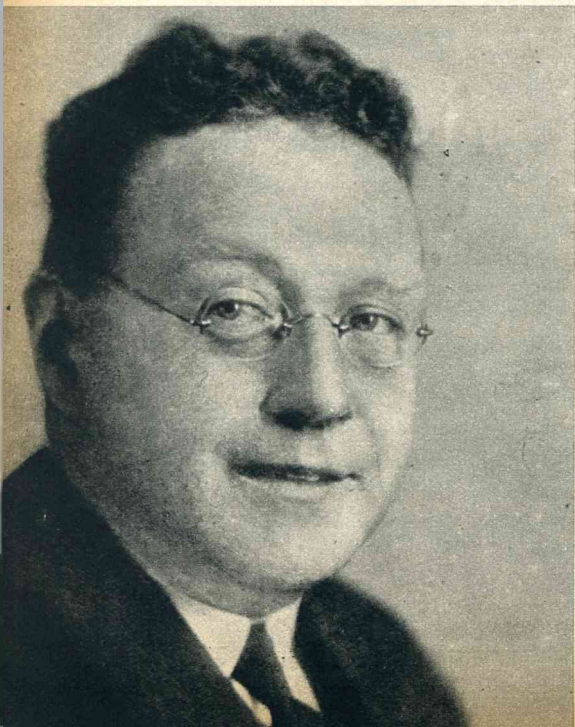
ONS ROTTERDAMSCH HOFSTAD-TOONEEL

Tableau de la Troupe

Bets Ranucci-Beekman kwam te rechter tijd den staf van het Rotterdamsch Hofstad-Tooneel versterken en met haar regie zijn veelzijdigheid verhoogden.

Anton Roemer, wiens jubilé overduidelijk en ten overvloede demonstreerde, hoe zijn kunst door allen wordt gewaardeerd.

Cor van der Lugt Melsert, die als artistiek en commercieel leider, als regisseur en auteur dit jaar opnieuw het Rotterdamsch tooneel een eigen impuls geven zal.

Fie Carelsen is een der hartelijkst gewaardeerde artisten, die met haar bijzondere gaven het Rotterdamsche tooneel een eigen stempel opdrukte.

Karel Brückmann, wiens dé-cors vooral in de laatste jaren sterk de aandacht trekken.

Jan van der Linden, die dit seizoen ook als regisseur gaat optreden.

Wij hebben de aangenaamste herinneringen aan véél, dat zéér boeiend, interessant of leerzaam was.

We denken aan de geheimzinnige detective-spelen, waarbij men zit te rillen op zijn stoel, aan stukken, waarin onze roemrijke historie glorieus herleefde, in alle kleur en fleur, aan tooneelspelen, die voor ons zeer leerzaam waren.

En we verlangen weer sterk naar de nieuwe opvoeringen in het nieuwe seizoen, waarover we weder lezen in de dagbladen.

De keur van tooneelspelers en -speelsters, wier foto's men op deze pagina's kan bewonderen, garandeert ons een summum van schoone genoegen en aangenaam, hoogstaand amusement, van veel spannends en interessants.

Al deze menschen presteeren inderdaad zeer veel op 't gebied hunner geliefde kunst en nog steeds worden zij geleid door het populaire en artistieke echtpaar Cor en Annie van der Lugt Melsert-van Ees, dat in Rotterdam en omgeving tal van vrienden en bewonderaars telt.

Moge ons Rotterdamsch Hofstad Tooneel véél succes oogsten in dit seizoen.

Moge vooral uit de groote opkomst van het publiek blijken, dat wij het kostelijk bezit dezer bekwaame tooneelisten — dat we voor geen geld van de wereld missen wilden — op prijs stellen en te waardeeren weten.

de H.

Joekie Broedelet.

Piet Bron.

Gerhard Alexander.

Cecilia Bach.

Annie van Duyn.

Hélène Berthé.

Theo Frenkel, die juist in de latere jaren bij het Rotterdamsch Hofstad-Tooneel zijn gaven tot verrassende hoogte ontwikkelde.

Enny Meunier.

Mimmi Boesnach.

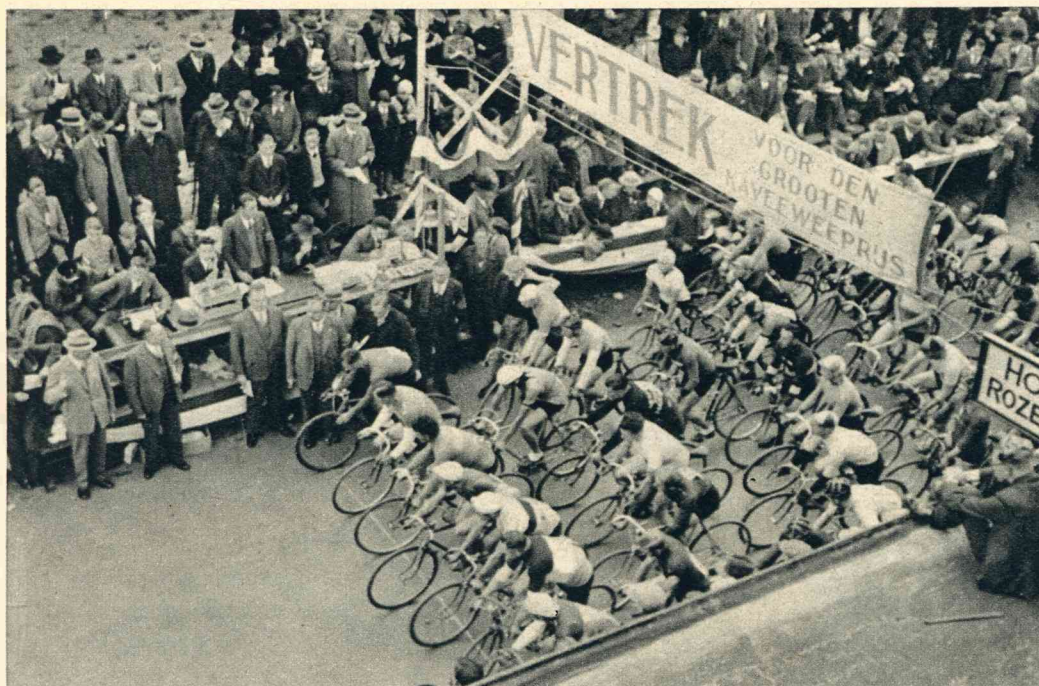
Dirk Verbeek vond eerst in de laatste jaren zijn plaats bij het Rotterdamsch Hofstad-Tooneel, waar hij door de bezoekers thans nog slechts noode zou worden gemist.

Annie van der Lugt Melsert-van Ees, in een bijzonder genre van rollen de uitverkoren lieveling van het Rotterdamsch publiek, heeft jaar na jaar de veelzijdigheid van haar talent bewezen en verder ontwikkeld.

Vera Bondam's talent wees haar eveneens een eigen, aparte plaats in ons tooneelgezelschap in de weinige jaren, die zij daarvan deel uitmaakt.

Te Valkenburg is Zaterdag voor de eerste maal de „Ronde van Valkenburg” verreden, waarvoor groote belangstelling bestond. Kiekje van het vertrek der profs.

Te Rotterdam werd Zondag een wedstrijd over 25 K.M. hardloopen gehouden om het kampioenschap van Nederland. Op onze foto passeert de overwinnaar P. Wachtendonk (Minerva, Rotterdam) de finish.

De laatste dagen van de zomersporten. Zaterdag en Zondag vond de Na-Brasem plaats. Kiekje van de „Saenden”, van L. de Wit, in volle actie.

De hoofdstedelijke derby D.W. S.—Blauw Wit, (1—1). Spelmoment voor het doel van D.W. S.

SPORT VAN DE WEEK

De Groningsche derby Velocitas—Be Quick eindigde Zondag in een puntloos gelijk spel. Kiekje uit deze ontmoeting, genomen bij het doel der gastheeren.

Te Alkmaar werden Zondag harddraverijen gehouden. Kiekje uit den wedstrijd om den sluitingsprijs over 3200 M.

Excelsior en D. F. C. hebben Zondag een spannenden strijd geleverd, welke een puntloos gelijk spel tot resultaat had. Kiekje uit deze match. De keeper der Dordtenaren heeft den bal over de lat gewerkt.

Excelsior en D. F. C. in actie. Nog een spelmoment uit dezen spannenden kamp, eveneens genomen voor het Dordtsche doel.

D. H. C. werd Zondag voor de derde achtereenvolgende maal geklopt. Stormvogels won met 2—5 van de Delftenaren. Foto uit deze match. D. H. C. voor het Stormvogelsdoel in actie.

DE Rotterdamsche eerste-klassers zijn er tegenwoordig niet bepaald op uit om hun talrijke aanhangers een plezierigen Zondagavond na te laten. Nemen we b.v. de resultaten van afdeling I maar eens. De Rotterdamsche ploegen werden hier over de geheele linie verslagen.

Sparta was bij A.D.O. op visite. De roodgroene Hagenaars, die zich een week tevoren in Amsterdam met 9—1 door Ajax hadden laten kloppen, schoten ditmaal zelf vier gaten in het Spartaansche doel en zorgden er voor dat de roodwitte score tot één doelpunt beperkt bleef. Een geduchte tegenvaller voor Sparta. Voetbal blijft intusschen toch maar een onberekenbaar spel. Een tweede voorbeeld daarvan leverde de wedstrijd H.D.V.S.—H.B.S. op. De Combinatie, over welke wij aanvankelijk zoo gunstig konden schrijven, liet zich met 2—5 door de Houtrustclub verslaan. De positie der Schiedammers is er hierdoor niet beter op geworden.

Xerxes tenslotte was in Velsen bij V.S.V. op visite en moest daar met een 4—1-nederlaag genoegen nemen. De uitslag was hier, naar wij van bevoegde zijde vernamen, nogal sterk geflatteerd, doch dit neemt niet weg dat Xerxes weer twee kostbare punten kwijt is, terwijl de gestreepten deze juist zoo hard nodig hebben.

In de andere afdeling zijn de resultaten gunstiger. Feijenoord schoot uit zijn slof, door met niet minder dan 5—0 van H.F.C. te winnen. Jammer dat het aan De Greef overkomen ongeval een schaduw op de goede prestatie heeft geworpen. De Feijenoorders zijn aan een vinnige spurt bezig, welke er hen zoo spoedig mogelijk bovenop moet helpen. Verder deed Excelsior hier goed werk door het leidende D.F.C. een punt afhandig te maken. De Dordtenaren worden nu het meest door Stormvogels bedreigd, dat in Delft met sprekende cijfers van D.H.C. wist te winnen. De Delftsche ploeg valt, dit zij hier eens uitdrukkelijk vastgesteld, ook danig tegen.

In de tweede klasse A wist S.V.V. zich door een moeilijke 4—3-overwinning op Steeds Hooger aan den kop te handhaven. De Schiedammers worden

Ik spaar guldens

Na afloop van 'n stookseizoen is 't spaarvarkentje vol van bespaarde guldens, die anders aan kolen onnodig zijn uitgegeven. Door dubbele butzencirculatie de hoogst mogelijke warmte! Prachtig verchroomd, een juweel in alle kamers, maar 'n spijgoedkoop juweel. Iets voor deze tijd, waar spaarzaamheid een eerste vereiste is. In zwart emaille f 47.00 In wijnrood emaille f 49.50 andere modellen vanaf f 27.50

C. Zwol

Haarden - Kachels - Fornuizen
Nieuwe Markt 19 - Rotterdam
Rotterdamsche Dijk 247 - Schiedam

echter op den voet gevolgd door H.V.V., dat zelfs een verliespunt minder heeft. Rising Hope, ook nog één van de gegadigden, moest een punt aan R.F.C. afstaan, waarmede de nieuwe tweede-klassers hun eerste punt prijs-gaven. Over het debuut van deze benjamins valt intusschen allerminst te klagen.

In de tweede klasse B geeft C. V. V. wederom den toon aan. De club van Charlois won Zondag bij Neptunus met 1—2 na een spannenden strijd. B. E. C. is hier de voornaamste concurrent, doch deze Delftsche ploeg moest Zondag in Gouda tegen de club van dien naam een punt prijsgeven. Het gevreesde Alphen werd met niet minder dan 6—1 door D.C.L. geklopt, terwijl O.D.S. en Overmaas, ook nog twee ploegen welke wij onder de sterkeren willen rangschikken, de punten deelden. Het ziet er wel naar uit dat, voor het laatste woord in deze afdeling gesproken is, er heel wat gebeurd zal zijn.

R. F. C. en Rising Hope deelen de punten (2—2). Kiekje voor het doel van Rising Hope, waar de keeper een aanval der R. F. C.-ers afslaat.

Links: Zondag heeft de kynologenclub „Rotterdam” een clubmatch gehouden in de theeschenkerij „Parkzicht”. Overzicht tijdens de keuring.

Rechts: Door de wielrennersver. „De Mol” te Delft werd een open wegwedstrijd in de gemeente Pijnacker georganiseerd. Moment waarop Mr. Dr. P. H. W. G. v. d. Helm, burgemeester van Pijnacker, het lint aan de startplaats doorknipt.

OVERZICHTSKAART V

Door middel van deze speciaal geteekende kaart, welke een uitstekend beeld geeft van de bodemgesteldheid van Abessinië en de moeilijkheden welke aan een veldtocht verbonden zijn, kan men de Italiaansche operaties nauwkeurig volgen. Wij raden onzen lezers aan, deze unieke kaart te bewaren om daard oorlogsfronten. Lin welke het kostbare

KAART VAN ABESSINIË

De kaart geeft van de bodem-
verbonden zijn, kan men
an, deze unieke kaart te

bewaren om daardoor geregeld op de hoogte te blijven van de zich misschien snel verplaatsende
oorlogsfronten. Links boven ziet men het veel genoemde Tana-meer, waar de Blauwe Nijl ontspringt
welke het kostbare slib naar het Nijldal voert en daarom voor Engeland van groot economisch belang is.

DROOMLAND

TWEDE VERVOLG

door Clarence Buddington Kelland

HADRIAN wist op geen stukken na, wat de menschen deden met gum, die hun niet meer dienen kon.

„Moet je zelf weten,” zei hij scherp. „Ik heb wel wat anders aan m'n hoofd. Waarom komt u de zaak hier nog eh... nog ingewikkelder maken? Waarom vraag je me, waar je met je kauwgom heen moet? Als je hier wilt blijven, zie dan je eigen problemen op te lossen.”

„Vóór u zei, dat ik 't er uit moest halen, wás 't geen probleem,” zei ze.

„Slik 't door,” zei hij kortaf.

Zij stopte het weer in haar mond en haar adamsappel wipte.

„Kijk nu 't raam uit. Wat zie je? Verwarring. Je ziet een janboel, een wirwar. Er moet orde gebracht worden in den chaos. Ga eh... ga dat doen.”

„Weet ik niet te vinden,” zei juffrouw Binkus.

„Dan zoek je,” snauwde Hadrian.

Zij snelde heen. Hij stond naar de dichte deur te staren, niet beseffend, hoeveel profijt zijn eerste prompte handeling hem bracht. Maar bijna terstond kwam juffrouw Binkus terug, haar armen vol rollen papier.

„Wat is dat?” vroeg Hadrian.

„Wat u zei. De eh... de order van den chaos, geloof ik. Ze hebben 't me in ieder geval gegeven.”

„Zoo.” Hij wees hooghartig naar het bureau. „Leg maar neer. En wie 't je gegeven heeft, laat die hier komen. En eh... hoe heet 't ook weer... haal je beenen na je.”

Juffrouw Binkus verdween en keerde terug met een jongen man, dien Hadrian nog nooit gezien had.

„Wat is dat?” vroeg Hadrian.

„Waar u naar vroeg, meneer. Een compleet stel teekeningen van Droomland.”

„Hm. Teekeningen.” Dit viel althans eenigszins binnen Hadrian's begrip. „En wou je beweren, dat je met teekeningen orde kon brengen in den chaos?”

„U moet ze tòch hebben,” zei de jonge man koppig.

„Je kunt gaan,” zei Hadrian. „En neem haar mee. En als je haar weer gum ziet kauwen, laat je 't haar doorslikken. Marsch!”

Buiten de deur keek de jongeling juffrouw Binkus aan. „Die is niet mis!” riep hij uit.

„Zoo hard als een bikkell,” beaamde juffrouw Binkus.

„De goeie tijd is voorbij,” zei de jongeman.

„En leelijk ook,” zei juffrouw Binkus.

Binnen tien minuten wist het heele kantoor, dat de nieuwe baas een slavendrager was. „Hij liet 't me gewoon doorslikken,” zei juffrouw Binkus. „Wie weet hoe ik 't op m'n maag krijg. Hij had 't ijskoud door m'n keel geduwd. Zal ik jullie es wat vertellen? Die redt 't wel.”

Hadrian begon de ontwerpen te bekijken, en daar hij een geleerde was, een man met hersens — zij 't dan ook wat uitgedroogde hersens — bracht studie hem weldra tot het besef, dat hij 'n soort kaart van de onderneming voor zich had. Er was een groote kaart van het geheel, en een aantal kleinere teekeningen, die de bijzonderheden toelichtten.

Hij blokte met ijver en begon een kiem van orde, een schaduw van een plan te zien. Hij kreeg een overzicht in vogelvlucht van Droomland, en deed een hoeveelheid namen op, die hij in zijn leergragen geest borg voor onmiddellijk gebruik.

Andermaal drukte hij op een knop en weer verscheen juffrouw Binkus. Zijn eerste blik was naar haar kaken, die roerloos waren als de dood.

„Hm,” gromde hij. „Zeg tegen meneer Peck — meneer Algernon S. Peck — dat ik hem onverwijd wensch te spreken.”

„Wanneer?” vroeg juffrouw Binkus.

„Nou,” zei Hadrian vinnig.

Algernon kwam binnen en stond naar voor en naar achter te wiegen als een geduldige olifant.

„En?” vroeg Hadrian.

„Allemaal,” zei Algernon.

„Houd je malle stopwoorden voor je,” zei Hadrian.

„We gaan den boel inspecteren.”

„Goed,” berustte Algernon.

Zij gingen naar buiten en wandelden door de straten van Droomland, en Hadrian trachtte de feitelijke stad der genoogens in te passen in het overzicht van zijn teekeningen. Hij probeerde het geheel te zien, te omvatten en te doorgronden.

Toen zij door de laan kwamen, die leidde naar een opklimming van torens, ryzend achter een zwemvijver, waarin echte golven moesten kabbelen op een zandigen oever, werd Hadrian's gepeins over het onderwerp munt-slaan afgebroken door ruwe klanken van oneenigheid uit een tent aan zijn linkerhand. Daar zag hij een jonge vrouw met sproeten en mal haar en een soort neus, over een soort toonbank gebogen, waarop zij steunde met twee erg zichtbare ellebogen. Zij had woorden met iemand, die een werkman scheen te zijn, want hij was gekleed in een overall.

„Je meent 't!” zei de handwerker met een weelde van ironie.

„Ja, ik meen 't,” zei de jonge vrouw, en zij boog zich wat verder over haar toonbank.

„Hoor es, Catharina van Rusland...”

„Ik vin apen wel leuk,” zei ze, „anders zee ik, dat je 'n aap was. En als ik met een aap wou gaan eten, nam ik 'n zakkie pinda's mee naar den dierentuin. Hoe heb je 't lef een dame aan te spreken, as je niet eens 'n goed pak kleeren aanheb? Ga jij maar na de bios, dan ken je leeren, hoe 't hoort.”

„Jawel,” gaf de man in overall ten antwoord, „om Mickey Mouse op je te laten chansen.”

„Z'n woordje ken ie wel doen,” verklaarde de jonge vrouw het wereldruim in. „Je most an de radio zijn. Dan kunnen de menschen je afzetten.” Zij maakte een beweging in de lucht alsof zij een knop omdraaide. „Ik heb 'n ander program,” ging zij voort. „Jij stuurt uit op 'n golfengte, die geen mensch anzet.”

„Ik snap niet, waar jij je lef vandaan haalt,” zei de man bitter. „Ik heb je nog gekend, toe je nog an geen schiettent kon ruiken.”

„En nou heb ik er een,” zei ze. „Ik bin vooruit gekomen in de wereld. Dus smeer 'm maar gauw, anders raak ik in de war en zie ik jou voor 'n schiet-schijf an.”

„As je m'n vrouw was,” zei de man vurig, „sloeg ik je tegen de wereld, dat je twee keer weer opsprong.”

„Al was ik je vrouw, dan kreeg je nóg geen kans. Heb ik niet gezegd dat je in kon rukken?”

Deze wisseling van vijandigheden verbaasde Hadrian; ja, zij ergerde en kwetste hem. Hier werd een jonge vrouw door een ordinaar persoon toesproken op een toon, die het bloed aan 't koken bracht. Het was een gelegenheid, om zijn leer in praktijk te brengen; om in 't leven de ridderlijkheid te beoefenen, die hij tot nu toe alleen voor den spiegel vertoond had.

Hij liep naar de toonbank.

„Hindert deze persoon u?” vroeg hij.

„O, meheer,” zei de jongedame, haar hand uitstrekking, „ziet u die schram? Het hij gedaan.”

Hadrian overzag den vrouwenbeul, en opeens leek de man heel groot te worden, met een buitengewoon gevaarlijke kin, en schouders van een ongeloofelijke breedte. Maar het was te laat om te wijken. Hij hield zijn hoofd scheef en maakte een weidsch gebaar met zijn arm.

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE:

Hadrian Pink, de hoofdpersoon uit dezen roman, verdient zijn levensonderhoud met het bijwerken van studenten voor hun eindexamens aan de universiteit. Hij heeft een bijzonder angstvallige natuur en laat zich gemakkelijk door iedereen op den kop zitten. Juffrouw Joyce, een meisje uit de hoogste kringen, vier portret in talrijke dag- en weekbladen verschijnt, heeft zijn bijzondere genegenheid verworven, hoewel zij hem niet eens kent. Hij besluit zich haar waardig te maken en volgt in het geheim een cursus in karakterbouw. Z'n ingestudeerde houding wordt door de studenten ontmaskerd en Pink accepteert het baantje van directeur van een lunapark, dat hem door een zijner vroegere leerlingen, Algernon Peck, aangeboden wordt. — Nu kunt u verder lezen.

„Meneer,” zei hij, „als u niet wensch, dat er hardhandige maatregelen tegen u genomen worden, zou ik u raden, u onmiddellijk te verwijderen.”

„Wát zeg je?” vroeg de boosdoener, zijn oor neerbuigend, als wilde hij de fijnste toonwendingen van Hadrian's stem beluisteren.

„Ik geloof werkelijk,” zei Hadrian, met een stem, die veel minder krijgszuchtig klonk, „dat ik u een eh... een por in uw ribbenkast zal moeten geven.”

De man in overall balde langzaam zijn vuist en keek met een genoeglijken blik naar Hadrian. Toen stegen zijn oogen over Hadrian's hoofd en kwamen te rusten op de machtige gestalte van Algernon, die nader was gekomen en nu vlak achter Hadrian stond. Algernon grijnsde zeer tevreden en boog zijn armen. Hadrian had aan hem niet gedacht. Hij voelde zich ontzettend verlaten. Hij had gehandeld volgens hoofdstuk VI van het handboek, en 't scheen niet te werken...

Maar toen gebeurde het wonder. De man in blauw linnen werd zonderling aangedaan. Zijn oogen pulden en zijn kaak zakte. Hij slikte. Nooit had hij een medemenssch gezien, die zooveel kenmerken van een kannibaal in zich vereenigde, als hij, die achter dat kefferige mannetje stond.

„O ja?” zei hij slap.

„Ja,” zei Hadrian, nauwelijks in staat, zijn oogen te gelooven.

„Nou, je hoeft je heusch niet dik te maken,” zei de man, en hij verwijderde zich met slecht-verholten graagte.

Hadrian werd een krachtigen schok van trots in zich gewaar. Dit had hij gedaan. Alleen, zonder hulp, had hij zoo'n bonk van een vent getemd en hem gedwongen het veld te ruimen. Nonchalant wendde hij zich naar de jonge vrouw.

„Daar zult u geen last meer van hebben, denk ik,” zei hij.

„Krijgt u dikwijls op uw kop?” vroeg zij belangstellend.

„Nooit,” zei Hadrian.

„Ik zeg zoo dikwijls, er zijn van die dingen, waar 'n mensch niet bij ken,” hernam zij. „Waar maak je die deining eigenlijk voor?”

„Hoe bedoelt u?”

„Is dat je smoes? Krijg je d'r veel mee? Ik bin net op dreef, omdat die orang-oetang met me an wou pappen. Had je voor vanavond af willen spreken?”

„Ja,” zei geheel onverwachts Algernon Swinburne Peck.

„Daar heb je zoowaar John Gilbert!” riep zij uit. „Ik dacht, dat je in Hollywood zat.”

„Zeven uur,” zei Algernon. „Bikken. Pas op je tijd.”

„Wie is die branie?” vroeg zij aan Algernon, en zij liet haar duim hellen naar den kant van Hadrian.

„Ik,” zei Hadrian, „ben de algemeene directeur van deze onderneming. Ik ben de intellectuele leider van een mijns inziens hopeloos onberaden en verwarden opzet. Begrijpt u me? Mijn naam is Pink — Hadrian Pink.”

„Ik zou haast zeggen van niet,” zei de jonge vrouw. „En wie is hij? En wat geef je 'm te eten — hooi?”

„Mijn vriend,” zei Hadrian, „is meneer Peck. Hij is de eigenaar en bezitter van Droomland.”

„Als ze me wegmaakten zou ik dat óók gelooven. Enfin, as we dan toch zoo netjes zijn en zoo, ik heet Claribel Higg, uit de Zevende Straat. Ik en mijn broer houden hier die schiettent, as zeden boel tenminste nog eens ooit opengooien hier.”

„Aha,” zei Hadrian. „Begrijp ik 't goed, dat u bekend bent met den gang van zaken en de gebruiken en de techniek van een inrichting als deze?”

„Ik bin zoo achter de schiet-schijven geboren, meneer Pink,” zei ze. „Ik heb m'n tandjes doorgebeten op een patroon. Ik bin in tweeëntwintig jaar geen tweeëntwintig maanden ergens anders geweest dan op de kermis. Ik bin van 'n ouwe familie van schiettenthouders — schommels en

hoofd van Jut en poffers hebben ze d'r zoowat bij gedaan. Wij reisden al, toen Coney Island nog maar een wigwam was, waar je drie pijlen afschoot voor een snoertje kralen."

"Is 't werkelijk? Ik ben blij, dat ik u ontmoet heb, juffrouw Higg. Ik wil graag eens met u over zaken spreken, om voordeel te trekken van uw ervaring. De kennismaking is mij zeer aangenaam. Het doet mij werkelijk genoegen, dat ik u een kleinen dienst heb kunnen bewijzen. En eh... u kunt zich in geval van nood op mij beroepen." Eensklaps werd hij zich bewust, dat zijn woorden keus beter binnen academische muren paste dan in het ruige leven. "Ik bedoel, jij hoeft ze maar op d'r pooten te zetten, zus. Dan sla ik ze wel tegen de vlakke." Hij keek haar van uit de hoogte aan. "Middag, juffrouw Higg. Ik kom nog eens gauw langs."

Hij liep verder, en merkte niet op, dat Algernon achterbleef en met een paar stevige armen op de toonbank ging leunen.

"Nou kind, wat zeg je? Gaan we?"

Claribel bekeek zijn heele gezicht met een nauwlettendheid, die van veel oefening en handigheid getuigde. Zij zag dadelijk, dat hij meer van een bulldog had dan van een vos. Zij zag een blozende gave gelaatskleur, die van een gezonde levenswijze getuigde, en oogen, die helder stonden en een beetje bezorgd, en niet erg wereldwys of geslepen.

"Wie ben je eigenlijk?" vroeg zij.

"Heeft hij je gezegd?"

"Jullie zijn zeker in de war met een paar andere lui," zei ze, "maar als je 't zoo laten wil, mij best. Je heb geen brutaal gezicht, en ik mag die stillen wel. Hoe laat had je gedacht?"

"Ik ben klaar," zei hij.

"Kom dan maar om half zeven hier. En geen kunsten. Daar houwen wij in onze familie niet van. Heet je nog steeds Peck?"

"Natuurlijk."

"Ik ben benieuwd, wat de politie ervan zou zeggen. Maar ik kom d'r wel achter. Ga maar met dien ridder mee, anders maakt ie nog spektakel zonder dat jij d'r bij bent."

"Hij is een kraan," zei Algernon. Met trots keek hij Hadrian na.

"En ik ben 'n boeienkoning," zei Claribel. "Kom maar om zes uur."

Toen de middag om was, en Hadrian zich gereed maakte, om het park te verlaten, en het hotel op te zoeken, waar hij met Algernon logeeren zou, was zijn vriend en voormalige leerling niet te vinden. Hadrian nam zich voor, den jongen man eens 'n flink standje te maken, en ging toen naar de kamers, die de eerstvolgende maanden zijn tehuis zouden zijn. Hij nam een bad, schoor zich, dineerde, las de krant en werd zich plotseling bewust, dat hij zich eenzaam voelde. Hij ging naar een bioscoop — een weg, dien hij in zijn vlijtige leven nog maar enkele keeren gegaan was — en kwam er om tien uur uit. Maar hij had geen slaap. Droomland zat in zijn hoofd, en de angst voor zijn verantwoordelijkheid kwam met dubbele kracht weer over hem. Hij was vanouds gewend te gaan wandelen, als hij voor een probleem of voor een examen stond. Hij ging lopen, zonder doel en zonder plan. Hij kwam buiten de zakenwijk der stad; de straten werden stiller en donkerder. Hij merkte zelf niet, waar hij liep. Toen werd hij zich opeens van de duisternis bewust — zwarte stegen en gapende portalen. Bevreemd zag hij om zich heen. Hij was ongetwijfeld in een onaanzienlijke wijk, misschien in 'n achterbuurt; of, nog onaangenamer gedachte, in een omgeving, waar leden van de onderwereld huisden.

Hij versnelde zijn schreden. Er was bijna niemand op straat. Van de vorige zijstraat al af was hij niemand tegengekomen. Toen kwam er plotseling, tien meter vóór hem, een vrouw een huis uit. Hij schrok, en onwillekeurig drong hij naar den muur, in verbergende schaduw. De dame bleef staan in ontsteltenis, scheen het; toen, met een wild gebaar, wierp zij iets weg, dat met een metaalklank op de steenen viel. Hadrian zag, dat het een revolver was. Zijn hart sprong in zijn keel.

En toen... toen wendde de vrouw zich om en de stralen van een lantaarn vielen op haar gelaat. Hadrian's hand ging naar zijn mond. Het was niet waar. Het was afgrijselijk en ongelooflijk. Maar toch — zij was het. Hij herkende haar — en waren haar trekken niet onuitwisbaar in zijn geheugen gegrift? Zij was het en geen ander. Het was Ariadne Joyce, bekend als amazone en als ster in de uitgaande wereld. Haar gezicht was wit; haar oogen waren groot van ontzetting. Eensklaps wendde zij zich weer af en zette het op een lopen — liep naar den hoek, sloeg dien om en verdween aldus.

ZESDE HOOFDSTUK

HADRIAN'S beenen waren bijna in beweging — om hem met den grootst mogelijken spoed weg te dragen van die plek. Maar zoo groot was de schrik, zoo ontzaglijk de verbazing, zoo verlamdend de vrees, dat zij zich 'n oogenblik niet roeren konden. In dat oogenblik begon Hadrian's brein te werken. Hij voelde zich geslagen door harde, kwaadaardige feiten. Hij besepte, dat hij nu eindelijk voor een hachelijk geval stond, in werkelijkheid, en niet in zijn verbeelding, of in de veiligheid van zijn kamer voor een spiegel. En bedreigd door dat hachelijke geval werd Ariadne Joyce de bron, die zijn dorre gevoelsleven had besproeid en schoon gemaakt.

Ariadne Joyce was in deze schamele buurt; zij was daareven te voorschijn gekomen uit een donker deurgat, dat binnenleidde in de geheime diepten van een onaanzienlijk pand; zij had op het trottoir gestaan en een vuurwapen in de goot geworpen; haar gezicht was verwrongen geweest door ontsteltenis. Dit waren de feiten, maar er was nog een feit, dat niet zonder uitwerking bleef op zijn geschokte ziel: zij was lieftalliger, slanker, frisscher, begeerlijker dan eenig portret haar af kon beelden.

En toevallig was hij, Hadrian Pink, naast die geheime, boosaardige gebeurtenis komen te staan!

Als de N.V. Karakterbouw zoo goed was als zij zelve beweerde, was 't voor hem nu het oogenblik, om resultaten te toonen. In stilte haalde hij de woorden van het leerboek aan:

"Zijt gij verbaasd, verstomd, verbluft, ontzet, ga dan nadenken. Ontleed snel uw gevoelens en ontroeringen. Zoek uit, wat uw oude, zwakke, laffe natuur doen zou — en doe snel het tegenovergestelde."

Hij ontleedde. Zijn oude, zwakke, laffe natuur zou de beenen genomen en een verdwijnpunt gezocht hebben; hij zou nooit aan iemand geopenbaard hebben, wat hij gezien had, en hij had zichzelf iedere gedachte aan Ariadne verboden. Wat was daarvan het tegenovergestelde?

Er tusschen te komen. Zich in het geheim te dringen. Stappen te doen. Hij besloot zoo te handelen, en zijn eerste gedachte was, Ariadne te volgen en haar hulp aan te bieden, zichzelf te presenteren als haar dolenden ridder. Maar dat kon niet goed zijn, bedacht hij, want het kwam in hem op als een soort natuurlijke aandrang. Dus kon het niet deugen, volgens de N.V. Karakterbouw. Hij moest het tegenovergestelde doen — en dat was natuurlijk: Ariadne niet volgen, en haar zijn diensten niet aanbieden. Hij moest blijven. Hij moest er zich in mengen, zonder dat zij 't op 't oogenblik wist, en wel hier ter plaatse.

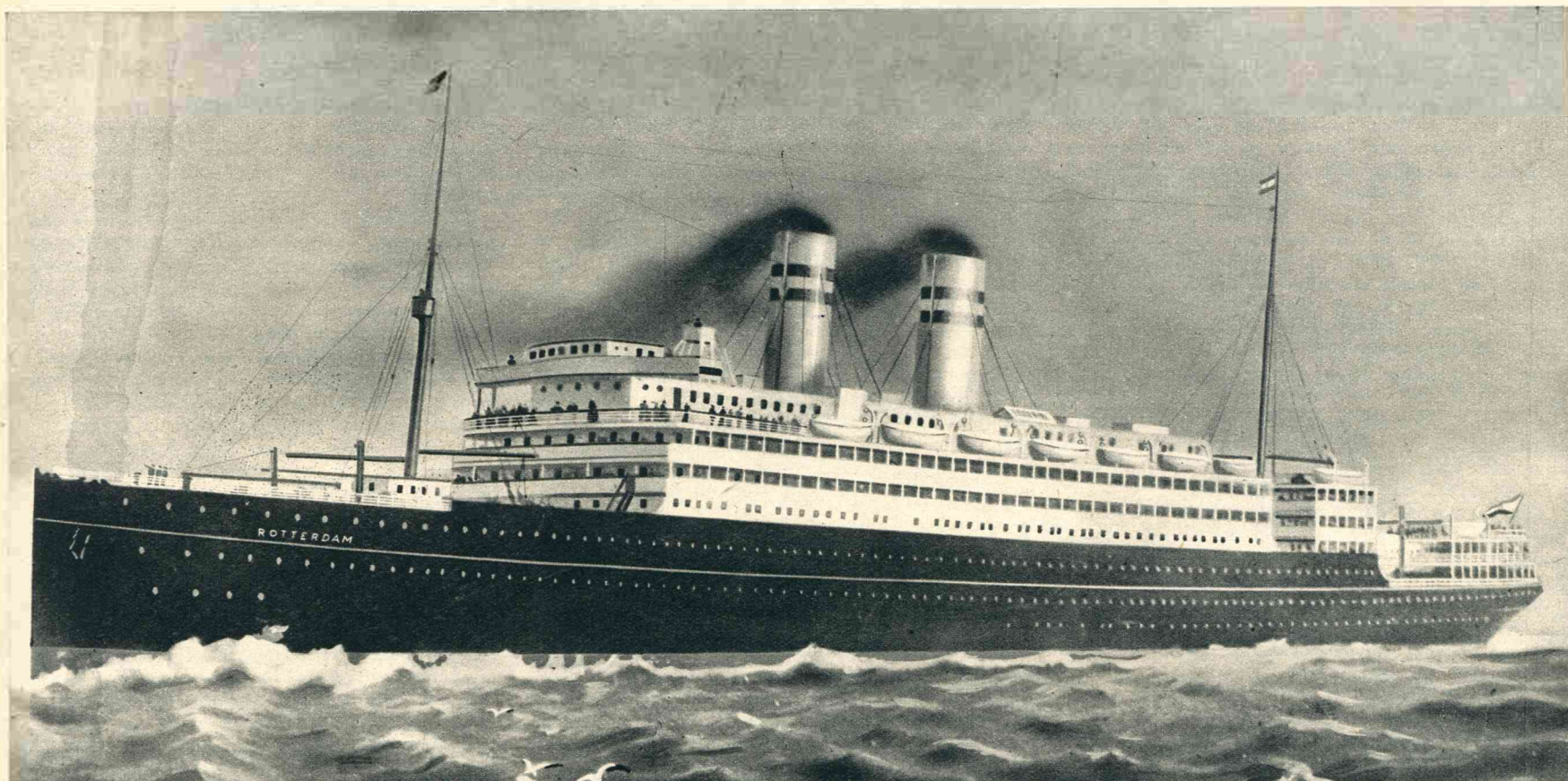
Hij dwong zichzelf van het trottoir te stappen en met onwillige hand de revolver op te rapen. Het was voor 't eerst, dat hij met den lijve een doodelijk wapen had aangeraakt. Hij liet 't in zijn zak vallen, alsof 't schroeïend heet was. Toen wendde hij zich, met een verstikkenden angst, naar het zwarte deurgat en liet er zich, figuurlijk gesproken, bij den kraag doorheen slepen door de N.V. Karakterbouw.

Donkere trappen stegen voor hem op, en vrees voor 't donker pijnigde hem, maar hij begon te klimmen. Het was zeer stil in 't huis. Hij kon het fluweel der zwartheid tegen zijn gezicht voelen kleven, alsof het een weegbare vloeistof was. Maar hij bleef klimmen, met knieën, die buitensporig zwak waren en met een zeer onaangename droogte in zijn keel. Het slikken viel hem zwaar.

Boven aan de eerste trap werd de duisternis minder dicht. Dit kwam, doordat er een zwak schijnsel door den kier van een deur kwam, die aan stond. Hadrian bewoog zich daarheen en bleef staan. Er was geen geluid.

Vervolg op pag. 34

Exterieurfoto van de trotsche „Rotterdam”.

DE GESTRANDE „ROTTERDAM”

Beelden van het fraaie schip

NU wij dit schrijven, zit het passagiersschip de „Rotterdam”, van de Holland-Amerika-lijn, nog stevig op het rif, bij Jamaica, waarop het dezer dagen vastliep.

Een telegram uit Kingston meldde zelfs, dat het moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk, werd geacht het schip vlot te krijgen.

We willen echter hopen, dat de „Rotterdam” nog niet verloren is en dat het alsnog gelukken zal de „boot” weer drijvend te krijgen.

De passagiers zijn allen behouden overgebracht op het s.s. „Ariguani”. Slechts één dame werd daarbij licht gewond. Ook de bagage werd behouden. Nog

Aankomst van het fraaie Nederlandsche schip te New York.

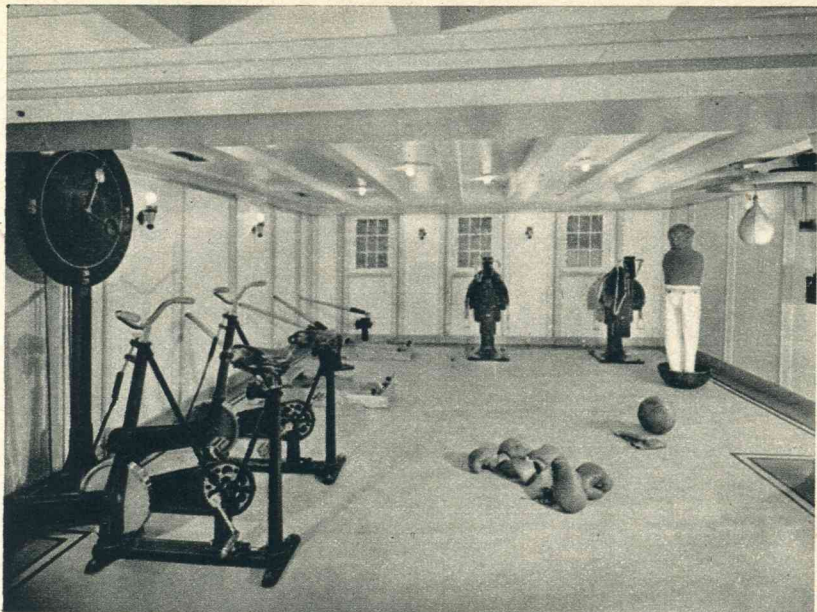
zijn vijftig leden van de bemanning aan boord en hulp van bergingsvaartuigen is onderweg. De sleepboot „Indus” van de bekende firma L. Smit en Co. uit Maassluis is, in dit oogenblik, op de strandingsplaats gearriveerd.

Het zal voor onze lezers wel interessant zijn iets meer te zien en te lezen van en over dit trotsche schip der H.-A.-lijn.

Behalve een aantal schepen, welke speciaal voor het vrachtvervoer zijn ingericht, omvat de vredige vloot der Holland-Amerika-lijn de volgende, speciaal voor het transatlantisch verkeer gebouwde, passagiersschepen, welke een geregelde dienst van en naar New York onderhouden: turbine s.s. „Statendam”, het vlaggeschip; voorts het s.s. „Rotterdam”, dat thans vast zit, en turbine s.s. „Veendam” en „Volendam”. Zooals men weet wordt eerstdaags overgegaan tot den bouw van een nieuw schip, de „Prinsendam”, dat naar wij vurig hopen en stellig verwachten in het eigen land zal worden vervaardigd. Als de

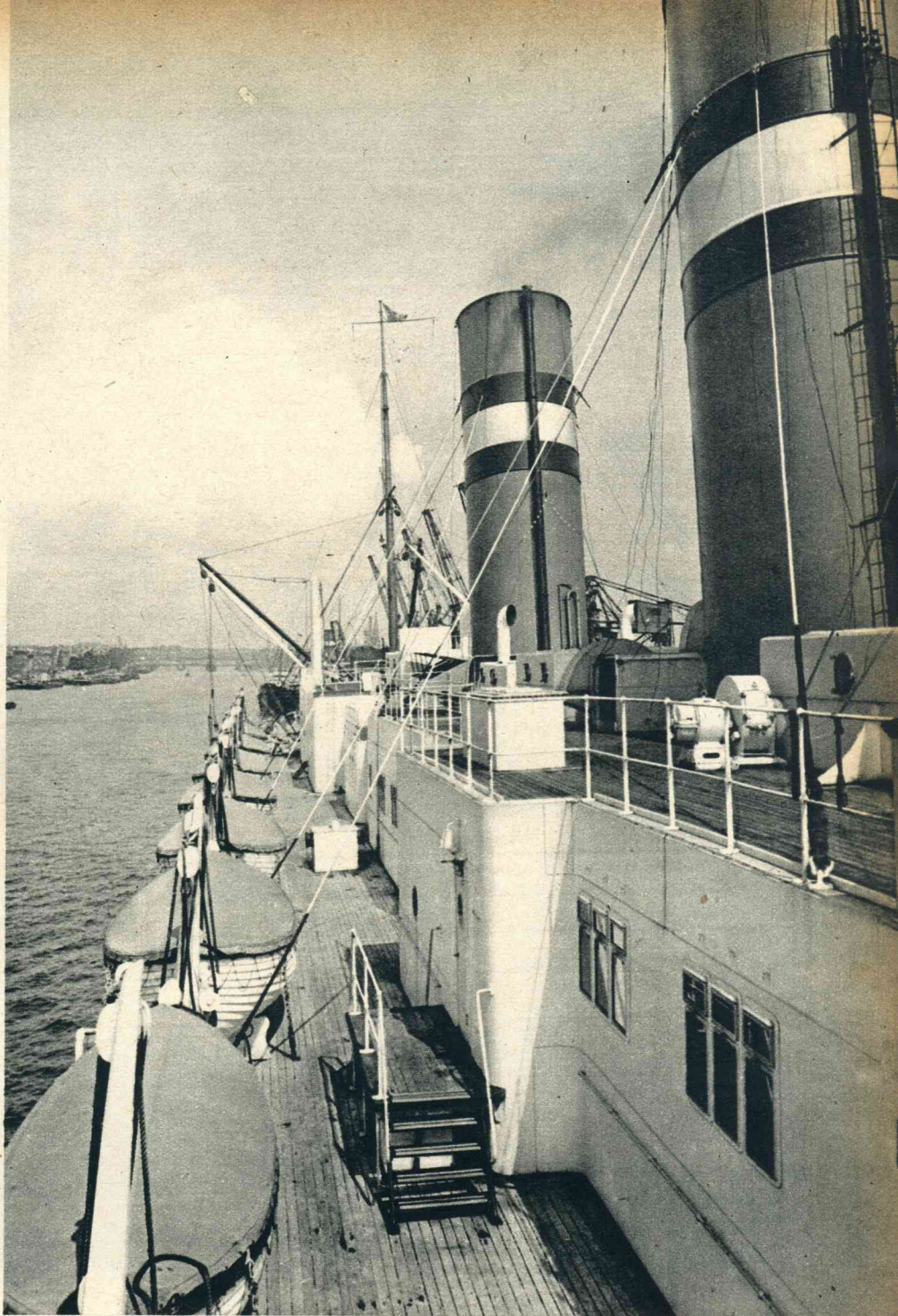
Een avondfeest, aan boord van de „Rotterdam”, in volle zee

Het gymnastieklokaal van de „Rotterdam”.

Gezellig ingerichte hut der eerste klasse.

Het sloependek van de „Rotterdam”, liggend aan de Wilhelminakade, te Rotterdam.

„Prinsendam” gereed is, zullen waarschijnlijk twee andere passagierschepen uit de vaart worden genomen.

Maar nu de „Rotterdam”.

Het fraaie, ruim ingerichte schip werd in 1908 gebouwd te Belfast. Het is dus 27 jaar oud.

Het schip is 203.50 M. lang en 23.50 M. breed. De bruto register ton is 24.149, de netto 15.056. Er is plaats voor 555 passagiers in de 1e klasse, 900 in de toeristen- en 220 in de derde klasse.

De „Rotterdam” maakte thans een plezierreis van New York naar Zuid-Amerika en West-Indië en was weer op de terugreis naar de hoofdstad der Ver. Staten.

Het had Amerikaansche passagiers aan boord, die allen gelukkig in veiligheid zijn.

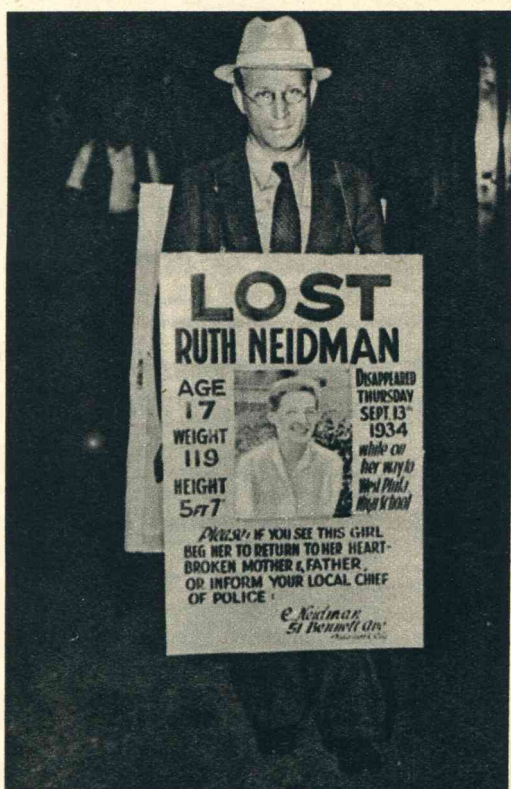
Het is ons gelukt, verschillende indrukwekkende foto's van de „Rotterdam” samen te brengen, die wij onzen lezers hierbij voorleggen. Een ervan, die een avondfeest in volle zee voorstelt, is al bijzonder interessant. De kieken toonen goed aan, dat dit schip inderdaad bijzonder mooi en comfortabel is. Zoo juist werd het bericht ontvangen, dat de „Rotterdam” toch vlot gekomen is. Hopen we, dat het schip gespaard kan blijven. H.

Een prachtig gedeelte: de wintertuin.

Twee vrienden uit de Pyreneeën. Een reusachtige berghond met zijn „meesteres”, gekleed in nationaal costume.

Een ouderpaar in New York kwam op het idee op de hierboven afgebeelde wijze hun vermiste dochter terug te vinden. Ze lieten een man met een plakkaat voor en achter het lichaam door de straten lopen. Het opschrift luidt: Verloren: Ruth Neidman, oud 17 jaar, gewicht 119 pond, grootte 5 voet 7 inches, verdween Donderdag 13 September 1934 op weg naar de Hooge Burgerschool te West Phila. Indien u dit meisje ziet, vraag haar naar haar door smart gebroken vader en moeder terug te keren of breng terstond de politie op de hoogte.

CURIOSA

Miss Joan Tuck is een groote dierenvriendin. Na veel moeite is zij er in geslaagd deze drie jonge vossen, die zij geheel verlaten in een bosch vond, groot te brengen.

Aan alle Ouders:

Laat Uw kinderen meedoen aan Philips' grooten Kinderwedstrijd

„Het Goed Verlichte Huis”

Zij kunnen er prachtige prijzen mee verdienen - en wat ze ervoor te doen hebben, is op zichzelf al voor kinderen een allergezelligste tijdpassering: in de kleurige plaat van een allergezelligst huis zijn in alle kamers de lampen vergeten! Alle ornamenten zijn evenwel afgebeeld op een strook, aan de tekening gehecht en moeten nu op de bestemde plaats geplakt worden.

Uw handelaar geeft U gaarne alle noodige inlichtingen. Hij zal U ook de wedstrijdplaat verschaffen.

Aan alle Kinderen:

Philips heeft voor jullie een huis laten teekenen, heelmaal in kleuren en met alles wat bij een huis hoort. Maar wél zijn de lampen vergeten - in alle kamers. Al kun je duidelijk zien, dat overal het licht op is!

Die lampen komen op een aparte strook van de wedstrijdplaat voor. Wie deze nu alle op de goede plaats weet te plakken, heeft kans op één der prachtige prijzen, die Philips voor de winnaars beschikbaar stelt. De moeite waard dus! Als je nu moeder of vader vraagt, om even naar een leverancier van Philips' lampen te gaan, dan zal deze alles vertellen, wat er verder noodig is.

Philips' Kinderwedstrijd

„HET GOED VERLICHT HUIS”

Onder de wallen van Acren. Rechts: de stormram, waarmede men de muren bestormde.

DE KRUISTOCHTEN

Paramount opent haar nieuwe seizoen met de massale film *De Kruistochten* van Cecil B. de Mille, waarbij deze regisseur gepoogd heeft de indertijd gevoerde gevechten om 't Heilig Land te reconstrueeren. Hoofdpersonen zijn: Loretta Young, Henry Wilcoxon, Ian Keith en de dochter van den regisseur Katharin de Mille.

Een schutter met pijl en boog.

EEN ding moet men Cecil B. de Mille nageven en wel, dat hij ondanks alle oppositie en alle critiek zichzelf gebleven is, en met een hardnekkigheid (vijanden zullen er misschien aan toevoegen: een betere zaak waardig) door blijft gaan met het verfilmen van historische gebeurtenissen uit het diepe grijze verleden.

Thans zijn het de kruistochten, welke hij in zijn nieuwste film heeft verwerkt en ieder die de Mille's voorliefde voor massa-regie kent, weet ook dat dit onderwerp een kolfje naar zijn hand was. Toch heeft het er den schijn van, dat hij tijdens de opnamen zelf geschrokken is voor de geweldige moeilijkheden, waarvoor hij is komen te staan. Dat is heel begrijpelijk, want het valt niet mee, met legers van honderdduizenden mensen te goochelen, ze te laten vechten met stormrammen en slingerapparaten en ze bovendien nog ontberingen te laten lijden, waarvan iemands hart zou omdraaien als hij ze te aanschouwen kreeg. De Mille heeft dan ook met een handigen zwaai de kruistochten tot een spelletje van liefde en naijver tusschen koning Philips van Frankrijk en koning Richard Leeuwenhart van Engeland gedegradeerd en het succes van de kruisvaarders afhankelijk gesteld van de liefde van een meisje, dat met haar prachtige vlechten evengoed een variété-actrice als een koningsdochter had kunnen zijn. Misschien is het daarom, dat vele mensen met tranen in de ogen het schouwspel, dat deze beroemde regisseur hun voor oogen getooverd heeft, gadeslaan en aan het einde in jubel

Richard Leeuwenhart, koning van Engeland (Henry Wilcoxon), en Berengaria (Loretta Young), zijn vrouw, die in de macht was van sultan Saladin (Ian Keith, links). Bij dit tafereel neemt de film een sterk sentimenteel-romantische wending.

losbarsten. Want de gevechten op de wallen van Acren (hoe aardig ook gereconstrueerd) en vooral niet te vergeten het oogenblik, waarop de muzelmannen en kruisvaarders onder den rook van Jeruzalem, gezeten op vurige paarden, op elkaar losstormen als cowboys, die op buffels jagen, zijn niet erg overtuigend. En juist daarvan had men toch, als men van kruistochten hoort spreken, de grootste verwachtingen gekoesterd. Het zoogenaamde geintrigeer achter de coulissen kan, na zooveel honderd jaren, toch zeker niet meer iedereen interesseeren, vooral niet, wanneer daarvan de authenticiteit op geen stukken na bewezen is of wordt.

WAT ER AAN VOORAFGING

EEN film, zooals De Kruistochten, wordt zoo maar niet een, twee, drie in elkaar gezet. De regisseur beschikt namelijk over een uitgebreiden staf teekenaars, welke niets anders te doen heeft dan alle mogelijke historische kledingstukken en voorwerpen uit dien tijd te verzamelen en te rangschikken, en bovendien van de meest belangrijke scènes een ontwerp-teekening te maken, een en ander naar aanwijzingen van den regisseur.

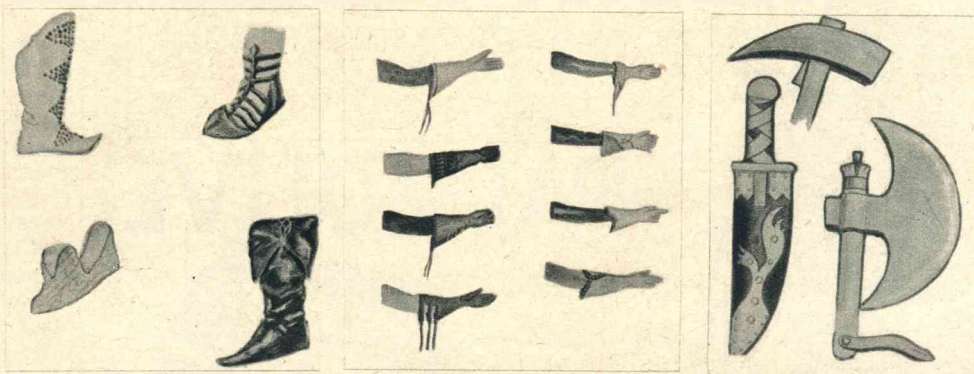
We geven hier thans eenige bladen uit de schetsboeken van de teekenaars, welke duidelijk aantonen, met welk een groote, minutieuze zorg aan de voorbereidingen dezer film gewerkt is.

Het huiskamertoilet van Richard Leeuwenhart. Men ziet, dat ook het-geen onder de tuniek gedragen wordt, door den teekenaar is aangegeven. Rechts: Een der toiletten, die door Loretta Young gedragen worden. Dergelijke toiletten zijn meestal zuivere fantasie van den teekenaar, al is de middeleeuwsche stijl er wel in verwerkt.

Een gevangene uit het legerkamp der kruisvaarders wordt vanaf de wallen van Acren aan de belegeraars getoond. Deze scène, zij het eenigszins gewijzigd, komt werkelijk in de film voor.

Eenige ontwerpen voor schoeisel, handschoenen en Middeleeuwsche wapenen, zooals die door de teekenaars werden geschetst ten behoeve van de nieuwe De Mille-film „De Kruistochten”.

GOEDE SLAAP BETEEKENT GOEDE GEZONDHEID.

Zenuwachtigheid, onrust en slapeloosheid, met als gevolg daarvan een vermoeid lichaam en een afgetobde geest... dat zijn de kwalen van onzen tijd. Gun hart en zenuwen meer rust, mijd de coffeïne, de schadelijke stof in de koffie, die zenuwachtigheid, slapeloosheid en hartkloppingen veroorzaakt. Drink de gegarandeerd coffeïnevrije Koffie Hag; dan zal Uw slaap dieper en gezonder, Uw hartslag rustiger en krachtiger zijn.

10 UUR SLAAP KAN ONVOLDOENDE,
8 UUR RUIM VOLDOENDE ZIJN.

Na coffeïne

1e	2e	3e	4e	5e	6e	7e	8e	9e	10e	UUR
[Graph showing a curve that stays relatively flat, indicating shallow sleep.]										

De curve van de slaapdiepte beweegt zich slechts weinig en zeer onrustig onder de scheidelijn tusschen waken (wit) en slapen (zwart).

Na Koffie Hag

1e	2e	3e	4e	5e	6e	7e	8e	9e	10e	UUR
[Graph showing a curve that drops sharply and remains low, indicating deep sleep.]										

De diepe, gezonde slaap begint reeds in het eerste half uur en heeft gedurende den geheelen nacht een ononderbroken en rustig verloop.

Koffie Hag is echte koffie van hoogstaande kwaliteit. Er is niets aan toegevoegd; alleen de schadelijke coffeïne is eraan onttrokken. Fijnproevers prijzen de heerlijke smaak en het krachtige aroma van Koffie Hag en de geregelde verbruiker waardeert bovendien de gunstige werking op de spijsvertering.

Spaart hart en zenuwen

Prijs 74 cts. per pakje

COFFEÏNEVRIJE KOFFIE HAG
ECHTE, ONSCHADELIJKE KOFFIEBOONEN

DAGELIJKS EEN FONCERS EN 50 EXTRA PRIJZEN!

IEDEREN DAG EEN NIEUWE WEDSTRIJD!

En bovendien ééns per maand
een hoofdprijs van f 500.—

Denk niet: „ik zou wel graag een nieuw rijwiel hebben!” — win er een! Of, als U geld nodig hebt voor het een of ander, f 35.— in contanten!

Hoe? Al heel eenvoudig. De fabrikanten van Palmolive noodigen U uit in 30 woorden te zeggen, waarom U Palmolive zeep verkiest.

U weet natuurlijk, dat er sedert eeuwen geen beter cosmetisch middel bestaat dan het mengsel van palm- en olijfolie, waaruit de beroemde Palmolive zeep bereid wordt. Miljoenen vrouwen gebruiken Palmolive dagelijks niet alleen als zeep, maar meer nog als schoonheidsmiddel!

Maak gebruik van deze gelegenheid om een prijs te winnen en tegelijkertijd de eigenschappen van deze zeep in de praktijk te leeren kennen.

Dagelijks worden er een Foncers rijwiel (waarde f 39.50) of f 35.— in contanten en 50 waardevolle extra prijzen beschikbaar gesteld, en bovendien ééns per maand een hoofdprijs van f 500.—

EXTRA PRIJS VAN
f 500.—
ÉÉNS PER MAAND!

LEES DEZE EENVOUDIGE REGELS:

- 1 Ga naar Uw winkelier en koop 3 stukken Palmolive zeep voor 37½ ct. Van hem ontvangt U alle bijzonderheden.
- 2 Schrijf ons in 30 woorden of minder waarom U Palmolive zeep verkiest. Vermeld ook den naam van Uw winkelier. Wij kijken niet naar literaire waarde - de beste idee zal winnen.
- 3 Stuur Uw opgave naar Palmolive, Postbus 671, A. dam C., onder bijvoeging van 3 zwarte banden van de Palmolive verpakking. Het staat ieder vrij zoo vaak in te zenden, als hij wil. Voor iedere inzending 3 zwarte banden bijvoegen.

PALMOLIVE

de zeep der
jeugd

3 stuks
37½ ct.

EEN KANS VOOR IEDEREEN: 1378 PRIJZEN IN OCTOBER!

Gen tube

moet het doen!

Koop één tube Colgate's Tandpasta — borstel Uw tanden flink, minstens tweemaal daags en U zult, na gebruik van deze gene tube, moeten vaststellen, dat Uw tanden nog nimmer zóó blank en schoon zijn geweest. Zoo niet, zend dan de leegte tube terug aan COLGATE, AMSTERDAM-C. en wij betalen U tweemaal den aankoopsprijs terug. Wij geven deze garantie, omdat wij weten, dat Colgate's tweedelige invloed onfeilbaar

is. Zij reinigt mond en tanden grondig en herstelt — door een onschadelijk, maar sterk polijstend bestanddeel — den natuurlijke ivoorglans van Uw tanden. Wie Colgate's Tandpasta gebruikt, hoeft niet te vreezen voor mond- of tandziekten, of voor dat zeer onplezierige euvel: slechten adem. Begin dus nog heden Uw proefneming met Colgate's tandpasta — geheel op ons risico!

VRAAG NAAR „COLKEET“!

Verkrijgbaar in tubes van 25, 40 en 65 ct.

Allemaal knauw-knauw... door Willy Greys

TWEE shilling per dag, een mooi huis en net zooveel eten, als ze lusten,” herhaalde David Strong, zijn gebrekkige kennis van de Papoea-taal aanvullend met overdreven gebaren. „En een pond voor jou, meneer de burgemeester, als je die twee onderdanen van je weet over te halen, met ons mee te varen naar de Bismarcks.”

David Strong gaf het moddervette Melanesische dorpshoofd een vriendenschappelijke por in zijn ribben en toonde hem tien blanke twee-shillingstukken. De twee andere inboorlingen keken ernaar met begeerige oogen.

„Twee shilling per dag,” zong David Strong met geestdriftige overgave. „En zóóveel lekker eten.” Hij wees een berg aan tot boven zijn hoofd. „En een mooi, ruim huis.”

De twee jonge inboorlingen luisterden met gespannen aandacht, maar zij verstonden geen woord van zijn Papoeaasch dialect. Het dorpshoofd echter wel en fel begeerig het aangeboden pond te verdienen, deed hij ijverig zijn best David Strong's schitterende aanbiedingen in zijn eigen Melanesisch dialect van de Salomons-Eilanden te vertalen. De inboorlingen schenen wel ooren te hebben naar het voorstel, zich te laten aanwerven voor de kokosplantages op Nieuw Hannover, want zij knikten herhaaldelijk instemmend. Maar hun vrees als slaaf te zullen worden verkocht was even diep als hun begeerte naar de blanke zilverlingen. David Strong bemerkte het aan hun aarzeling en ook aan de onderzoekende blikken, waarmee ze elkander aanzagen. „'t Valt niet mee vandaag den dag nog iets aan die knapen te verdienen,” mopperde hij tegen Luck, zijn stuurman en aandeelhouder, die met een verveld gezicht naar de onderhandelingen luisterde. „Die kerels zijn tegenwoordig zoo wantrouwend als de duivel.”

„Dat komt alleen, omdat ze je niet kunnen volgen,” antwoordde Luck. „Als ze nog een andere taal verstonden dan dat kannibalen-gebrabbel, kon je tenminste zelf met ze onderhandelen. Nou moet je er maar naar raden, wat dat vette varken van je voorstellen maakt. Moet je luisteren, 't is allemaal knauw-knauw.”

„Allemaal knauw-knauw, maar zoo heb ik ze toch het liefst,” grinnikte David Strong. „Als ze met blanken kunnen kletsen, vertrouw ik ze al niet meer. Die heeren van 't Bestuur zijn me veel te nieuwsgierig. Ze kunnen tegenwoordig waarachtig zoo'n zwarten kerel niet meer in de buurt van 'n fatsoenlijk mensch zien, of ze denken onmiddellijk aan slavenhandel. Geef mij maar knauw-knauw, dan kan ik die van 't Bestuur wijsmaken wat ik wil.”

Luck ging niet op zijn woorden in, de onderhandelingen schenen afgeloopen. Het dorpshoofd wendde zich met een lach om zijn tandeloozen mond tot David.

„In orde, meneer de kapitein. De jongens gaan mee. Mijn pond alsjeblief. En de jongens een voorschot. Ze willen maar voor zes maanden, dan moet u ze weer terugbrengen.”

David Strong vond het onnoodig, den inboorling het onzinnige van die laatste voorwaarde aan het verstand te brengen. Hij had in den loop van twintig jaren al zooveel inboorlingen van de Salomons naar de Bismarcks verkocht, dat hij minstens een eeuw nodig zou

hebben, om hen met hun aanhang van vrouwen en kinderen weer naar hun geboortegrond terug te voeren.

Tien minuten later joeg hij de twee inboorlingen met een handgebaar voor zich uit naar de kreek, waar zijn galjas geankerd lag. Hij was best in zijn schik met zijn nieuwste aanwinst, zij beloofde hem een voordeeltje van rond honderd pond. De plantages op Nieuw Hannover zaten broodverlegen om jonge krachten en betaalden graag vijftig pond per stuk voor zulk soort knapen.

„'t Kon wel eens slecht weer worden,” onderbrak Luck zijn tevreden gedachtengang.

David Strong bestudeerde vluchtig de luchten, waaraan de Noord-West-moesson inktichte regenwolkjes samenvakte. Hij was nog nooit bang geweest voor het weer en hij zou er zich ook nu niet door laten afhouden van zijn zaken.

Toen hij aan boord kwam, wees hij den inboorlingen een plaats aan in de hanenmat. Zij knikten en een hunner stootte een reeks onverstaanbare klanken uit. David Strong schudde het hoofd en grinnikte.

„Allemaal knauw-knauw. Zwijnen-taal, niet thuis. „Kann nicht verstehn”, zegt Herr Müller van Nieuw Hannover. Wacht tot je bij hem bent met je geklets. Hij zal je met de zweep gauw genoeg Engelsch en Duitsch geleerd hebben...”

Hij liet de inboorlingen aan hun lot over en wierp zijn beiden matrozen-aandeelhouders een plezierig knipoogje toe. „Aardige knapen, wat? Zoo krijg je er veel te weinig in de kooi. Enfin, deze dag is goed; laten we nu maar maken, dat we weg komen...”

Met luide stem, alsof hij de kampanje van een bark onder zijn voeten had, klonken zijn commando's door de stille kreek.

Het ranke vaartuig reageerde op deze bevelen met de nauwkeurigheid van een uurwerk. Als een zwaluw scheurde het over het woelige watervlak van den Grooten Oceaan. De kusten van de Salomons weken snel naar de kim en vervloeiden eindelijk in een waas van blauw en van grijs. Spoedig daalde de duisternis rond de galjas neer. David Strong zong zijn hoogste lied. De gevaarlijke zone was gelukkig reeds gepasseerd en snel als een vogel vloog de „Esperance” haar verre bestemming tegemoet...

Acht en veertig uur later, toen David Strong berekend had, dat zij nog hoogstens vijftig mijlen van Nieuw Hannover verwijderd konden zijn, stak de storm op, waarvoor Luck reeds twee dagen had gevreesd. Met het lij-zijdek sterk naar beneden hellend, kliefde de galjas moedig de golven. David liet het grootzeil strijken en een enkele reef in den kluiwer leggen. De storm rukte en trok aan het lichte vaartuig als een bezetene aan zijn boeien, maar David lachte wat om zooveel geweld. Hij was nu pas goed in zijn element en terwijl de twee inboorlingen zich met angstige en zieke gezichten in een hoekje van de hanenmat drukten, zong hij zijn hoogste lied boven het geraas van den storm uit.

De kracht van den wind zwol weldra aan tot een orkaan. Maar nóg toonde David Strong geen vrees. Met beide handen om het roer geklemd bestudeerde hij de onheilspellende luchten en het

kokende watervlak. De galjas helde soms gevaarlijk over, doch de snelle vastberadenheid van haar schipper redde haar telkens weer van een catastrofe.

Snijdend klonken de commando's door het gehuil van den wind.

„Jongens, leg een dubbele reef in den kluiwer!... Trek de reefseizings goed aan, hoor!... Pas op, jongens, daar gaan we!...”

Een enorme berg water ontlastte zich over het achterdek en klotste de hanenmat binnen. „Pompen!” brulde David Strong.

Allen pompten of hoosden, zelfs de inboorlingen beseften het gevaar. De Oceaan leek weldra een kokende heksenketel. Torenhooge waterbergen rolden af en aan, droegen de galjas hoog in de lucht en wierpen haar als een bal in de diepe waterdalen.

„Het rif!” gilte Luck plotseling boven den storm uit.

David Strong wierp een snellen blik in de aangewezen richting. Gedurende een oogenblik klemde hij de tanden op elkaar. De wind had de galjas uit den koers geworpen en zij naderde gevaarlijk dicht het Lyra-Rif, dat voor het grootste deel verraderlijk schuil ging onder den heuvelachtigen waterspiegel. Krachtig wierp hij het roer om, doch hij had de galjas niet langer in bedwang. Onverwachts werd zij opgenomen door een huizenhooge zee. Op den top van dien waterberg greep haar een hevige orkaanstoot aan. Zij kon dien geweldigen druk op haar want niet weerstaan en plotseling klonk er een vreeselijk gekraak. Het loefwant werd bij de talierepen afgerukt, de mast, het takelwerk en de kluiwer verdwenen en als een hulpeloos wrak werd de „Esperance” op het rif neergesmaakt. Een tweede waterhoos sleurde haar weer mee en toen het rif voor een oogenblik droog kwam te liggen, lagen de zes opvarenden van de galjas met bebloede gezichten en gekneusde ledematen aan de rotsen vastgeklemd. Het leek een wonder: voorloopig althans waren allen gered....

De orkaan scheen tevreden met die halve overwinning. Hij nam snel in hevigheid af en een half uur later wezen de schipbreukelingen op het Lyra-Rif elkander over het tot rust gekomen watervlak een streep land aan den horizon aan. Het was de kust van de Tabar Eilanden, een groep, die ook tot den Bismarck-Archipel behoorde.

David Strong was de eerste, wiens oogen opengingen voor een nieuw gevaar. Zij werden bedreigd door den vloed, die over drie of vier uren het gehele Lyra-Rif zou overstroomen. Vóór dien tijd moesten zij hier vandaan zijn, anders gingen zij toch nog een zekeren en ellendigen dood tegemoet. De beide inboorlingen, die zich met levendige gebaren en angstige gezichten met elkander onderhielden, schenen dit gevaar eveneens te beseffen, want zij keken bezorgd naar het waterpeil.

„t Is twee uren zwemmen naar de kust,” merkte David Strong somber op. „Zien jullie daar kans toe, jongens? Ik niet, zoo'n heksenmeester ben ik nooit geweest.”

Allen schudden het hoofd; een tocht van zoo langen duur behoorde tot de onmogelijkheden na de doorstane vermoenissen van den heelen dag.

„Zouden die zwarte kerels er niet aan willen?” opperde Luck. „De meesten kunnen zwemmen en duiken als ratten.”

Vraag het hun eens, David.”

David Strong wenkte de inboorlingen naar zich toe. Hij wees hen naar het land en maakte zwembewegingen met zijn armen. De Melanesiërs knikten, dat ze hem begrepen en keken elkander eens onderzoekend aan. Toen knikten zij opnieuw, als om te kennen te geven,

dat zij bereid waren den verren tocht te wagen.

„Gelukkig, dan is er nog kans, dat we ons hachje redden,” zei Luck voldaan. „Over hoeveel tijd, zei je, dat het water ons gevaarlijk kan worden, David?”

„Ik schat, dat we de eerste drie uren geen last hebben,” antwoordde David. „En dan kunnen we ons desnoods nog een half uur staande houden op het hoogste gedeelte daarginds. Als we rekenen, dat die snuiters er twee uur over doen, dan kan er over twee en een half uur een motorboot hier zijn.”

Hij had zijn zorgeloos humeur weer teruggekregen, achtte de redding reeds een feit, nu de inboorlingen bereid waren naar de kust te zwemmen. Het speet hem, dat hij evenmin als de anderen papier bij zich had, om hun een boodschap mee te geven, doch hij twijfelde er niet aan, of de Melanesiërs zouden den luitjes op het Tabar-Eiland voldoende duidelijk kunnen maken, in welk een gevaarlijke positie de achterblijvenden verkeerden. Hij beduidde hun, dat zij nu maar vertrekken moesten en herinnerde hen eraan, door op zichzelf en de anderen te wijzen, dat zij hen niet vergeten mochten.

De inboorlingen knikten en brachten een onverstaanbaren afscheidsgroet uit.

„Knauw-knauw,” antwoordde David Strong grijnzend en gaf een van hen de hand, om hem behulpzaam te zijn bij het afdalen van het rif. Tien minuten later waren de inboorlingen uit het gezicht verdwenen.

„Jammer, die zijn we kwijt,” zuchtte David, „honderd pond winst naar de maan. Ginds komen ze gauw genoeg te weten, wat wij met hen voorhadden.”

Hoofdschuddend perste hij het water uit zijn kleeren en zette zich bij de anderen neer om op de redding te wachten....

Twee en een half uur later kropen er op een der Tabor-Eilanden twee doodvermoede Melanesiërs aan land. Zij waren weldra omringd door de bevolking, inboorlingen van het Papoea-type, die geen woord van hun Melanesisch stamdialect verstonden. In optocht brachten zij hen naar den eenigen Europeaan van het eiland. Het was een planter, mr. Smithson, die tevens als civiel gezaghebber fungeerde. Deze verstond hen evenmin, doch uit hun gebaren meende hij te kunnen opmaken, dat zij met hun vieren schipbreuk geleden hadden en dat de anderen verdronken waren.

„Erg duidelijk is de geschiedenis me niet, Wario,” wendde hij zich tot zijn Maleischen opzichter. „t Is allemaal knauw-knauw, zou 'n zeker iemand zeggen, die zijn geld verdient aan zwart zweet. Weet je wat je doet? Breng hen even met de motorboot naar Kavieng. Daar wonen allicht lui, die hen verstaan en weten, waar ze thuishooren. Ik vermoed, dat ze van de Salomons komen, maar zeker is het niet....”

Wario knikte en gaf den inboorlingen een wenk hem te volgen. Gehoorzaam en blijkbaar zeer tevreden stapten zij in de kleine motorboot, waarmee de communicatie met de andere eilandjes uit den omtrek onderhouden werd. Terstond daarop zette de boot koers naar Kavieng, de voornaamste plaats van Nieuw-Ierland, die twee uren varen van het Tabar-Eiland gelegen was. En terwijl de beide schipbreukelingen zich gerustgesteld in hun knauw-knauw onderhielden, volkomen onbewust dat zij niet alleen aan den dood, doch ook aan een levenslange slavernij waren ontsnapt, kroop tegen het Lyra Rif tergend traag de grijnzende Dood naar David Strong en zijn nobele aandeelhouders op....

Als Uw Haar uitvalt

neem Silvikrin

Stopt den haaruitval, doet het haar groeien en verwijderd de roos. Tegen kale plekken en kaalhoofdigheid. Maakt de hoofdhuid sterk, gezond en vitaal. Zet een flesch op Uw waschtabel.

Haren groeien door Silvikrin

„WETENSCHAPPELIJK NIEUWS”

Leliegracht 30
Amsterdam C.

N.V.

Schriftelijk onderwijs onder persoonlijke leiding met mondelinge rep. lessen en studiegarantie
Z e e r b i l l i j k e l e s s e n

MODERNE TALEN

Eerstbeg.; Akte L.O. en M.O.; Praktijkexamens

JOURNALISTIEK; BELASTINGCONSULENT

BOEKHOUDEN; ACCOUNTANCY

Vraagt ons speciaal prospectus **REPETITIE-CURSUSSEN** voor hen, die dit jaar werden afgewezen.

Prospectus no. 52, Inlichtingen, Proefflessen kosteloos

LAAT MIJ U VERLICHTEN VAN UW RHEUMATIEK!

MIJN „DUO-FORMULA” (Dubbel kuur) HEEFT NOG NOOIT GEFAALD!

De Heer Adr. Bazuin, Hooglandstraat 13b, Rotterdam, schrijft: „Het is nu een jaar sedert ik uw „Duo-Formula”-behandeling heb gebruikt en toen den volgenden winter heb afgewacht, en tot nu toe heb ik van niets meer last gehad. Ik fiets weer, ik loop weer, niet mank, zooals voorheen, doch zoo goed als de beste. En geheel door „Duo-Formula” zonder pijn; ik, die het nooit gelooven wilde. Ik las Uw annonce laatst nog en dacht: „Had ik het maar 10 of 15 jaar eerder gelezen.” Maak van mijn schrijven gerust gebruik. Moge „Duo-Formula” nog velen helpen.”

Hier is verblijdend nieuws voor alle lijders aan Rheumatiekziekten, heup-licht, lendenrheumatiek, urinezuur-ziekte, enz. Hier wordt U de zonneshijn van volkomen gezondheid en kracht aangeboden; dit geldt voor allen, die lijden aan gezwollen ledematen en gewrichten, voortdurende pijnen en lichamelijke zwakte, welke het urinezuur ten gevolge heeft.

Thans, in de kolommen van dit blad, garandeer ik een absoluut goede werking. Inderdaad, indien U de gratis coupon onmiddellijk inzendt, zal ik U een 10-daagsche behandeling gratis toezenden om mijn bewering te staven. Mijn „Duo-Formula” is de eenige volkomen behandeling. Zij heeft nog nimmer gefaald! Dit is de reden, dat ik wensch, dat U een proef neemt, zelfs dan, wanneer U reeds alle hoop heeft opgegeven. Ik weet, dat het zeer moeilijk voor een lijder is te gelooven, dat beterschap werkelijk mogelijk is. U wordt wanhopig en neerslachtig - wat geen wonder is bij die voortdurende en ellendige pijnen, die Uw leven steeds vergallen.

HET KOST U NIETS.

U heeft mijn aanbod gelezen; voegt thans de daad bij het woord. Het is geen valstrik of handigheid om U Uw naam en adres te doen zenden. Ik geef U mijn eerewoord, dat de 10-daagsche behandeling U niets zal kosten. Ik heb duizenden geholpen. Waarom U niet?

Misschien zult U beter beseffen, waarom mijn „Duo-Formula” nimmer faalt, wanneer ik U vertel, dat zij een dubbele uitwerking heeft. Een deel verwijderd al het urinezuur uit het bloed, terwijl het andere deel zwellingen doet verminderen, ontstoken plekken verzacht, de pijnlijke verdikkingen in gewrichten en spieren verwijderd en Uw ledematen spoedig de veerkracht hergeeft.

Schrijft nog heden. Legt dit blad niet weg voordat U de coupon heeft uitgeknipt.

10 DAGEN
GRATIS
BEHANDELING

Aan Mr. ARTHUR RICHARDS (Kamer 580)
Aldwych House, LONDON W.C. 2 (Engeland)
Gelieve mij Uw 10-daagsche gratis behandeling te zenden.
Naam :
Adres :
Porto naar Engeland :
brieven 12½ cts., briefkaarten 7½ cts.

GRATIS

*Elke man
die schrijven kan, neemt den
Waterman!*

*Vraag naar
onze nieuwste series!*

Importeur: H. VAN OOST - FROISSARTSTRAAT 47 - BRUSSEL

DE TONG IS DE SPIEGEL DER MAAG

Indien Uw tong licht rood en Uw adem reukloos is, verkeert Uw maag in behoorlijken toestand. Gij kunt U elken morgen van deze twee symptomen vergewissen en zoodra U bemerkt dat Uw mond kleverig is, zoodra Uw tong beslagen is geraakt, in welke geringe mate ook, dan wordt daardoor aangetoond dat Uw maag niet behoorlijk haar werk verricht en U behoefte heeft aan Gebismureerd Magnesium. Dit is het geneesmiddel dat onmiddellijk werkt tegen alle maagbezwaren, zooals opgeblazenheid, neiging tot braken, loomheid, een gevoel van schroeijing in de maag, oprispingen of belemmerde spijsvertering. Al deze ongemakken worden in de meeste gevallen veroorzaakt door een overmaat van zuur in de maag en de daardoor ontstane gisting van het voedsel. Al deze ongemakken worden onmiddellijk gestuit door een kleine hoeveelheid Gebismureerd Magnesium, gebruikt in een beetje water. De hoofdpijnen, duizelingen en matheid, die zoo dikwerf het gevolg zijn van een gestoorde spijsvertering, verdwijnen als bij tooverslag en de maag herstelt zich, volkomen geschikt voor den volgende maaltijd en in alle opzichten in staat om Uw voedsel op volmaakte wijze te verwerken.

GEBISMUREERD MAGNESIUM

Gebismureerd Magnesium is verkrijgbaar bij alle Apothekers en Drogisten à f1.- per flesch, of f1.75 per groote flesch, die voordeliger is.

GEKNIPT

door Phil Holster

RITA was helaas niet alleen, toen ik de huiskamer binnenkwam. Haar broertje Tim was er ook. Hij morrelde met een camera.

„Tim heeft vandaag vrij,” vertelde Rita. „Hij is tegenwoordig dol op fotografie. We zijn blij toe. Dan haalt hij tenminste geen katekwaad uit.”

„Prachtig,” zei ik. „Mooie camera heeft hij daar.”

„’t Is de mijne niet,” zei Tim. „Hij is van Rita.”

„Ik laat hem er maar een beetje mee oefenen,” zei zijn zuster.

„Da's lief van je,” antwoordde ik. „Zullen wij een luchtje scheppen, Rita, terwijl Tim zijn best doet? ’t Is heerlijk weer om te wandelen.”

„Rita,” vroeg haar broer, „mag ik mee?”

„Natuurlijk moog je mee,” zei Rita, en zij keek mij glimlachend aan. „Meneer Walker zal er niets op tegen hebben. Is ’t wel, meneer Walker?”

„N-nee,” antwoordde ik. „Heelemaal niet. Maar eh... ik bedoel — ’t weer is eigenlijk niet zoo mooi, als ’t er uitziet. ’t Waait nogal. Voor volwassenen natuurlijk niet erg. Wij kunnen er wel tegen. Maar Tim z'n longen...”

„Wat mankeert er aan mijn longen?” vroeg de kwajongen verontwaardigd.

„Kom kom,” zei Rita, en zij ging haar mantel aantrekken. „’t Zal hem heusch geen kwaad doen.”

„Mag ik onderweg kiekjes nemen, Rita?” vroeg de jongen, toen wij met z'n drieën het huis verlieten.

„Nou...” aarzelde zij.

„Dank je wel hoor,” zei Tim.

We weken van den weg af en volgden een voetpad door de velden. Het was inderdaad een heerlijke middag. Als die lamme jongen er niet geweest was, had ik me geen betere kans kunnen wensen. Ik had al dagen lang moed verzameld, om Rita een hoogst belangrijke vraag te stellen, en nu... Even kwam de gedachte in me op, den jongen van kant te maken; maar dat zou Rita natuurlijk niet prettig gevonden hebben.

We hadden een heelen tijd gelopen, voor we aan een hek kwamen, een hoog, moeilijk soort hek. Bij verschillende vroegere gelegenheden had ik Rita er overheen geholpen. Maar dien middag was zij te onafhankelijk.

Zij deed net, of zij mijn hand niet zag, en klom er tegenop, en zij zou er prachtig overheen gekomen zijn, als haar

voet niet was uitgegleden. Zij verloor haar evenwicht, wankelde even, en viel toen precies in mijn armen.

Nu had ik Rita nog nooit in mijn armen gehad. Haar mond was heel dicht bij den mijnen. Bovendien scheen de zon, en... ik hield van Rita.

Een seconde ontmoetten onze lippen elkaar, en toen — klonk er een luide klik.

„O!” riep Rita, en zij worstelde om los te komen.

Ik liet haar vrij en beiden keerden wij ons om en wij ontdekten, dat Tim een half veld verder was, en zoo hard liep als hij kon.

„Wat een rakker!” riep Rita uit. „Hij... hij heeft ons geknipt. Zou je hem niet achterna gaan en hem die camera afnemen? Anders gaat hij dat kiekje ontwikkelen.”

„Ja,” zei ik.

„Lieve hemel — hij laat ’t vast aan iedereen zien! Wou je dat kiekje van jou en van mij de heele stad door laten gaan? Denk eens na, wat de menschen zullen zeggen!”

„Ik denk na,” antwoordde ik. „Maar ik vind maar één ding: de menschen zullen denken, dat we verloofd zijn.”

„Maar we zijn niet verloofd.”

„Nee. Maar is er eigenlijk wel een reden, om ’t niet te zijn?”

„O, je, je...” De taal begaf haar.

„’t Is de eenige uitweg,” zei ik droevig.

„Misschien is ’t kiekje mislukt,” zei Rita vol hoop.

„Met dat licht? Nee hoor.”

„Vast niet?” stamelde zij.

„Vast niet.”

„O hemel,” zuchtte Rita.

Ik kwam een stapje dichterbij.

„Kom, Rita,” zei ik. „Ik ben niet zoo’n erge kwade kerel. Laten we ons verlossen. Zeg ja, Rita, lieveling.”

Zij keek mij een flink poosje aan.

„Goed dan,” fluisterde zij. „Er zal wel niets anders opzitten.”

Toen hebben wij zeer lang samen op dat hek gezeten. Ik was erg gelukkig.

„Rita, liefste,” zei ik, „wees maar niet ongerust over dat kiekje. Ik zal ’t wel van Tim los zien te krijgen. Met geld en goede woorden doe je een heelen boel bij zoo’n jongen.”

„Doe maar geen moeite, liefste,” lachte Rita. „Je denkt toch niet, dat ik zoo’n vleugel met een camera liet rondlopen, als er een film in gezeten had?”

LEERT TEKENEN

voor reclame-ontw., meubelm., schilder, typograaf, decorateur, etaleur, werktuig., electrotechn., amateurs en M.O., N.O., L.O.

EN BESTUDEERT TECHNIEK

in bouwkunde, betonbouw, wegebouw, chemie, werktuigkunde, machinebouw, ijzerconstructie, chauff.-mont., gastechniek, watertechniek, sanitair, verwarmings-, koeltechniek, electrotechn., radiotechniek, scheepsb.k., carrosserietechn., schoenmaker, verkoper, bedrijfsleider, dipl. mr. en gez. N.O.-akten

door **BRIEFLESSEN**

ITMO

Soestdijkerstraatweg 10a

HILVERSUM

Prosp., proefl. en inl. gratis

Speciale korte cursussen

voor vaklieden en anderen

duur: ZES MAANDEN

lesgeld: f 3.50 PER MAAND

Hoe wast men bruingetint BLOND HAAR

2 tot 4 tinten lichter — zonder bleekmiddel....?

Geeft zelfs aan het meest verkleurde haar de natuurlijke blonde kleur terug.

Blondines, het is opvallend hoe ongeverfd blond haar ieders aandacht trekt; maar wanneer blond haar een matte, vaalbruine tint krijgt, waarom dan riskeeren dat Uw haar nog meer zou kunnen verkleuren en donker worden met verfstoffen, schadelijk bleken en gewone shampoo? U kunt nu Uw haar 2 tot 4 tinten lichter wassen met Nurblood, de heerlijke shampoo-wasching, die door miljoenen lichte en donkere blondines over de geheele wereld gebruikt wordt. Dezen weten dat Nurblood het verkleuren tegengaat en Uw haar licht, zijdeachtig en betoverend schoon houdt, zonder gebruik van henna, kamille, verfstoffen, peroxide of schadelijke middelen. Het maakt elke permanent-wave duurzamer. Overal verkrijgbaar. Let op de Hollandsche verpakking, daar alleen de z e d e deugdelijkheid waarborgt. Imp.: firma B. Meindersma, Den Haag, A'dam, Sneek. Nurblood schuilt heerlijk en laat geen kalkzeepsuiker achter.

NUR-BLOND

DE SPECIALE SHAMPOO VOOR BLONDINES

VIJFDUIZEND GULDEN

VOOR DE ABONNÉ'S VAN PANORAMA
OP 5 DECEMBER A.S.

Weet ge wel, dat thans nog slechts acht weken ons scheiden van de klinkende St. Nicolaas-surprise, waarover wij u in ons blad van 5 Sept. j.l. uitvoerig hebben ingelicht? Natuurlijk zijt gij ook als abonné in onze registers ingeschreven en is het derhalve mogelijk dat ge één der duizend gelukkigen zult zijn!

DE ST. MARTINITOREN TE GRONINGEN

NAAR EEN TEEKENING VAN JAMES P. POWER

Bescherm U zelf, bescherm Uw kind, de grauwe, kille tijd begint

Millioenen Levertraan bevat uitsluitend natuurlijke vitaminen, z.g. zonnevitaminen en is een uitstekend versterkings- en beenderenvormend middel voor en na de zwangerschap.

Van September tot April treden in Nederland, zooals trouwens ook in andere landen met triest winterklimaat, verschijnselen op, die men algemeen zou kunnen noemen: zongebrek-ziekten. De zon mist de kracht om de vitaminen te vormen, noodig voor den groei en het weerstandsvormen tegen ziekten, bronchitis, griep en besmettelijke ziekten.

De vreselijke Engelsche ziekte (Rachitis) bedreigt de kinderen, de ziekte die reeds zooveel onnoemelijk leed bracht.

Voorkom en bestrijd de zongebrek-ziekten door de nieuwe, sensatie-wekkende levertraan met het enorme vitaminen-gehalte: de Millioenen Levertraan, bereid uit de fijnste, versche levers van kabeljauw en heilbot, vele malen krachtiger dan de allerbeste med. levertraan. Millioenen Levertraan bevat: 1.200.000 Int. Eenh. Vitamine A per Kg. en evenredig Vitamine D en staat in de wereld aan de spits van alle levertraan. Blijf gezond van den winter, gebruik Millioenen Levertraan voor U en Uw kind, de overweldigend rijke bron van heilzame, krachtgevend Zonnevitaminen.

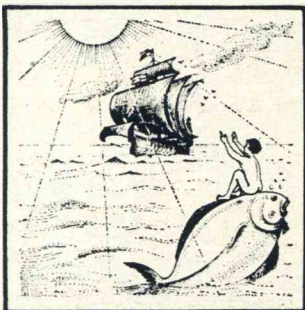
Millioenen Levertraan wordt door de kinderen graag ingenomen.

Uitsluitend bij Apothekers en erkende Drogisten.

Flesch voor een maand **75c**

MILLIOENEN LEVERTRAAN

Meer dan 1 miljoen Int. Eenh. Zonnevitamine A en 100.000 Int. Eenh. Zonnevitamine D p. Kg. Uit de fijnste versche levers van Kabeljauw en Heilbot.

Blijf gezond vanden Winter
Drink Millioenen Levertraan

DROOMLAND

Vervolg van pag. 23.

Hij bracht zijn oog bij den kier, maar kon weinig van het vertrek daarachter zien. Toen duwde hij behoedzaam de deur open, en kon zijn oogen nauwelijks gelooven. Want hier was geen armoe-dige woning, maar een met smaak en weelde gemeubelde kamer. Er lag een flink salon voor hem, met voortreffelijke meubels en kunstvoorwerpen gevuld. Er hingen schilderstukken aan de wanden, prachtige tapijten dekten den vloer.

Een seconde dacht Hadrian, dat hij weer voor zijn spiegel stond, dat hij aan 't oefenen was — maar toen werd hem duidelijk, dat hij niet in staat was, zich zooiets te verbeelden. Daar had hij geen talent genoeg voor. Bijgevolg moest het echt zijn.

Hij ging de kamer binnen en deed de deur achter zich dicht. Zijn instinct zei hem, dat dit de kamer was, waar het gebeurd was... als er iets gebeurd was. Waar — en hij dorst de gedachte bijna niet aan — de revolver, die in zijn zak rustte, gebruikt was... als zij gebruikt was. Zoo'n weelderig vertrek in zoo'n schamele omgeving! Er was iets geheimzinnigs aan, iets onheilspellends, alsof het een prachtige, bonte, vergiftige bloem was geweest midden in een vuil en stinkend moeras.

Toen zag hij. Een paar voeten staken voorbij een mooi oud bureau. Die voeten bleven ontzettend stil, en hun teenen wezen op een griezelige manier naar het plafond. Het slikken was nu wel zéér moeilijk: Hadrian's adamsappel deed pijn bij 't op en neer gaan. Maar hij had werk te doen. Hij was een held. Hij was een man van de daad. Hij was niet de oude Hadrian Pink, maar een nieuw, meer te bewonderen wezen, dat zich door niets verschrikken liet. Hij was heel erg verschrikt, maar hij stond zichzelf niet toe, zich er aan over te geven.

„'t Is voor Ariadne,” hield hij zich voor, en hij keek langs het bureau.

Daar, op zijn rug, lag een man van een jaar of veertig, met een gezicht, dat tijdens het leven knap geweest moest zijn. Het was wel een heel knap, maar geen prettig gezicht. 't Was een hard gezicht; iets grimmigs, beslist iets wreeds, als de lippen niet logen. Hij was in smoking gekleed. En door de witheid van het overhemd, net even links van het kostbare paarden frontknoopje, was een gat, en dat gat was met rood omrand.

Hadrian liep op zijn teenen terug en deed de deur op slot. De man was dood. Dit was zeker. Hij was doodgeschoten. Het was wel zeker, dat de kogel gekomen was uit den loop van de revolver, die in Hadrian's zak woog — die Ariadne Joyce in de goot had gegooit. Dus, logisch doorgeredeneerd, moest Ariadne den trekker hebben overgehaald. Dus had dat mooie meisje een mensch gedood.

't Was verschrikkelijk.

„'t Kan me niet schelen,” zei Hadrian tot zichzelf. „'t Kan me niet schelen, of zij 't gedaan heeft.” En toen voegde hij er vergoelijkend aan toe: „Zij heeft vast niet anders gekund.”

Maar het gerecht zou niet zoo barmhartig zijn als hij. Het gerecht noemde zooiets moord en trad tegen moordenaars krachtig op. De drijfveer van Ariadne, welke dat dan ook geweest

mocht zijn, kon wel eens geen indruk maken op het gerecht. Dus moest Ariadne beschermd worden tegen het gerecht. De manier, om dat te doen, was klaarblijkelijk: ieder spoor, iedere aanwijzing te verwijderen en te vernietigen, die verband kon leggen tusschen haar en de snoode daad.

Hij had van vingerafdrukken gehoord, dus ging hij, als een nauwgezette huisvrouw, met een stofdoek rond, en ijverig veegde hij alles af, wat door haar vingers kon zijn aangeraakt. Toen doorzocht hij de kamer, of ook ergens uit bleek, dat zij daar tegenwoordig geweest was. Op den vloer vond hij een klein taschje, dat een poederdoos, zakdoek, sleutels en een welgevulde portemonnaie bevatte. Dit borg hij in zijn zak bij de revolver.

Vervolgens gooide hij het meubilair door elkaar, om de kamer het tooneel van een titanischen strijd te doen schijnen. Hij paste daarbij op, dat hij geen vingerafdrukken van zichzelf achterliet.

Men moest nu aan twee mannen denken — den overledene en den aanvallers.

Hij werkte stil, vlug, precies. Na twintig minuten overzag hij zijn werk en was er tevreden mee. En vreemd, hij ontdekte, dat hij vergeten had bang te zijn. Misschien had de N.V. Karakterbouw nu werkelijk succes.

Nu hij zeker wist, dat niets meer op Ariadne kon duiden, en dat hij de zaak nevelig had gemaakt, sloot hij de deur open, veegde aan beide kanten den knop af, sloop de trap af, loerde voorzichtig de straat door, ging toen naar buiten en repte zich weg. Hij dorst niet hard te loopen, uit vrees, dat hij de aandacht zou trekken, maar hij liep zoo snel als hij kon. Hij stapte een half uur door; toen bevond hij zich in een lichte en drukke straat, riep een taxi aan en liet zich naar zijn hotel rijden.

Toen hij op zijn kamer was, sloot hij de deur en zag rond naar een plek, waar hij de revolver en het taschje kon verbergen, maar hij kon geen betere plaats bedenken dan onder zijn kussen. En vervolgens trok hij zijn kleeren uit en ging in bed, kolossaal zenuwachtig, maar zwellend van trots. Door de dikte van zijn kussen heen kon hij de revolver voelen. Die werd al harder en groter. Maar hij kon er zichzelf niet toe brengen, het wapen nog eens aan te raken.

Hij bleef echter niet lang wakker; afgemat van lichaam, moe van geest viel hij in een diepen en vredigen slaap.

Hadrian ontwaakte den volgende morgen met een vaag gevoel van ongerustheid; onaangename gebeurtenissen schenen zwaar in de lucht van zijn slaapkamer te hangen. De eerste seconden kon hij zich niet oriënteren; toen, geheel wakker, herinnerde hij zich. Hij tastte onder zijn kussen, in de zwakke hoop, dat het een nachtmerrie geweest was, maar nachtmerries laten geen pistolen achter en geen damestaschjes.

Hij sprong uit bed en stond midden in de kamer in een soort geestverrukking van angst. Er was een moord gepleegd. Hij was er bij betrokken. Zijn kennis van de slagen en straffen der wet

was zeer beperkt, maar in een hoekje van zijn geest vond hij toch een brokje wetenschap, dat hem het sterke vermoeden gaf: de politie zou lang niet in haar schik zijn met hetgeen hij gedaan had. Gelijk zoovele volmaakt ordelijke staatsburgers had hij een angst voor de politie, en nu stond hij te luisteren — met het oor te speuren naar de zware voetstappen van dienaren der wet in de gang. In die uren des dagersaads leek romantiek hem een zeer twijfelachtig en onbegeerlijk ding, en ridderlijkheid iets ergers dan waanzin.

Toen hij uit zijn raam naar beneden keek, kwam de gedachte in hem op, dat hij het wapen en het taschje van Ariadne op straat kon gooien. Maar een seconde nadenkens gaf hem het inzicht, dat dit niet de wijste weg zou zijn. Zelfs de stompzinnigste voorhijganger zou tot nieuwsgierigheid geprikkeld worden, als een revolver en een taschje vanuit den hoogte voor zijn voeten vielen.

„Laat u gelden,” zei het handboek. „Treed de wereld tegemoet en tart haar, het tegen u op te nemen.”

Daar was maar één ding tegen: dat de wereld wel eens op zijn uitdaging in zou kunnen gaan, en dan zou zij 't hem meer dan ongemakkelijk kunnen maken. Desondanks, nog in zijn pyama, met ongekamde haren en zijn bril scheef, zette hij zich in de houding voor den langen spiegel in de badkamerdeur.

„Ik tart u!” zei hij, met een stem, waar hij maar geen kracht in kon krijgen. Hij schraapte zijn keel. „Ik tart de politie! Ik tart moordenaars! Ik tart eh... iedereen! Ik heb 't gedaan voor haar!”

Verrast merkte hij op, hoeveel beter hij zich daarna voelde; het was een opwekkend middel; deed één lepel hem al zooveel goed, dan was hij misschien met twee lepels genezen, dus ging hij nadenken, wien hij nog méér tarten kon. Bij zijn eerste optreden had hij 't heele terrein mee omvat, maar hij kon nog specialiseeren en nader omschrijven.

„Ik tart den commissaris van politie!” zei hij stoutmoedig. „Ik tart den burgemeester! Ik tart Mike Peck!” Dat ging goed. „Ook tart ik het leger en de vloot.” Om dit te overtreffen zou hij moeten stijgen tot bijna onmetelijke hoogten. „Ja,” ging hij voort, „ik tart al die personen en organisaties en... en Mussolini.”

„Wat zè je?” vroeg de zware, slaperige stem van Algernon Swinburne bij de tusschendeur. Algernon's trekken waren niet levendig noch soepel, maar eenige verwondering toonden zij toch. Onwillekeurig bootste hij het gebaar van Hadrian na. „Wat heeft Mussolini gedaan?” vroeg hij.

Hadrian wendde zich naar hem, nu in koortsigen scheppingsdrang. Hij was een kunstenaar in zijn werk. „En jou — jou! in het uur van gevaar en eh... slachting: waar was jij toen? Ben je iemand te hulp gesneld? Wat heb je gedaan, om vrouwelijke onschuld te beschermen en de boosaardigheid van onverlaten te beschamen?”

Algernon krabde op zijn hoofd.

„Dat ken ik,” zei hij. „Da's van Shakespeare.”

„Neen!”

„Niet! Dan is 't van 'n ander. Ik mot... ik heb zin in koffie.”

Hij ging naar de telefoon en belde het restaurant. „Jawel,” zei hij, „ontbijt... Ja, grape-fruit, havermout, vier spiegeleieren met spek... Ja. Geroosterd brood met boter... Wat

zeg je?... Goed, breng er daar ook maar twee van... En flink koffie, zes koppen... Nee, da's voor één persoon... Wat wou jij eten, Pinky?”

„Een... een krant,” zei Hadrian. Het schoot hem te binnen, dat de gebeurtenissen van den vorigen avond van genoegzaam belang voor het publiek konden zijn, om een aantal drukletters te verdienen.

„Droog of met boter?” vroeg Algernon... „'n Krant,” zei Algernon in de telefoon... „Ja, zonder suiker en melk... Ja. Die eerste bestelling tweemaal, en als de bliksem!”

„Als ik in de gevangenis zit,” zei Hadrian, „als ik gekerkerd ben — vastgeketend in 'een cel — denk dan somtijds aan me. Weet dan, dat ik gelukkig ben. Weet dan, dat ik niet klaag, omdat eh... omdat ik geschraagd word door het besef, dat ik daar ben als remplaçant of tweede ik van een edele en schoone vrouw.”

„Shakespeare!” zei Algernon triomfantelijk.

„Nee.”

Algernon's gezicht betrok. „Ik raad altijd Shakespeare,” zei hij. „Dan zal ik 't toch wel eens ooit goed hebben.”

Ontevreden wierp hij zich op het bed van Hadrian en liet zijn hoofd op het kussen vallen. Hij veerde dadelijk op en keek Hadrian verwijtend aan, de pijnlijke plek wrijvend. Hij rukte het kussen opzij en staarde naar het taschje en de revolver. Het eerstgenoemde voorwerp leek hem het merkwaardigste.

„Oei,” zei hij. „Leuk souvenir?”

„Pardon?”

„Hou je nou niet zoo! Allemaggies, een schietijzer!” Hij nam de revolver op zijn platte hand en keek Hadrian aan.

„Leg neer! Leg neer!”

„Ik had hier gauw kennis,” zei Algernon, „maar jij bent ook niet mis!”

„Ik begrijp in 't geheel niet, waar je 't over hebt.”

„O nee? Nou, je maakt harder voort dan ik. Dat kind van Higg is zoo sentimenteel niet, om souvenirjes te geven den eersten avond.”

De kellner klopte op de deur. Hadrian greep revolver en taschje, en stopte ze in een la, vóór Algernon open kon doen om hun ontbijt binnen te laten, dat door twee kellners getorst werd.

„Krant, meneer,” zei een hunner. Hadrian een exemplaar toestekend. Deze greep er gretig naar, keek de voorpagina over, sloeg snel blad na blad om en vond geen woord over het drama van den vorigen avond. Snel doorliep hij de krant van begin tot eind, maar er stond nergens een bericht over moord op een heer in smoking. Het was verpletterend; het was verbluffender, dan wanneer er schetterende kopregels gestaan hadden.

„Komt 't... komt 't wel eens voor, dat een moord er niet instaat?” vroeg hij.

„Dat vod!”

„Misschien is 't nog niet ontdekt.” „Acht eieren,” zei Algernon opgewekt. „Da's twee voor jou en zes voor mij.”

De grape-fruit was al veranderd in een uitgeschraapte schil, en Algernon viel op de eieren en 't spek en de worst aan. Hadrian had absoluut geen eetlust. Hij peinsde, trachtte te overleggen, turde met bijziende oogen in den zwarten put der toekomst.

Wordt vervolgd.

Geen korreltje te zien!

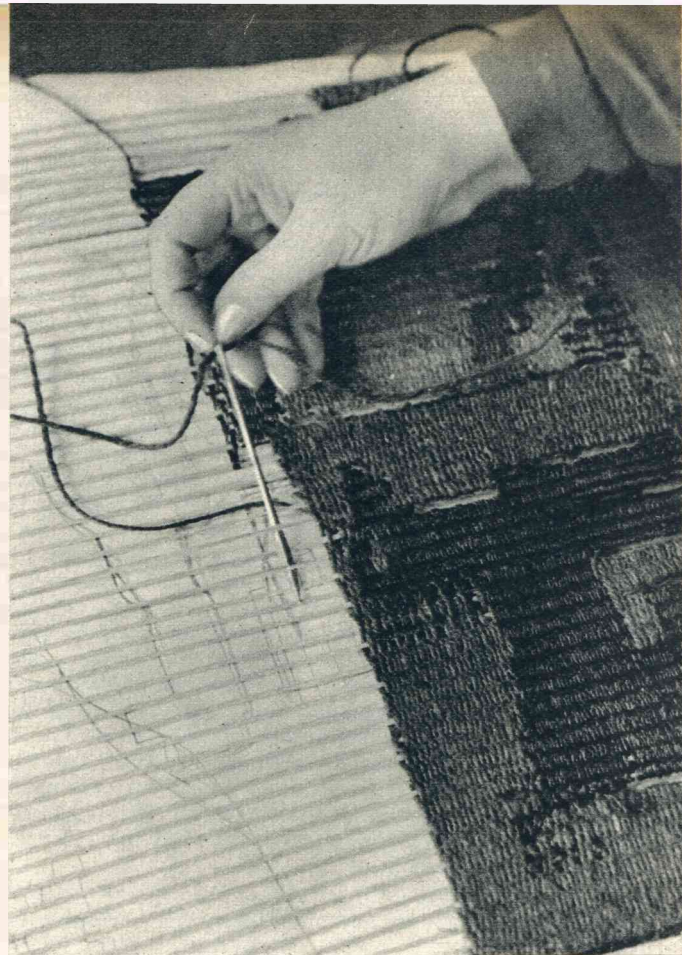
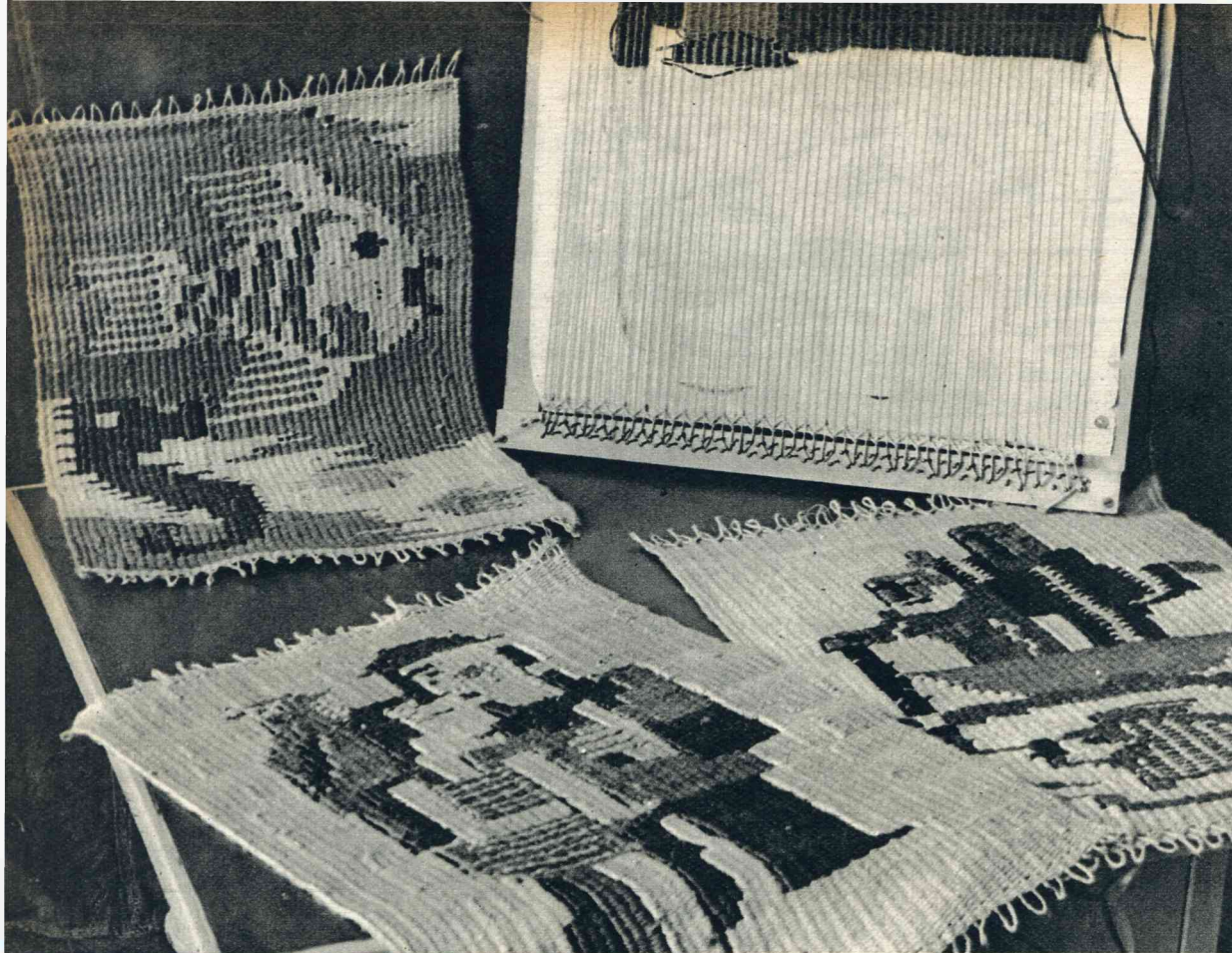

Natuurlijk niet. Zware cylinders vermalen en vermalen, walsen en walsen de van Houten's chocolade, tot Uw tong geen korreltje meer proeft! Een der kenmerken van kwaliteit! Goedkoopste chocolade is korrelig, maar van Houten's KLM-chocolade wordt zóólang bewerkt als alleen de duurste soorten dessert-chocolade! Daardoor smelt de KLM-reep zoo glad en zacht in den mond. En komt de heerlijke smaak dubbel tot zijn recht!

5c

„Hebt U nu Van Houten's KLM-reepen geproefd?”

(toch is de prijs 5 cent gebleven!)

HANDWEVEN MET TOUW!

MET schrik ziet menigeendefeestdagen in het vershiet wederom naderen. Immers feestdagen brengen zoo niet de verplichting, dan toch den wensch mede geschenken te geven, en hoe komen wij aanaardige, kleine, welkome geschenken, die niet veel kosten?

De verstandige huismoeder begint vroeg. Zij weet, dat weinig kosten meestal gepaard gaan met veel inspanning. Zij weet ook, dat 'n fleurig, zelfge-maakt geschenkje het nog altijd wint van een stuk uit den winkel, als men niet veel ten koste kan leggen aan zulke extraatjes.

Het is voor haar, dat wij hier een beknopten cursus geven in handweven met... touw!

Zoo maar gewoon touw, waar je pakjes mee dicht maakt, mevrouw!

Touw kan men in naturel, dus de echte touwkleur verwerken, doch men kan ook roode, groene, blauwe, gele e.d. figuren inwerken.

Men kan het te verwerken touw in alle mogelijke combinaties zelf verven en zoo de meest schilderachtige figuren en kleuren-combinaties samenstellen naar eigen smaak en vinding.

Veel bijzonders hebben wij er niet voor nodig: een houten raam; van latjes kunnen wij dat zelf in elkaar slaan, een hoeveelheid touw, verf en wat kopspijkertjes. Voor een klein werkstukje bijv. het houten raam van een oude lei. De spijkers worden in den rand gedreven. Niet allemaal naast elkaar op een aaneensluitende rij, want zulks zou het hout doen barsten en springen.

Wij slaan de spijkers in in twee rijen en wel zoo, dat de spijkers van de tweede rij tusschen (en voor) die van de eerste rij komen.

Vervolgens knopen wij den draad, die de spanning moet vormen, aan een der hoeken vast en brengen hem naar de overzijde, slaan hem om twee tegenoverliggende spijkertjes (van elke rij 1) en weer terug.

Zoo heen en weer windend wordt de spanning gelegd, tot 't heele raam is bedekt. De draad wordt aan den anderen hoek vastgeknoopt.

Intusschen hebben wij een pan water aan de kook gebracht, waarin wij het tevoren in water geweekte touw laten koken in een verplossing ($\frac{1}{2}$ tot een heel uur; op de pakjes staat de beschrijving).

Het gekookte touw wordt gespoeld en te drogen gehangen. Het weefpatroon wordt met punaises tegen het houten raam bevestigd. Als het touw

droog is, begint 't weven.

Men werkt met 'n pak-naald, die achterste voren wordt doorgetrokken.

Eerst worden eenige rijen 1 op 1 neer gestopt, waarna men hierover heen gaat met den taksteek (zie afbeelding). Zoodoende ontstaat een stevige rand. Vervolgens stoppen wij 't patroon bijv. beige-bruin-zwart met oranje-rood al of niet met wit.

Of beige-groen-zwart. Waar een kleur op-houdt, werken wij om den

laatsten draad heen steeds terug. Zoodoende ontstaan spleetjes tusschen de verschillende kleuren. Zijn die spleten al te zichtbaar, dan bedekken wij ze met een overlangs doorgetrokken draad.

De spleten werken niet storend in het geheel, vooral niet wanneer zij goed aaneensluiten.

Is midden in het werk de werkdraad op, zoo begint men met een anderen draad, waarvan het begin aan de achterzijde blijft hangen, evenals het einde van den juist beëindigden draad.

Is het werk klaar, dan worden alle warrige draden aan de achterzijde van het werk netjes tusschen de stekenrijen weggewerkt.

Met een stomp houtje wordt 't werk ten slotte van de spijkers gewipt. Niet alleen wandkleedjes, vloerkleedjes, stoelzittingen en kussens kunnen wij op deze wijze vervaardigen, ook handtassen, theemutsen, ceintuurs, boodschappentassen en schrijfmappen kunnen wij zoodoende zelf maken.

Geen twee werkstukken zullen precies gelijk zijn en de mooiste werkstukken zullen die zijn, waarbij de ontwerpster den goeden inval van het oogenblik al wevende verwerkt.

Aan den slag, dames!

Het is 'n loonend werkje, dat veel voldoening schenkt en het kost bijna niets!

Wat zullen we eten?

Maandag: Capucijners met gebakken spek. Appelmoes.

Dinsdag: Roastbeef met andijvie. Rijstkoekjes met jam.

Woensdag: Koude roastbeef met selderij. Drie in de pan.

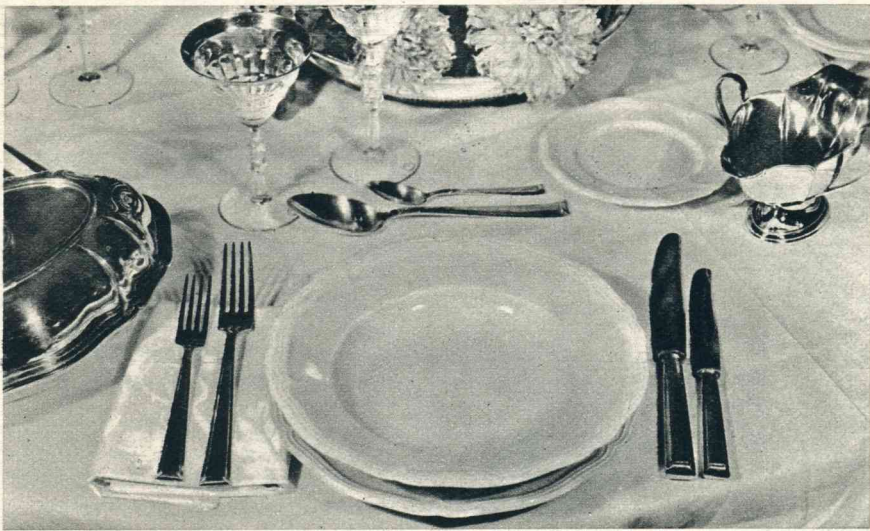
Donderdag: Kalfsgehakt met Chineesche kool. Fruit.

Vrijdag: Gebakken bokking met bietensla en botersaus. Ketelkoek met stroopsaus.

Zaterdag: Varkensbiefstuk met rauwe sla. Gortmout.

Zondag: Groentesoep. Blinde vinken met gevulde tomaten. Griesvla met gestoofde kersen.

VOOR DE GASTVROUW

HET behoort tegenwoordig tot de uitzonderingen als er een groot diner wordt gegeven.

De meeste huisvrouwen, ook zij, die vroeger veel ontvingen, bepalen zich tegenwoordig tot het uitnodigen van enkele goede vrienden of kennissen aan den middagdisch.

Alle zoogenaamde „omslag”, alle vertoon en praal geraakt langzaam maar zeker in onbruik.

Het moderne huisvrouwje voelt niet veel meer voor mooi damast en velen harer verklaren ronduit: ik weet eigenlijk niet precies hoe het allemaal hoort, ik doe maar zoo'n beetje...

Wij willen niet zoo ver gaan om te zeggen, dat dit verschijnsel zich op alle gebied begint voor te doen, maar toch is het een feit, dat de goede onderwet-sche huiselijkheid en gezelligheid als vanzelfsprekend een soort vakkennis bij de huisvrouw en bij het jonge meisje aankweekten, welke tegenwoordig maar al te vaak ten eenenmale ontbreekt.

Vroeger gaf ook lang niet iedereen diners, maar de huisvrouw wist, ingeval zich zooiets voordeed, precies wat haar te doen stond.

Zonder te willen beweren, dat het wel-slagen van een huiselijk feestje afhangt van de juiste rangschikking der tafel, draagt een kundig en fraai gedekte disch toch in niet geringe mate bij tot het feestgenot.

Bij het aanrichten van een min of meer feestelijk gedekte tafel neme men de volgende wenken in acht:

Laat uw gasten ruim zitten, van bord tot bord moet er 50 à 60 c.M. tusschen-ruimte zijn.

Zorg er voor, dat de stoelen niet te laag zijn.

Leg een molton onderkleed onder het tafellaken om het rammelen der borden te voorkomen en zorg dat het tafellaken, waarvan de hoofdvouwen met den scherpen kant naar boven moeten liggen, overal precies even ver afhangt.

Vermijd een hooge bloemversiering, die de gasten belet elkander over de tafel heen aan te zien. Een platte schaal of drijfbak, of een lage breede vaas met bloemen is hiervoor het meest geschikt.

De bloemen moeten in kleur passen bij het servies en bij de kleuren van het eetvertrek. Zoo staan bijv. paarse bloemen, hoe mooi overigens ook, heel leelijk bij een helderblauw gebloemd servies, en goudbruine bloemen „doen” het niet bij een rood servies.

In het midden van elke plaats aan tafel staat het bord, rechts daarvan liggen mes, lepel en vork, links het vischcouvert, terwijl bovenaan voor het bord het hors d'oeuvre-vorkje wordt gelegd. Het dessertzilver en het vruchtenmesje worden met het vingerkommetje op het

dessertbordje klaar gezet op het buffet. Alle messen steeds met den scherpen kant naar het bord toe. Vaak wordt ook het hors d'oeuvre-vorkje naast het vischcouvert gelegd, terwijl het dessertzilver boven het bord gelegd wordt en het vruchtenmesje alleen naast het vingerkommetje een plaats vindt. Al wat er neergelegd is, moet natuurlijk trouw de spijslijst volgen. Bij kleinere maaltijden mag ook het compote-schoteltje neergezet worden en staat dan links boven het bord. Bij grotere maaltijden geeft men compote-bordjes apart. Tusschen elke twee borden staat een zoutvaatje met zilveren lepel, en karaffen met frisch drinkwater mogen op geen enkele tafel ontbreken.

De glazen staan aan den bovenkant van het bord, meestal in schuine richting en van links naar rechts in de volgende orde: waterglas, glas voor witten wijn, glas voor rooden wijn, rijnwijn-glas (meestal groen gekleurd), champagne-glas. De servetten liggen, met het geborduurde naameijfer bovenop, op of naast het bord, het brood tusschen het servet. De spijslijst zet men in sierlijke standaardjes tusschen elke twee gasten, het naamkaartje ligt, van verre zichtbaar op de glazen.

Het dienen moet zorgvuldig en ge-ruischloos gebeuren, men rekent 1 be-diende voor 8 of 12 personen. Meestal gebruikt men vrouwelijk personeel om te bedienen. Zij moeten gekleed zijn in zwarte japon met witte schort, desge-wenscht witte muts, kragen en manchet-ten, witte garen handschoenen aan heb-ben (men houde een tweede paar voor-handen als reserve) en niet te zware schoenen dragen.

Men begint met dienen bij de tafel-dame van den heer des huizes en laat dan de schotels de rij langs gaan. De bedienden moeten links aanbieden. Zij moeten de schotels op de linkerhand op een gevouwen servet houden en zoo laag, dat men zich gemakkelijk bedienen kan. Het noodige gereedschap, lepels, vorken, taartschep enz. moet er op elken schotel bijliggen naar den gast toegewend. De gebruikte borden, lepels en vorken worden rechts weggenomen, de schoone borden worden links neergezet, het schoone zilver rechts neergelegd. De schoone vorken, lepels en messen worden op een bord op een gevouwen servet aan-ge dragen, doch nimmer los in de hand. Vele huismoeders laten echter ook de schoone borden rechts neerzetten. Men schenkt ook rechts in.

Na den maaltijd wordt een kopje moeca rondgediend, al of niet met een likeurtje, meestal in een ander vertrek, om het personeel gelegenheid te geven den feestdisch af te ruimen.

Meisjes van heden

wenschen vlotte, sportieve kleeding. Daarom kunt U als moeder niets beter doen, dan voor Uw dochter Bleyle-klee-ding kiezen. De modellen zijn geheel naar de smaak van onze meisjes. En de prijzen zijn billijk, ja zelfs laag, als U bedenkt, hoe dankbaar Bleyle in het dragen is.

Bleyle

Vraagt het adres van de dichtstbijzijnde lev-rancier aan onze Alleen-Vertegenwoordiger: L. Zaalberg, Victorialaan 1, Wassenaar.

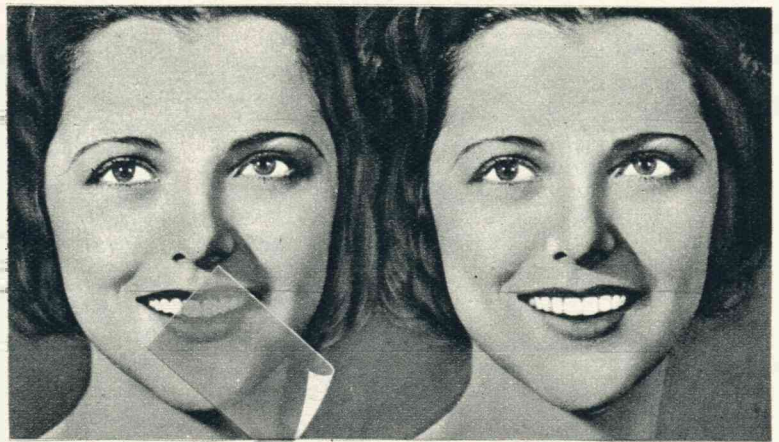
75% grotere flesch.

CUTEX Oliehoudend Lakafneemwater bevat geen scherp aceton, maar wel een speciale olie, die den nagelriem zacht en den nagel gezond houdt. In tegenstelling met andere oliehoudende lakafnemers bedekt het den nagel niet met een vetlaagje, waardoor de lak niet houdt.

Andere zoogenaamde „oliehoudende lakafnemers” bevatten dit speciale be-standdeel niet en bedekken daardoor den nagel met een vetlaagje, dat den glans van de lak bederft en deze doet splinteren. Om de beste resultaten te verkrijgen met Cutex Nagellak moet U dus altijd Cutex Oliehoudend Lakafneemwater gebruiken en andere lakafnemers weigeren.

Evenals het Nagelriemwater en de Nagellak is de prijs van het Olie-houdend Lakafneemwater van fl. 1.- tot fl. 0.75 verlaagd.

CUTEX

Waag U niet aan een tandpasta, die het teere tandglazuur beschadigt.

Sommige tandpasta's verwijderen tandfilm, maar kunnen daarbij het glazuur der tanden aantasten. Anderen zijn weliswaar volkomen onschadelijk, maar dat zij tandfilm verwij-deren, is niet zeker. Pepsodent echter heeft de eigenschap tandfilm te ver-wijderen en is tevens volkomen onschadelijk.

Het verschil tusschen Pepsodent en andere tandpasta's is gelegen in de toepassing van een nieuwe reinigende

en polijstende stof, die kortgeleden is ontdekt. Deze biedt drie groote voor-deelen:

- ...verwijderd tandfilm - volkomen
- ...geeft een parelenden glans aan het tandoppervlak
- ...reinigt en polijst het teere tand-glazuur met absolute veiligheid.

Gebruik Pepsodent. Het is de meest moderne wetenschappelijke tand-pasta.

GRATIS tube voor 10 dagen.

Zendt deze coupon voor een gratis tube voldoende voor 10 dagen aan de Fa. B. Meindersma, Wester-baenstr. 154-158, Den Haag en sluit een postzegel ter waarde van 6 cent in.

Naam
Adres
Slechts 1 tube per huisgezin. 5013-P-H

WIJ DRAGEN WEER BLOUSES!

GERUIMEN tijd is de blouse het stiefkind geweest van de Mode. Japonnen en nog eens japonnen was het wat de klok luidde: japonnen met vesten, japonnen met cape'jes, japonnen met driekwart of lange mantels. Voor de blouse was geen plaats meer in de kleerkast. Reeds verleden jaar begon hierin een kentering te komen en thans weet de blouse zich weer te handhaven naast de japon en soms in combinatie met de japon. Men denke slechts aan de bolero en de sportmodellen.

Evenals de japon volgt de blouse strikt de uren van den dag: daar is het simpele, gladde blouseje voor de morgenuren, voor kantoor, school en huis, pretentieloos, heerlijk warm, aansluitend en toch modieus; daar is de sportieve vestblouse en de tricot sportblouse, maar daar is ook de gekleede middagblouse van kant of satijn met jabot en strassknoopen en tenslotte is er de avondblouse van brocaat lamé of cellophanestof, die op een zwart satijnen rok wordt gedragen.

Er is zoo'n verscheidenheid en zoo'n keus, dat wij, als er geen japonnen waren, geheel met blouses

Een heerlijke herfstdracht voor de sportgirl, deze Venus-polo-blouse van soepele zachte rekbare effen wol in vuurrood gedragen op een zwart en wit geruit rokje of in reebruin op een bruin met wit geruiten rok.

Eenvoudige Venus-blouse van soepele geruite wollen stof, met klein omliggend kraagje en sluiting door middel van groote houten sierknoopen.

zouden kunnen volstaan, als dat niet te eentonig zou zijn!

Naast de jumper, die stormenderhand de wereld en meer speciaal de door breiwoede aangetaste vrouwen heeft veroverd, doet ook de gebreide blouse opgeld.

Vroeger heette zooiets een „dames-taille” en het was, om het maar rond uit te zeggen, een degelijk stuk werk, ietwat massief, van in ribbeltjes gebreide, dikke wol met een schootje van achteren en een boordje van boven.

Bij een zoo enorme keuze als ons tegenwoordig geboden wordt, valt het niet gemakkelijk juist datgene te kiezen, waaraan wij het meeste plezier zullen beleven.

Naast de crêpe de chine en de tafzijden blouse zal dezen winter heel veel de satijnen en de fluweelen blouse worden gezien. Vooral fluweel zal

naast dun geweven tricot in het middelpunt der belangstelling staan. Er is een prachtig, nieuw, soepel fluweel, dat in effen tinten en ook bedrukt met gouden en zilveren stippen wordt gebracht. Dan is er een bijzonder mooie kwaliteit peau de pêche, bedrieglijk veel op wildleder gelijkend, waarvan vestblouses en vesten worden gemaakt voor sportdoel-einden.

Meer en meer wordt, als men niet in gekleed toilet des avonds wil uitgaan, het zwart satijnen complet met de parelwit satijnen blouse gedragen.

De blouse is de aangewezen dracht bij het vlotte jeugdige mantelpakje en bij de driekwart swagger coat met het nauwe tweedrokje.

De rokken zijn niet alleen nauwer, zij zijn ook korter dan verleden jaar. De blouses, die in de ietwat opgeknijpte rokken gedragen worden, gaan meestal schuil achter een tamelijk breede, veelal in ruitvorm doorgestikte stoffen of leeren ceintuur.

Zeer vele der nieuwe modellen worden echter buiten den rok gedragen met een kort schootje, min of meer aansluitend en naar den heupvorm geknipt, terwijl veelal het midden-voorgedeelte van dit schootje is weggeknipt, teneinde de lijn niet onnoodig te verzwaren en te accentueeren. De meeste blouses vertoonen hooge halsuitsnijdingen en degenen, die dit niet hebben, pronken met een vlotte, breede das, die achteloos wordt geknoopt.

322. Eenvoudige japon met rugceintuur en kleinen sjaalkraag met jabot. Lange mouw. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44, 46. Benodigd: 3 M. stof à 130 c.m. breed.

323. Eenvoudige japon met vierkanten hals; afgewerkt met gekleurde bies voor en achter in den rok, klokbanen, ruime mouw. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44, 46. Benodigd: 3 M. stof à 130 c.m. breed.

285. Mantel van effen stof, met grooten staanden kraag en manchetten van bont. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44, 46. Benodigd: 3 M. stof à 140 c.m. breed.

Van alle in deze rubrick afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het modaalbum „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japoanen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassjes en kinderklleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatsnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger door girostorting op No. 142700; door toezending van 't bedrag per postwissel of in postzegels aan het

PATRONENKANTOOR „PANORA“ NASSAUPLEIN 1, HAARLEM waarbij 10 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

V R A G E N B U S

Mevrouw N. W.—v. D. te Rotterdam. — Een practischen bustehouder kunt u op de volgende wijze maken van een afgedankte tricotsijden onderjurk.

Dergelijke bustehouders hebben 't voordeel, dat ze goedkoop, sterk en rekbaar zijn. Schouder- of andere bandjes zijn er niet bij noodig, zoodat het vooral bij avondjaponnen een ideale dracht is. Desgewenscht kan men ze aanzetten.

Men knipt een rechthoekig stuk van 25—47½ c.m. en vier zijstukjes van 8—4 c.m. De kleine stukjes worden twee aan twee op elkaar genaaid in de rafel. De zijkanten van het voorstuk worden in plooiën gelegd en tusschen de zijstukken, die dubbel zijn, vastgenaaid.

De bustehouder wordt rondom afgeboord met zijden tres, terwijl van achteren een niet te kleine haak en oog aangebracht worden als sluiting. De naden worden eveneens afgezet met zijden tres in de kleur van het tricot.

Natuurlijk kunt u dit model ook breien. Hiertoe breitt men op een opzetstel van 87½ à 100 c.m. heen en terug recht en wel 10 c.m. hoog.

Na deze 10 c.m. hoogte moet men ter weerszijden 20 c.m. hebben weggeminderd, dus bij iederen c.m. hoogte wordt 2 c.m. weggeminderd.

Het hangt af van het materiaal waarmee gewerkt wordt, hoeveel steken den bedragt. Breitt men bijv. 2 steken op den centimeter, dan mindert men 2 steken op 1 centimeter hoogte, enz.

Van het middengedeelte, dat 25 c.m. hoog wordt in totaal, moet nu nog op de overgebleven 47½ c.m. (of 60 c.m.) 15 c.m. hoog worden gebreid, waarna wordt afgekant.

In het gedeelte dat boven de zijstukjes komt wordt een plooi genaaid, terwijl verder de afwerking is zoodals boven beschreven.

Desgewenscht kan men ook in breiwerk den bustehouder in drie deelen vervaardigen. Wil men het een beetje fraaier dan kan men van rose koordzijde een open patroontje breien, bijv. beurtelings 1 om slaan, 2 samenbreien. Volgende pen recht overbreien, 3e pen als de eerste, 4e pen als de tweede, enz.

Mevrouw J. L. te Tilburg. — Volgens uw beschrijving behoort uw plant tot de familie der Bromeliaceeën.

Voor het kweeken van Bromeliaceeën kan men slechts een kamer gebruiken, die des winters geregeld verwarmd wordt en een gemiddelde temperatuur heeft van 60—65

graden Fahrenheit. Het best plaatst men ze hier op standaard, die voor verscheidene planten zijn ingericht of anders op de vensterbank, doch dan zoo, dat zij de ruiten niet aanraken.

In den winter moet erop gelet worden, dat zij vooral niet aan tocht of temperatuurschommelingen zijn blootgesteld, daar de Bromeliaceeën dit evenmin verdragen als andere tropische planten.

Moeten dus voor het schoonmaken der kamers de vensters geopend worden, dan zorgt men er voor de planten tijdelijk te verwijderen.

De Bromeliaceeën zijn zeer zindelijke planten, die bij een goede behandeling absoluut vrij van ongedierte blijven. Maar droge lucht voor veel soorten verderfelijk kan zijn, moet men ze niet slechts des zomers maar ook op heldere dagen des winters met een bloemenspuit herhaaldelijk spuiten, ofwel de bladeren aan de onderen bovenzijde met een spons nu en dan afwassen.

Zaak is 't te zorgen, dat zij van het voorjaar tot aan den herfst niet aan de volle zon zijn blootgesteld, waarom er voor behoorlijke schemering moet worden gezorgd.

Veel soorten rusten gedurende den winter en moeten dan natuurlijk veel minder begoten worden; andere daarentegen groeien en bloeien juist in dien tijd en deze moeten natuurlijk behoorlijk vochtig gehouden worden. Bij een beetje oplettendheid kan men al heel spoedig bemerken welke soorten rusten en welke soorten doorgroeien. De beste tijd om Bromeliaceeën te verplanten is in het voorjaar.

Alle soorten, die voor kamercultuur in aanmerking komen, zijn zonder stengel. De bloeiwijzen ontspringen midden uit de rozet, die door de bladeren wordt gevormd. Na den bloei kan de moederplant dus niet langer meer doorgroeien, en na verloop van eenigen tijd gaat zij dan ook meestal dood. Aan haar voet of tusschen haar bladeren ontstaan echter één of meer zijspruiten, waardoor men de plant kan voortkweeken.

Men late daartoe de zijscheuten, zoolang dit noodig is, aan de moederplant zitten en snijdt ze eerst af wanneer zij behoorlijk wortels hebben gemaakt, waarop men ze afzonderlijk kan oppotten.

Hebben zich echter meerdere scheuten ontwikkeld, dan kan men, door deze voorzichtig van elkander te nemen, enkele planten meer verkrijgen. De vermenigvuldiging door zaden kan den liefhebber niet worden aangeraden.

De Wetenschap in dienst van de Schoonheidsverzorging!

Door de toevoeging van de geneeskrachtige extracten van den „Virginischen Tooverstruik“ Hamamelis, maakt Lavenor gebruik van een nieuwe wetenschappelijke ontdekking, die op een oeroude overlevering van Virginische volksstammen berust. Daaraan dankt Lavenor zijn succes in het bestrijden van onzuiverheden en ouderdomsverschijnselen der huid ter verkrijging van een zachte en jeugdige teint. Overal verkrijgbaar à fl. 0.80, 1.25 en 2.20

LAVENOR
huid- en gezichtswater bevat Hamamelis
(extract van den Virginischen Tooverstruik)
IMPORTEUR: J. SCHENKER, VAN EEGHENSTRAAT 91, AMSTERDAM.

“ ZOALS GE ZIET HEB IK DIE OUDERWETSCH E TRAPROEDEN WEGGEDAAN...”

en heb ze vervangen door deze “ Clipper ” traplooperklemmen. Geen roeden meer te poetsen! Ik heb al genoeg werk thuis dan dat ik er nog iets overbodigs bij zou doen.

Zijn zij niet mooi? Die traplooperklemmen? Zij laten het patroon van den looper beter tot zijn recht komen.

Daar zij buiten het bereik der voeten geplaatst zijn, worden zij niet bekrast.

En dan, aan geen van beide zijden van den looper steekt er nog iets uit, zoodals bij roeden. Geen stofnesten meer—dus gemakkelijker schoonmaken van de trap.

Dat is allemaal goed, maar houden die klemmen den looper even goed op zijn plaats als de roeden?

En of! Even goed. Ik heb gezien, dat die “ Clipper ” klemmen in bioscopen, hotels, restaurants, café's, enz. loopers op hun plaats hielden die drie maal zoo breed zijn als de mijne en dat ondanks het voortdurend heen en weer geloop. Dat is een voldoende waarborg! Kijk! De “ Clipper ” klemmen zijn uit één stuk. Niets kan defect raken. Geen scharnieren, geen veeren, geen krammen die losraken of slijten. Zij behoeven maar met één schroef vastgezet te worden en kunnen dus in een handomdraai geplaatst en verwijderd worden.

De “ Clipper ” traplooperklemmen zijn verkrijgbaar in bruin-brons, gepolijst koper of verchromde uitvoering. Verkrijgbaar in alle ijzerwinkels en woninginrichtingen. Indien Uw leverancier nog geen “ Clipper ” klemmen in voorraad heeft, schrijf dan aan:

N. V. WENTGES' HANDELSMAATSCHAPPIJ,
NIEUWE HAVEN 127, ROTTERDAM.
Tel. 23525 (2 lijnen).

REG. TRADE MARK
CLIPPER
TRAPLOOPERKLEMMEN

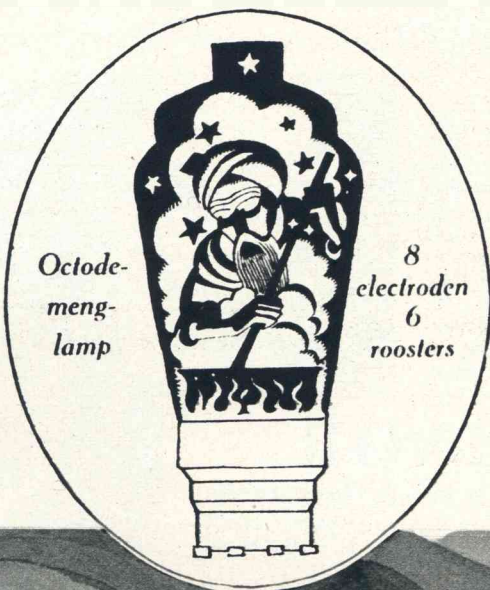
EEN SNELLE MANIER OM PRACHTIGE WITTE TANDEN TE HEBBEN, DIE AANTREKKELIJK ZIJN

Begin Uw tanden met Kolynos te poetsen. Let eens op, hoe snel ze dan wonderlijk mooi helder en wit worden.

U zult zien, dat Kolynos Uw tanden er beter doet uitzien, dan met iets anders, dat Kolynos Uw tanden blanker—zelfs tinten lichter—maakt. Probeer daarom Kolynos vandaag nog.

KOLYNOS
TANDCREAM

Een GEFLUISTERD woord aan Europa's grenzen

met den Philips' 525^A hoorbaar gemaakt, dank zij de
Octode-Menglamp

Radio heeft met dit toestel een nieuwe stem, een nieuwe betekenis gekregen! Selectiviteit, gevoeligheid en zuiverheid van weergave voldoen aan de hoogste eischen!

Kiest Uw station op de groote, van duidelijke namen voorziene afstem-schaal! De krachtige luidspreker geeft hoge en lage tonen even fraai weer! Wie dit toestel probeert, blijft er uren mee bezig!

PHILIPS'

»OCTODYNE«

525^A
f.137.50

PRODUCT VAN DE GROOTSTE RADIO-INDUSTRIE TER WERELD. UW EIGEN NATIONALE INDUSTRIE.